

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

Forskning og utviklingsarbeid 2006

www.hil.no

informasjonsserien nr. 28/2007

information series no. 28/2007

ISSN 0809-1609

Henvendelser om rapporten: Direkte til det enkelte forskningsmiljøet, Forskningsutvalget eller rektor
Redaksjon: Forskningsutvalget ved Martin Rønningen og Lars Bærøe og biblioteksleder Sigbjørn Hernes
Layout og sideredigering: Senter for livslang læring ved Jean M. Røhr
Databearbeiding: Biblioteket ved Henriette F. Sundgaard
Foto: Finn Olsen
Trykk og innbinding: DMT Kommunikasjon as
Opplag: 600

FORORD

Idealet om forskningsbasert undervisning har vært og vil være grunnleggende for den videre utvikling av Høgskolen i Lillehammer. Samtidig er forskning en aktivitet som er grunnleggende nødvendig for samfunnets menneskelige og økonomiske utvikling, både i et nasjonalt og globalt perspektiv.

At høgskolen gjennom denne årsmeldinga viser at forskningen ved institusjonen fortsatt viser framgang, er derfor gledelig. Høgskolen i Lillehammer er fortsatt blant de fremste forskningsproduserende høgskolene i landet. Dette er vi stolte av, samtidig som vi ser at vi har et fagpersonale med ressurser til å oppnå enda bedre resultater.

Årsmeldinga viser at forskning og aktiviteter knyttet til forskning ikke bare kan måles i publiseringspoeng. Bak poengene ligger mennesker arbeid og ambisjoner, tilrettelegging, samhandling og nettverk, både mellom og utover de interne fagmiljøene. Åpenhet, nysgjerrighet og vilje er viktige forutsetninger for å lykkes. Høgskolen som institusjonell motivator og tilrettelegger har også et stort ansvar.

Høgskolen i Lillehammer ønsker å være en viktig bidragsyter i universitetsbyggingen i innlandet. Økonomisk støtte fra fylkeskommunene i Hedmark og Oppland har vært viktig i forhold til utviklingen av master- og doktorgradsutdanninger, noe som igjen virker inspirerende på forskningen. Sammensetningen

av den vitenskapelige staben ved høgskolen, med et høyt antall førstestillinger og professorer, sammen med publiseringstallene, viser at høgskolen er en ledende aktør i universitetsutviklingen.

Bak utviklingen og resultatene som framkommer i denne rapporten ligger stor innsats fra mange. Høgskolen er stolt av sine medarbeidere, og ønsker lykke til med arbeidet på dette området framover.

A handwritten signature in black ink that reads "Gudmund Moren". The signature is written in a cursive, flowing style.

Gudmund Moren
rektor

INNHALDSFORTEGNELSE

DEL A - OM FORSKNING OG UTVIKLINGSARBEID 2006

Forskning og utvikling ved Høgskolen i Lillehammer 2006	2
<i>Research and Development at Lillehammer University College 2006</i>	7
Forskningsutvalget	8

DEL B - PRESENTASJON AV FOU-VIRKSOMHET VED DE RESPEKTIVE ENHETENE 2006

Helse- og sosialforskning. Avdeling for helse- og sosialfag	10
Pedagogisk forskning. Seksjon for pedagogikk	14
Samtidshistorisk forskning. Seksjon for samfunnsanalyse	17
Filosofisk forskning. Seksjon for filosofi	18
Statsvitenskapelig og sosiologisk forskning	20
Reiselivsforskning. Seksjon for reiselivsutdanning	21
Forskning innen økonomisk-administrative fag Seksjon for økonomisk-administrativ utdanning	23
Forskning innen film, fjernsyn og digitale medier Avdeling for TV-utdanning og filmvitenskap	25
Kunstnerisk utviklingsarbeid ved Den norske filmskolen	28
Faglig utviklingsarbeid ved Senter for livslang læring	33
Utvikling av forskningsentre og PhD-programmer, inkl. Senter for mediepedagogikk	35
Doktorgradsstipendiater ansatt ved HiL 2006	45
Fast ansatte som arbeider med doktorgradsutdanning 2006	54
Avlagte doktorgrader 2006	57

APPENDIKS

Forskningskonferanser HiL 2006	62
Utvalg av bøker fra HiL-ansatte 2006	63

DEL A

Om forskning
og utviklingsarbeid 2006

FORSKNING OG UTVIKLING VED HØGSKOLEN I LILLEHAMMER 2006

FORSKNINGENS BETYDNING

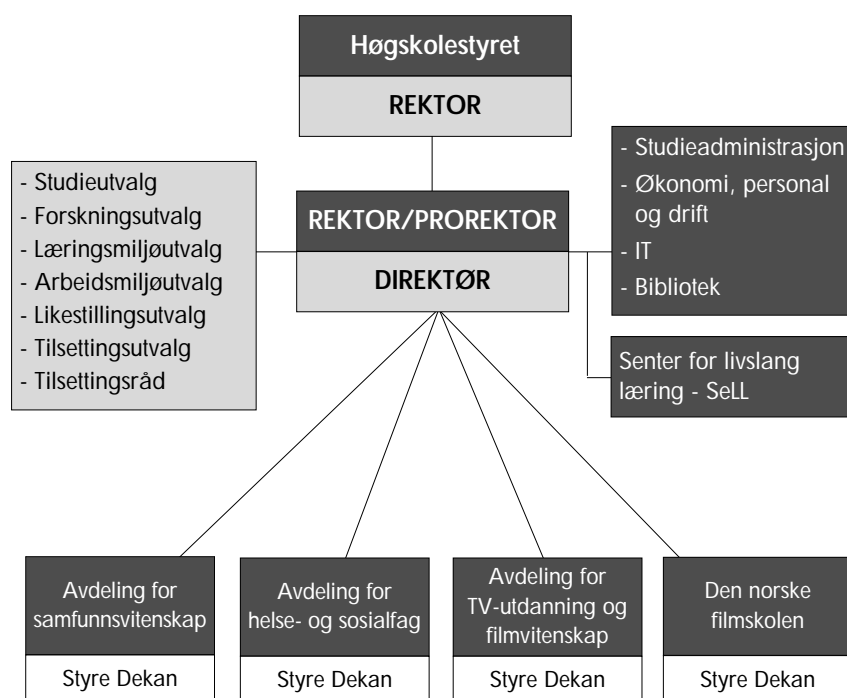
Forskning er en viktig virksomhet for Høgskolen i Lillehammer. Det kan begrunnes på flere måter. For det første er forskning og utviklingsarbeid et av de sentrale samfunnsoppdrag som universiteter og høyskoler er pålagt. Pålegget er avledet av idealet om forskningsbasert undervisning og en forventning om at forskningsbasert kunnskapsproduksjon skal bidra til utvikling av velferdssamfunnet i vid forstand.

For det andre er god forskningsvirksomhet en viktig forutsetning for en høgskoles utviklingsmuligheter. Gjennom forskning utvikler ansatte sin vitenskapelige kompetanse som igjen er en kjerneressurs for høgskolens virksomhet. Høy formalkompetanse er blant annet nødvendig for at en statlig høgskole skal kunne få godkjent mastergradsutdanninger og PhD-program. Og slike høyere grads utdanningstilbud er i sin tur en av forutsetningene for å kunne oppnå status som vitenskapelig høgskole eller universitet. Ettersom innlandet har universitetsambisjoner, må forskningen ved de involverte høgskoler prioriteres.

Et siste argument for å satse på forskning er av mer pekuniær karakter. En av de resultatbaserte inntektskomponentene påvirkes blant annet av antall vitenskapelige publikasjoner i bestemte publikasjonskanaler. Og videre er god formalkompetanse avgjørende hvis høgskolen skal hevde seg i konkurransen om forskningsmidler fra Norges forskningsråd, EU eller andre viktige oppdragskilder. Enkelt sagt må høgskolen hevde seg i forskningskonkurransen for å sikre et best mulig finansieringsgrunnlag.

ORGANISERING

Høgskolen er organisert i fire fagavdelinger, henholdsvis Avdeling for samfunnsvitenskap, Avdeling for helse- og sosialfag, Avdeling for TV-utdanning og filmvitenskap og Den norske filmskolen. Høgskolen har også en etter- og videreutdanningsenhet, Senter for livslang læring, som organisatorisk er plassert direkte under direktøren. Senteret arbeider med oppdragsundervisning og etter- og videreutdanning med tilhørende faglig utviklingsarbeid (se figur 1).

Figur 1: Organisasjonskart HiL

Avdelingene ledes av dekaner og avdelingsstyrer. Dekanene er både faglige og administrative ledere ved de respektive avdelingene, og har dermed det overordnede ansvaret for FoU-virksomheten ved sine enheter. Ved to avdelinger har dekanene oppnevnt FoU-koordinatorer til å bistå arbeidet med å lede, organisere og stimulere forskningsvirksomheten.

Forskningsgrupper og forskningsentre

Gjennom de siste 5-6 åra har det vært etablert flere forskningsgrupper ved høgskolen. I tillegg etablerte høgskolen Senter for mediepedagogikk som et prøveprosjekt i 2002. Nå arbeides det med å etablere flere forskningsentre som skal være spydspisser i høgskolens forskningsvirksomhet. Et senter, Senter for innovativ forvaltning, er etablert i 2006. De to andre senterkonstruksjonene som er på tegnebrettet, har arbeidstitlene "Mediert oppvekst" og "Visuelle medier". Flere av de nevnte forskningsgruppene vi bli innlemmet i sentrene. Samtidig etableres nye forskningsgrupper, hvilket er en indikasjon på at stadig flere vitenskapelig ansatte samarbeider for å øke kvantiteten og styrke kvaliteten i forskningsvirksomheten.

Forskningsutvalget

Høgskolen har et sentralt forskningsutvalg. Utvalget har fått delegert ansvar for å utvikle forslag til endringer og forbedringer i høgskolens FoU-policy med tilhørende virkemidler. Forskningsutvalget tildeler årlig vikarstipend til et visst antall søkere med FoU-prosjekter av høy kvalitet. Et annet virkemiddel er publiseringsstipend. I 2006 ble det delt ut 5 vikarstipend av halvt års varighet og 5 publiseringsstipend av 2 måneders varighet for å fullføre publikasjoner som skal utgis i anerkjente publikasjonskanaler.

Forskningsutvalget gir også økonomisk støtte til vitenskapelige ansatte som presenterer papers på internasjonale forskningskonferanser. Tildelingskriteriene sikrer at søkerne deltar aktivt på konferansene. Det ble i 2006 gitt støtte til 17 ansatte for slik

deltakelse på internasjonale konferanser.

Andre virkemidler er tilskudd til språkvask av artikler, tilskudd til utenlandsopphold og tilskudd til akkvisisjonsarbeid. Forskningsutvalget har egne støtteordninger for doktorgradsstipendiater. Videre er det etablert insentivordninger som premierer ansatte som publiserer vitenskapelige artikler og fagbøker i utvalgte publikasjonskanaler.

KOMPETANSESITUASJONEN VED HØGSKOLEN I LILLEHAMMER

Høgskolen har ansatte med ulik formalkompetanse. Denne variasjonen er nødvendig for å sikre både praksisnær og akademisk avansert kompetanse til undervisning på de ulike studiene. Samlet sett har Høgskolen i Lillehammer relativt høy formalkompetanse, og hevder seg svært godt blant de statlige høgskolene (se tabell 1).

Tallene for 1994 og 2000 gjelder antall ansatte i både heltids- og deltidsstillinger, mens tallene fra og med 2003 gjelder antall årsverk. Sjøl om tallene før og etter 2003 ikke er direkte sammenliknbare, viser tabellen at antall ansatte og antall årsverk i undervisnings- og forskerstillinger har økt kraftig siden 1994. Det var

Tabell 1: Vitenskapelig ansatte ved HiL 1994-2006

	1994 Ant ansatte	2000 Ant ansatte	2003 Årsverk	2005 Årsverk	2006 Årsverk
Totalt	90	141	124,7	136,75	146,1
Professor	4	20	16,7	18,0	26,2
Professor II*			1,6	1,0	0,2
Dosent	4	1	1,0	1,0	1,6
Førsteamanuensis	27	43	28,7	35,5	38,0
Førstelektor**			22,8	14,4	14,4
Amanuensis	33	15	11,6	9,6	8,0
Høgskolelektor**	13	41	24,3	33,1	34,3
Høgskolelærer	7	17	13,0	11,4	10,4
Stipendiat	0	3	5,0	12,75	13,0

* Fram til 2003 ble antall professor II rapportert under kategorien professorer.

** I perioden fram til 2003 ble antall førstelektorer og høgskolelektorer rapportert samlet.

Tabell 2: Kompetansekrav for stillingstyper ved høyere undervisnings- og forskningsinstitusjoner i Norge

Stilling	Kompetansekrav
Professor:	Tilsvarende internasjonal og/eller nasjonal standard innen fagområdet. Vitenskapelig produksjon i omfang tilsvarende to doktorgrader.
Høgskoledosent:	Kvalifikasjoner godt over førsteamanuensis.
Førsteamanuensis:	Doktorgrad eller vitenskapelige produksjon i tilsvarende omfang og kvalitet. På sikt skal alle nytilsatte tilfredsstille krav om førstestillingskompetanse ved tilsetting (førsteamanuensis eller førstelektor).
Førstelektor:	Samme nivå som førsteamanuensis. Vurderingen foretas imidlertid på et bredere grunnlag, spesielt vektlegges undervisningserfaring og pedagogisk arbeid.
Amanuensis:	Gikk ut som tittel 1.2.95. De som har amanuensiskompetanse fra tidligere beholder tittelen. Erstattet av høgskolelektor.
Høgskolelektor:	Høyere grad eksamen ved universitet eller høgskole samt forskningskvalifikasjoner utover hovedfagsnivå og/eller relevant yrkespraksis.
Høgskolelærer:	Minst 4 års høyere utdanning og relevant yrkespraksis. Kategorien skal brukes i begrenset utstrekning, såsom i praktisk opplæring av studenter.
Øvingslærer:	Som høgskolelærer - hovedsakelig knyttet til praksisrettledning for lærerutdanningen.

en vekst i antall ansatte på 1990-tallet, men veksten flatet ut ved tusenårsskiftet. Det har igjen vært en betydelig vekst siden 2003. Det skyldes at studentveksten ved høgskolen har vært høy de siste tre åra.

Andelen ansatte i undervisnings- og forskerstillinger med minst førstestillingskompetanse (førstelektorer, førsteamanuenser, dosenter og professorer) har økt betydelig siden 1990-tallet og fram til 2003. Andelen har vært relativt stabil de siste tre åra, og har svingt innenfor intervallet 52% – 56%. Likevel har det skjedd en endring mellom disse kompetansenivåene ved at høgskolen har fått flere professorer og førsteamanuenser. Relativt sett er det økningen i professoral kompetanse som er det mest markante trekket ved utviklingen. Det skyldes ikke minst at ansatte har utført meritterende forskning over tid, og dermed oppnådd opprykk til disse stillingskategoriene.

Høgskolen har fortsatt skjev kjønns sammensetning i undervisnings- og forskerstillinger, og skjevheten er særlig stor i førstestillings- og professorkategoriene. Retningslinjene for vikarstipendordningen er endret for å gi kvinner bedre rammebetingelser for meritterende forskning. Denne revisjonen er i ferd med å gi

resultater, for antall kvinnelige stipendsøkere har økt markant. Denne gledelige utviklingen kan likevel ikke dekke over at høgskolen står overfor en stor likestillingsmessig utfordring.

Det økende antallet ansatte med doktorgrad, førstestillings- eller professorkompetanse gjennom det siste tiåret innebærer en forsterkning av den kompetansemessige infrastrukturen.

Den norske filmskolen er høgskolens eneste kunstfaglige utdanning. I de første årene etter etableringen ble det fokusert på å sikre et godt utdanningsopplegg for landets eneste filmutdanning. Kunstnerisk utviklingsarbeid er imidlertid likestilt med forskning i Lov om universiteter og høgskoler, og nå prioriteres kunstnerisk utviklingsarbeid høyere ved denne avdelingen. Spesielt gledelig er at Den norske filmskolen har to stipendiater finansiert av Program for kunstnerisk utviklingsarbeid. Den norske filmskolen hadde i 2006 én ordinær professor. Mye tyder på at avdelingen vil få flere professorer i 2007. Dette vil være en svært gledelig utvikling, ikke minst med tanke på at Filmskolen har ansvaret for stipendiater og deres utdanningsprogram.

Tabell 3: Vitenskapelige publikasjoner i periode 2000-2006

Type publikasjon	2000	2003	2004	2005	2006
Artikler i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter	15	9	22	29	25
Artikler i nasjonale vitenskapelige tidsskrifter	4	6	16	21	29
Faglige bøker/lærebøker	8	12	21	9	16
Kapitler i faglige bøker/lærebøker	17	9	29	19	25
Andre vitenskapelige rapporter utgitt av HIL	40	26	32	8	13
Andre vitenskapelige rapporter utgitt utenfor HIL	11	5	5	13	3
Foredrag/paper ved vitenskapelige konferanser	49	32	60	68	62
Totalt	144	99	185	157	173
Forskningsproduksjonen målt i publikasjonspoeng			72,3	57,7	62,5

FOU-PRODUKSJONEN VED HØGSKOLEN I LILLEHAMMER I 2006

Samfunnsoppdraget som høyskoler og universiteter er pålagt, omfatter både forskning og formidling i tillegg til utdanning. Statens finansieringssystem premierer i dag vitenskapelige publikasjoner i akademiske publikasjonskanaler. Følgelig er det viktig for høyskolen å ha god produksjon i disse kanalene.

Ulike praksisfelt er neppe de mest frekvente lesere av vitenskapelige tidsskrifter eller tunge fagbøker. Følgelig må høyskolen også prioritere ulike typer forskningsformidling innrettet på målgrupper utenfor de rent akademiske institusjonene. Kunnskapsdepartementet har også signalisert at forskningsformidling i framtida skal legges til grunn for den resultatbaserte forskningskomponenten i finansieringssystemet. Et utvalg har lagt fram forslag til formidlingskanaler som skal medregnes. Med andre ord bør, må og skal høyskolen sørge for at forskningsresultater publiseres både for rent akademiske målgrupper, ulike praksisfelt og allmennheten. Tabell 3 viser HiLs produksjon de siste åra.

Forskningsproduksjonen kan måles på flere måter. Tabellen viser antall publikasjoner i ulike publikasjonskanaler. Tabellen viser at det var nedgang i det totale antallet publikasjoner i perioden 2000 – 2003. Den negative trenden ble definitivt brutt i 2004. Det var økning i nesten alle kategorier publikasjoner, og mest oppmuntrende var økningen av publikasjoner i de mest meritterende kanalene.

2004 var et kronår publiseringmessig. I de to siste åra har resultatet vært noe svakere, men fortsatt holder produksjonen godt nivå både kvantitativt og kvalitativt. Produksjonen i 2006 ble dessuten noe høyere enn i 2005 målt ved antall publikasjoner. Antallet fagfelle-vurderte artikler har økt noe, men bokutgivelser har økt mest fra 2005 til 2006. Hvis vi bruker publikasjons-poeng som mål på forskningsproduksjonen, blir tendensen den samme. I 2004 var forskningsproduksjonen 72,3 publikasjonspoeng, i 2005 tilsvarte produksjonen 57,7 publikasjonspoeng og i 2006 oppnådde høyskolen 62,5 publikasjonspoeng. Tabell 4 viser hvordan publikasjonspoengene fordeler seg på avdelinger. Tabellen viser at det er store forskjeller mellom avdelingene, men variasjonen er liten om det korrigeres for antall ansatte ved de respektive enhetene.

Faktisk har Avdeling for TV-utdanning og filmvitenskap det beste resultatet i 2006 målt ved publikasjonspoeng pr ansatt.

Høyskolen i Lillehammer er av de mindre statlige høyskoler målt ved antall ansatte og studenttall. Likevel er Høyskolen i Lillehammer blant de beste når det gjelder forskningsproduksjon. Det er kun tre statlige høyskoler som har større forskningsvirksomhet målt ved publikasjonspoeng. Hvis det korrigeres for antall ansatte, kommer Høyskolen i Lillehammer enda bedre ut, med samme prestasjon som Høyskolen i Bodø. Det er kun Høyskolen i Agder som har et klart bedre resultat målt på denne måten.

Lesere som er interessert i publikasjonsoversikter, henvises til omtalen av de ulike fagmiljøene i del B av årsmeldinga. Alle ansatte i undervisnings- og forskerstillinger er ansatt ved avdelingene. Noen ansatte har i tillegg roller i utviklingen av forskningssentre og PhD-programmer som er omtalt i eget kapittel. Publikasjonene til disse personene er oppgitt både i presentasjonen av avdelinger og i presentasjonen av forskningssentre og PhD-utvikling. Hensikten er ikke å dobbeltrapportere forskningsproduksjon, men å synliggjøre forskningsproduksjon som er relevant for høyskolens ulike oppgaver. Den samlede forskningsproduksjonen framgår av tabell 3 og 4.

I tillegg til forskningspublisering, driver ansatte ved høyskolen et betydelig formidlingsarbeid i form av foredrag, formidlingsseminarer, kronikker og andre medieoppslag. Høyskolen har også et visst omfang av kunstnerisk utviklingsarbeid. Det er ansatte ved Den

Tabell 4: Publikasjonspoeng fordelt på avdelinger 2004 – 2006

Dokumenttype	Avdeling ¹						
	AHS	ASV	TVF	Dnf ²	Tot 2006	Tot 2005	Tot 2004
Vitenskapelig monografi	13,7	5,0	4,0		22,7	15,0	28,0
Artikkel i vitenskapelig antologi	0,9	5,6	1,4		7,9	5,1	14,0
Artikkel i vitenskapelig tidsskrift	10,8	18,6	2,5		31,9	37,7	30,3
Totalt	25,4	29,2	7,9		62,5	57,7	72,3

¹ Avdelingene er: Avdeling for helse- og sosialfag – AHS; Avdeling for samfunnsvitenskap – ASV; Avdeling for TV-utdanning og filmvitenskap – TVF; Den norske filmskolen – Dnf.

² Den norske filmskolen er en kunstfaglig avdeling som blir bedømt etter andre kriterier.

norske filmskolen og dels ved Avdeling for TV-utdanning og filmvitenskap som arbeider med kunstnerisk virksomhet.

Høgskolen har også i 2006 deltatt i Norges forskningsråds nasjonale forskningsdager. Det lokale arrangementet omfattet populærvitenskapelige foredrag i Lillehammer bibliotek og brukerrettede seminarer med god oppslutning.

Høgskolens ledelse er fornøyd med årets resultat. Det viser at høgskolen har vitenskapelig ansatte med høy kompetanse og motivasjon for å utøve forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.

DOKTORGRADSSTIPENDIATER

HiL har i løpet av de siste 3-4 årene hatt en relativt sterk økning i antall doktorgradsstipendiater. Ved utgangen av 2006 hadde høgskolen 17 stipendiater. Én av disse har permisjon. Stipendiatene er ansatt ved høgskolen, men gjennomfører doktorgradsutdanningen ved universiteter eller vitenskapelige høyskoler.

To av stipendiatene er finansiert av Stipendprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, og er ansatt ved Den norske filmskolen, Høgskolen i

Lillehammer. Filmskolen er ansvarlig for å gi stipendiatene veiledning, og for å gi en sluttbedømmelse av stipendiatenes kunstneriske arbeider. Høgskolen har i så måte ansvar for en utdanning på doktorgradsnivå.

Av flere grunner er stipendiatene en svært interessant gruppe for høgskolen. De representerer faglige impulser, de frambringer ny kunnskap, de representerer et rekrutteringspotensial når HiL skal rekruttere nye medarbeidere, og de vil bidra positivt til forskningsproduksjonen. Stipendiatene er mer utførlig omtalt i et senere kapittel.

KORT OVERSIKT OVER ÅRSRAPPORTEN

Videre i del A finner leserne en kort omtale av forskningsutvalget.

I del B presenteres forskningsvirksomheten ved ulike enheter ved høgskolen, inkludert publikasjoner fra 2006. Det er angitt en kontaktperson for hver av enhetene. Om lesere av rapporten ønsker mer inngående informasjon om forskningsvirksomheten, kan de ta kontakt med nevnte personer, eller forskningsutvalgets leder (Martin Rønningen, tlf 61 28 83 18, e-post Martin.Ronningen@hil.no) eller sekretær (Lars Bærøe, tlf 61 28 80 00, e-post Lars.Baroe@hil.no).

Videre omfatter del B en omtale av doktorgradsstipendiatene og av fast ansatte som arbeider med doktorgradsutdanning og korte omtaler av avlagte doktorgrader i 2005. Høgskolens arbeid med å utvikle forskningssentre og doktorgradsprogrammer er også viet behørig plass.

I appendikset presenteres et utvalg bøker som ansatte har utgitt i 2006, og lesere som ønsker å bestille publikasjoner finner her en adresse for bestilling. Her finnes også en oversikt over konferanser som høgskolen har arrangert i 2006.

God lesning!

*Forskningsutvalget HiL
v/Martin Rønningen leder*

RESEARCH AND DEVELOPMENT AT LILLEHAMMER UNIVERSITY COLLEGE 2006

Through research and development, Lillehammer University College aims at being a centre of competence for the region, contributing to national research and competing internationally within high competence areas. The work comprises both basic and applied research. International integration prerequisites an understanding of the interaction between local, national and international changes. The school wants to develop a research culture where competence is developed in the understanding of social changes and academic evolution. All teaching shall be based on research activities.

Lillehammer University College is relatively small, representing some 3 per cent of total higher education at such institutions in Norway. The school has its basis in the former Oppland College, with all its activities located north of Lillehammer, in the former Radio and TV-centre built for the Winter Olympics '94.

In 2006, the academic staff represented 146 man-labour years. About 55 per cent of the staff satisfied the requirements as associate professors (doctorate or similar or higher) and 18 per cent were full professors in 2006. Although low compared to the universities, the share is high compared to other university colleges and is still increasing. Obviously, Lillehammer University College's long-range efforts towards

building up competence are bearing fruit. However, women are still quite poorly represented among the academic staff.

Much emphasis is placed on developing competence at the College; through participating in doctorate programmes, by increasing the number of publications especially in national and international journals and books, by participating in international conferences and academic debates, by increasing the financial support from external sources, etc.

In 2006 the total number of research publications was quite high with 173 being reported. The number of articles published in international journals with referees was 25. Even if Lillehammer University College is quite small compared to other university colleges in Norway, the number of publications is high.

Besides having its own value, the research activities contribute in making Lillehammer University College an even better higher education institution. In addition, the research activities increase the level of knowledge and competence in the region where the College is situated.

*Research Committee,
Lillehammer University College
Martin Rønningen*

FORSKNINGSUTVALGET

MANDAT 2006

Forskningsutvalget er høgskolestyrets og rektoratets fagorgan for forskningspolitikk og forskningsforvaltning. Utvalget skal

- framlegge utkast til Strategisk plan for FoU-virksomheten ved HiL med underliggende handlingsplaner / ta forskningspolitiske initiativ - og ellers gi råd og anbefalinger om FoU-virksomheten,
- disponere midler som stilles til rådighet for spesielle tiltak/støtteordninger som har som siktemål å styrke forskningsvirksomheten,
- sørge for et effektivt apparat for informasjon om og formidling av høgskolens FoU-produksjon, herunder ansvar for nettbasert informasjonsformidling og driftsansvar for høgskolens publikasjonsserier. Utvalget skal utgi en årsrapport om FoU-virksomheten og ta initiativ til HiLs arrangement i de årlige "Forskningsdagene".

SAMMENSETNING

- Prorektor (leder utvalget).
- 3 representanter m/vararepresentant i undervisnings- og forskerstilling (kombinert stilling) - 1 fra Avdeling for helse- og sosialfag, 1 fra Avdeling for samfunnsvitenskap og 1 fra Avdeling for TV-utdanning og filmvitenskap/Den norske filmskolen. Den av de to siste enhetene som ikke har hovedrepresentanten, får vararepresentanten.

- 1 representant m/vararepresentant for doktorgradstipendiatene.
- 1 representant m/vararepresentant for masterstudentene.

Utvalget velger selv nestleder blant de ansatte i undervisnings- og forskerstilling.

Representantene har følgende funksjonsperioder: Studentrepresentanten 1 år, stipendiatrepresentanten 1 år, de øvrige 2 år.

Oppnevning foretas slik: De 3 representantene i undervisnings- og forskerstilling oppnevnes av avdelingsstyrene. Representanten for doktorgradstipendiatene/midlertidig ansatte i kvalifiseringsløp oppnevnes av stipendiatenes interessegruppe. Studentrepresentanten oppnevnes av styret i Studentforeningen.

REPRESENTANTER 2006

Vårsemester

Martin Rønningen (leder)

Ole Petter Askheim

Eva Bakøy

Yngve Nordkvelle

Rune Sarromaa Hausstätter (stipendiat)

Høstsemester

Martin Rønningen (leder)

Ole Petter Askheim

Eva Bakøy

Yngve Nordkvelle

Jo Sondre Moseng (stipendiat)

Beate Farstad (student)

Sekretær: *Lars Bærøe*

DEL B

Presentasjon av FoU-virksomheten ved de respektive enhetene 2006

HELSE- OG SOSIALFORSKNING

Avdeling for helse- og sosialfag

Kontakt:

Kjell Ivar Iversen (dekanus)

Tlf. 61 28 83 65

E-post: Kjell-Ivar.Iversen@hil.no

Ole Petter Askheim

(FoU-koordinator)

Tlf 61 28 83 32

E-post: Ole-Petter.Askheim@hil.no

KORT BESKRIVELSE AV FOU-VIRKSOMHETEN

Avdeling for helse- og sosialfag (AHS) har et allsidig sammensatt fagpersonale, og ser det derfor som viktig å operere med en mangefasettert FoU-virksomhet – fra internasjonal og nasjonal publisering i anerkjente fagtidsskrifter, via læreverv til utvikling av pedagogiske verktøy knyttet til praksisorientert undervisning. Profesjonsutdanninger med sterke innslag av kunnskap med forankring i praksisfeltet møter særskilte utfordringer i forsknings- og utviklingsarbeid. Kombineringen av forskere og praktikere i miljøet ved avdelinga har gitt grunnlag for utvikling av forskningsbasert undervisning ved at ansatte med ulik kompetanse har arbeidet sammen i utvikling av FoU-prosjekter.

Fra høsten 2004 har FOU-virksomheten vært organisert og koordinert av en utpekt FOU-koordinator som også møter i avdelingens ledermøte. FOU-koordinator leder avdelingens FOU-utvalg.

Avdelingen har satset bevisst på økt FoU-aktivitet og kompetanseoppbygging. 11 ansatte i høgskolelærer-/lektorstillinger får veiledning på sine FoU-arbeider fra ansatte med større forskererfaring, og i 2007 vil 3 ansatte i undervisningsstilling etter søknad få arbeidsvilkår som vitenskaplig ansatte for å kvalifisere seg til førstekompetanse.

FoU-arbeidet har blitt reorganisert i 2006, og avdelingen har avgitt ressurser til oppstart og drift av FoU-grupper. Så langt har to grupper kommet i gang og fått støtte. Dette er *FoU-gruppe for veiledning og coaching* og *FoU-gruppe innenfor velferdsforvaltning*. Begge gruppene er etablert med egen ledelse. Gruppene omtales nærmere nedenfor.

Det vil bli etablert ei ny FoU-gruppe innenfor

temaet Helse og kultur i løpet av vinteren. Videre har ansatte ved AHS sentrale roller i arbeidet med å utvikle doktorgradsprogrammene *Mediert oppvekst og Innovativ forvaltning*. Det er også en betydelig virksomhet innenfor forskning på rus, funksjonshemmede, innenfor profesjons- og trygdeforskning og psykologisk forskning.

FOU-GRUPPE FOR VEILEDNING OG COACHING

I tillegg til ansatte ved AHS inkluderer denne gruppa tilsatte ved SELL, og er åpen for samarbeidspartnere ved Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i Gjøvik.

Gruppas målsetting er å:

- bidra til utviklingsarbeid knyttet til studier og undervisningsopplegg,
- stimulere til forskning på fagområdet,
- kartlegge finansieringsmuligheter for FoU på området,
- stimulere til presentasjoner på konferanser,
- stimulere og legge til rette for publisering,
- være et forum for presentasjon og drøfting av FoU-opplegg

FOU-GRUPPE I VELFERDSFORVALTNING

Gruppa vil drives i nært samarbeid mellom avdelingen og Innovativ forvaltning og skal stimulere til forskning og FoU-virksomhet innenfor velferdsforvaltning.

Gruppa ønsker videre å knytte til seg personer fra praksisfeltet og brukerorganisasjoner. Masterstudenter som skriver masteroppgaver innenfor fagfeltet vil også få tilbud om å delta i gruppa. Gruppa skal være tverrfaglig og tverrsektoriell og ikke rettet mot en bestemt

brukergruppe eller sektor, men fokusere problematikk som er aktuell på tvers av virksomhetsområder.

Ulike problemstillinger som er aktuelle:

- organisering av velferdstjenester
- partnerskap i velferdstjenester
- organisering av brukergrupper
- empowerment/brukermedvirkning
- utøving av ulike typer profesjonsroller
- sammenheng mellom utdanning og krav til utøving av profesjonsroller.

Flere prosjekter er allerede i gang, bl.a. knyttet til temaer som NAV, sosialkontorvirksomhet, brukertilrettet arbeid med utgangspunkt i psykiske lidelser.

AHS har siden 2005 hatt tre stipendiater knyttet til temaene oppvekst og sosialisering (Anne Reneflot), profesjonsforskning (Bjarne Øvrelid) og funksjonshemming (Anne-Stine Dolva). I 2006 er følgende stipendiater tilsatt ved avdelingen og tilknyttet doktorgradsprogrammet Mediert oppvekst: Anne Mette Bjørgen, Sanna Sarromaa og Marit Vestvik. Stipendiatene er presentert i eget kapittel i denne forskningsårsmeldingen.

OVERSIKT OVER MILJØETS FORMALKOMPETANSE I 2006

Avdelingen har høy kompetanse på en rekke fagområder. De områdene som har flest fagpersoner på tvers av alle stillingskategorier er sosialt arbeid, pedagogikk, barnevern/sosialpedagogikk og sosiologi. Dekningen er også god innen vernepleie, psykologi, psykiatri og organisasjon/ledelse.

Holder vi oss utelukkende til førstestillingskompetanse finner vi den største faglige tyngden innen sosiologiske og psykologiske emner. Blant de førstekompetente har 8 personer doktorgrad.

Staben ble i 2005 styrket med to professor II stillinger innen områdene oppvekst og sosialisering og velferdssosiologi. I 2006 ble det tilsatt en professor II i juss.

Stillingskategori	Antall stillinger	Antall årsverk	Antall FoU-årsverk*
Professor	5	5	2,3
Professor II	3	0,6	0,3
Førsteamanuensis	16	15	6,6
Amanuensis	2	1,5	0,5
Førstelektor	4	3,8	0,9
Høgskolelektor	16	14,5	3,7
Høgskolelærer	9	9	2,3
Stipendiater	6	6	4,8
Totalt	61	55,4	21,4

*FoU-delen av årsverket inkluderer tid til faglig oppdatering

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng. Totalt: 25,96 poeng

Andersen, Jan; Askheim, Ole Petter; Begg, Ingvild Sigstad; Guldvik, Ingrid. Brukerstyrt personlig assistanse - Kunnskap og praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006. 223s. (Vitenskapelig monografi). Poeng: 3,75.

Askheim, Ole Petter. Å leve er mer enn å overleve. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006. 199s. (Vitenskapelig monografi). Poeng: 5.

Bjerke, Tore; Østdahl, Torbjørn; Thrane, Christer; Strumse, Einar. Vegetation density of urban parks and perceived appropriateness for recreation. Urban Forestry & Urban Greening 2006; 5(1): 35-44. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,25.

Bjerke, Tore; Thrane, Christer; Kleiven, Jo. Outdoor recreation interests and environmental attitudes in Norway. Managing Leisure 2006; 11(2): 116-28. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,33.

Englund, Kjellrun T.; Behne, Dawn. Changes in infant directed speech in the first six months. Infant child and development 2006; 15(2): 139-60. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,25.

Fauske, Halvor; Kollstad, Marit; Nilsen, Sigrun; Nygren, Pär; Skårderud, Finn. Utakter : om helse og sosialfaglig kompetanse i utdanning og praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006. 238s. (Vitenskapelig monografi). Poeng: 5.

Flacking, René; Ewald, Uwe; Hedberg Nyqvist, Kerstin; Starrin, Bengt. Trustful bonds: A key to "becoming a mother" and to reciprocal breastfeeding : stories of mothers of very preterm infants at a neonatal unit. Social Science & Medicine 2006; 62(1): 70-80. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,125.

Fostervold, Knut Inge; Aarås, Arne; Lie, Ivar. Work with visual display units: long-term health effects of high and downward line-of-sight in ordinary office environments. International Journal of Industrial Ergonomics 2006; 36(4): 331-43. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,33.

Gustafson, Erni. SAMtal om samTAL : vägledning av större grupper i ett konstruktivistisk och dialogiskt/metadiologisk perspektiv. Fokus på familien : Tidsskrift for familiebehandling 2006; 34(3): 194-212. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Leonardsen, Dag. Crime in Japan - Paradise lost? Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention 2006; 7(2): 185-210. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Leonardsen, Dag. Drinking among Japanese youth a paradox for theories of alcohol availability? Nordisk Alkohol- og narkotikatidsskrift 2006; 23(English suppl.): 59-75. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Lundberg, Bertil; Starrin, Bengt. Participatory research : some characteristic features. In: Livslång nyfikenhet : en vänbok till Gunilla Härnsten. Stockholm: HLS Förlag, 2006 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,175.

Mathiesen, Roger. Sosialpedagogikk som oppdragelses- eller sosialiseringsteori. Nordisk Pedagogik 2006; 26(1): 61-74. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Nordbø, Ragnfrid H. S.; Skårderud, Finn; Holte, Arne; Gulliksen, Kjersti S.; Espeset, Ester M. The meaning of self-starvation: Qualitative study of patients' perception

- of anorexia nervosa. *International Journal of Eating Disorders* 2006; (4): 1-9. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,2.
- Nordby, Halvor. The analytic-synthetic distinction and conceptual analyses of basic health concepts. *Medicine, Health care and Philosophy* 2006; 9(2): 169-80. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,5.
- Nordby, Halvor. The holism argument against 'Modern philosophy of mind'. *Sats: Nordic Journal of Philosophy* 2006; 7(1): 157-74. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Nordby, Halvor. Interactive and face-to-face communication : a perspective from philosophy of mind and language. *Seminar.net - Media, technology and lifelong learning* 2006; 2(2): 1-20. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,5.
- Nordby, Halvor. Nurse-patient communication: language mastery and concept possession. *Nurs Inq* 2006; 13(1): 64-72. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1,5.
- Prebensen, Nina; Kleiven, Jo. Determined Sun-Seekers and Others- Travel Motives, Holiday Type, and Holiday Behavior Among Norwegian Charter Tourists. *Journal of Hospitality & Leisure Marketing* 2006; 14(1): 75-97. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,5.
- Prebensen, Nina; Kleiven, Jo. Stability in Outbound Travel Motivation: A Norwegian Example. *Tourism Analysis* 2006; 10(3): 233-45. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,5.
- Reneflot, Anne. A gender perspective on preferences for marriage among cohabitating couples. *Demographic Research* 2006; 15(10): 311-28. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Skårderud, Finn. *Flukten til kroppen : senmoderne skamfortellinger*. I. Skam i det medisinske rom. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006 : s. 45-64 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,7.
- Starrin, Bengt. Fattig, skamsen och förödmjukad. I. *Introduktion och integration : om arbete med flyktingar och invandrare i norska och svenska kommuner*. Vallset: Oplandske Bokforlag, 2006 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,35.
- Andre publikasjoner**
- Aasen, Unni; Bruun, Frank Jarle; Kollstad, Marit. Pedagogiske utfordringer knyttet til 'Helsefag, omsorgsideologier og miljøarbeid' ved vernepleierutdanninga på Høgskolen i Lillehammer. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Arbeidsnotat; 2006:171) (Rapport i institusjonsserie).
- Altmann, Liv. Mestring og medvirkning gjennom fellesskap og feedback : empowerment i praksis. I: Altmann, Liv. *Mestring og medvirkning gjennom fellesskap og feedback : empowerment i praksis*. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Forskningsrapport; 2006:129) 98 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Andersen, Jan. Brukerstyrt personlig assistanse som innovasjon i velferdssektoren. I: Norsk nettverk for forskning om funksjonshemmings 2. nasjonale konferanse om forskning om funksjonshemming. Trondheim; 30 -31 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Askheim, Ole Petter. Empowerment og brukerinnflytelse. I: REHAB 2006. Trondheim; 16-18 jan.2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Askheim, Ole Petter. Independent futures : creating user-led disability services in a disabling society / Colin Barnes & Geof Mercer. *Scandinavian Journal of Disability Research* 2006; 8 (4):317-320 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift).
- Askheim, Ole Petter. Utvidelse av brukerstyrt personlig assistanse til nye målgrupper ? demokratisering med bismak? I: Norsk nettverk for forskning om funksjonshemmings 2. nasjonale konferanse om forskning om funksjonshemming. Trondheim; 30 -31 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Askheim, Ole Petter; Andersen, Torhild; Eriksen, John (red.). *Sosiale tjenester for familier som har barn med funksjonsnedsettelse*. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006. 148s. (Fagbok).
- Begg, Ingvild Sigstad. Nytt det å klage? : fylkesmannens behandling av klager vedrørende brukerstyrt personlig assistanse. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer 12/2006) 50 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Dolva, Anne-Stine. - Det går nok bedre enn dere tror. Forventninger, erfaringer og råd fra foreldre. I. *Skolestart med muligheter : om overgangen fra barnehage til skole for barn med Downs syndrom*. Bergen: Skaug forl., 2006: 39-51 (Kapittel i fagbok).
- Dolva, Anne-Stine. Ferdigheter og selvstendighet hos barn med Downs syndrom i forhold til utsatt skolestart. I: 2. nasjonale forskningskonferanse, Norsk nettverk for forskning om funksjonshemming (NNF). Trondheim; 30-31 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Dolva, Anne-Stine. Postponed elementary school entry among children with Downs syndrome in relation to functional performance skills and independence. I: 9th World Down Syndrome Congress. Vancouver, Canada; 23-27 aug. 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).
- Dolva, Anne-Stine. Skolestart med muligheter. I: Utdanningsetatens kompetansehevingprosjekt, Oslo kommune. Oslo; 20 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Dolva, Anne-Stine; Aalandslid, Margit. Å begynne på skolen. I. *Skolestart med muligheter : om overgangen fra barnehage til skole for barn med Downs syndrom*. Bergen: Skaug forl., 2006: 13-20 (Kapittel i fagbok).
- Dolva, Anne-Stine; Aalandslid, Margit (red.). *Skolestart med muligheter : om overgangen fra barnehage til skole for barn med Downs syndrom*. Bergen: Skaug forlag, 2006. 107s. (Fagbok).
- Fritze, Yvonne; Solheim, Liv Johanne. Mulighetenes mangfold : en evaluering av et videoproduksjonsprosjekt. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Forskningsrapport; 2006:130) 43 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Godeseth, Marit. Brukeres verdighetsprosjekter i møte med fagfolk i ansvarsgrupper. I. Sosialt arbeid : refleksjoner om kunnskap og praksis. Oslo: Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleier, 2006: 113-23 (Kapittel i fagbok).
- Kleiven, Jo. Eight scales for leisure travel research : replicating and revising the Lillehammer scale. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006 . (Forskningsrapport; 2006:131) 20 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Mathiesen, Roger. Hvorfor samarbeide med elevenes faglærere i sosialpedagogisk arbeid med elevene? I: Konferanse for sosialpedagogiske rådgivere. Lillehammer; 13 nov. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Nøhr, Øyvind. De digitale klaseskiller : generasjonseffekt eller aldringseffekt? I: 18th Nordic Congress of Gerontology. Jyväskylä; 28-31 mai 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).
- Nøhr, Øyvind. De kompetente eldre : aldring og digital kompetanse - konflikt eller lykke? Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Forskningsrapport; 2006:128) 100 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Nøhr, Øyvind. Gammelt skinn ? ung i sinn. I: 18th Nordic

- Congress of Gerontology . Jyväskylä; 28-31 mai 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Nøhr, Øyvind. Gammelt skinn - ung i sinn! : vitser og fortellinger om eldre og aldring. Oslo: Aschehoug & Co, 2006. 100s. (Fagbok).
- Nøhr, Øyvind; Ranhoff, Anette Hylene. Den geriatriske pasienten : hvordan lære ambulanspersonell (paramedics) geriatri? I: 18th Nordic Congress of Gerontology . Jyväskylä; 28-31 mai 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Nordby, Halvor. Leger i kommunikative lederroller. I: Primærmedisinsk uke, seksjon 'Allmennlegene i ledelsen'. Soria Moria; 25 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Ohnstad, Bente. Medisinsk forskning og jus. Tidsskrift for den norske lægeforening 2006; 126 (10):1366-1367 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Ohnstad, Bente. Valg av løsninger mht forenkling og effektivisering av nødmeldetjenesten : utredning på oppdrag fra KOKOM. KOKOM, 2006 ; 2006: (Institusjonsrapport).
- Reneflot, Anne. Do Married and Cohabiting Fathers Differ in their Attitudes and Practising of Fatherhood? I: XVI ISA World Congress of Sociology. Durban, Sør-Afrika; 23-29 juli 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Reneflot, Anne. A Gender Perspective on Cohabitors' Marriage Preference. I: XVI ISA World Congress of Sociology. Durban, Sør-Afrika; 23-29 juli 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Rønning, Rolf. Vårt politiske Norge : en innføring i stats- og kommunalkunnskap. Bergen: Fagbokforlaget, 2006. 355 s., 3. utgave (Lærebok).
- Rønning, Rolf; Fine, Michael. Scenarios for care : anticipating the coming caring deficit : and how it can be met. I: XVI World Congress of Sociology. Durban, Sør-Afrika; 1 juli 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Skårderud, Finn. Bråmoden og umoden. I. [Lillelurd : program]. Bergen: Den nationale scene; 2006: 11-13. (Kapittel i institusjonsrapport).
- Skårderud, Finn. Eksistens og psykoterapi - og Schopenhauers trøst : Irvin D. Yalom - portrett og samtale. Tidsskrift for Norsk Psykologforening 2006; 43(3): 248-56. (Artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift).
- Skårderud, Finn. En introduksjon til Schopenhauer. Tidsskrift for Norsk Psykologforening 2006; 43(3): 257-9. (Artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift).
- Skårderud, Finn. Guilt. I. Said about Ibsen - by Norwegian writers. Oslo: Gyldendal, 2006: 55-63 (Kapittel i fagbok).
- Skårderud, Finn. Hjernen og kunsten. Tidsskrift for den norske lægeforening 2006; 126(24):3340 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Skårderud, Finn. Individ og kollektiv. Tidsskrift for den norske lægeforening 2006 ; 126(24):3336-3337 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Skårderud, Finn. Kvalmen. I. [Hedda Gabler : program]. Oslo: Nationaltheatret, 2006; 2006: 12-15. (Kapittel i institusjonsrapport).
- Skårderud, Finn. Mentalisering og spiseforstyrrelser. I: Å fordøye følelser : nasjonal konferanse om spiseforstyrrelser. Bergen; 23-24 mars 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Skårderud, Finn. Metalisation and eating disorders. I: Widening the scope of mentalisation based treatments. London; 30 juni -1 juli 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Skårderud, Finn. Ritualenes orden : på sporet av Ibsens kropp. I. Ting om Ibsen : tingene, livet og dramatikken. Oslo: Andrimne forlag og Kommunikasjonshus AS, 2006: 151-7 (Kapittel i fagbok).
- Skårderud, Finn. Sjelen og markedsøkonomien : om betydningen av relasjoner. I: REHAB -2006. Trondheim; 16-18 jan. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Skårderud, Finn. Skrift i huden : en selvskader forteller. Tidsskrift for den norske lægeforening 2006; 126(8):1106 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Skårderud, Finn. Spiseforstyrrelser. Tidsskrift for den norske lægeforening 2006; 126(19):2560-2561 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Skårderud, Finn. Spiseforstyrrelser. I. Helse : vg1 helse- og sosialfag. Oslo: Gyldendal undervisning, 2006: 157-8 (Kapittel i lærebok).
- Skårderud, Finn. Spiseforstyrrelser og seksualitet. I: 6. Nordiske Konferanse om Spiseforstyrrelser. Århus; 13-15 sep. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Skårderud, Finn. Ubehag og ettertanke. I. Skjult (DVD). Arthaus, 2006: (Kapittel i institusjonsrapport).
- Skårderud, Finn. Utroskap. Tidsskrift for den norske lægeforening 2006; 126(24):3335-3336 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Solheim, Liv Johanne. Bokomtale: Halvard Vike: Velferd uten grenser : den norske velferdsstaten ved veiskillet. Tidsskrift for velferdsforskning 2006 ; 9(1):48-50 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Solheim, Liv Johanne. The conflict between neo-liberalism and social liberalism : a Norwegian case study. I: XVI ISA World Congress of Sociology. Durban; 23-29 juli 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Starrin, Bengt. Makt och socialt arbete. I. Socialt arbete : en grundbok. Stockholm: Natur och kultur, 2006 (Kapittel i lærebok).
- Straand, Sigrid. Fra UNESCO til Opptappingsplanen. I: Kulturbeite psykisk 2006. Oslo; 20-21 nov. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Teigen, Karl Halvor; Halberg, Anne-Marie; Fostervold, Knut Inge. How lower and upper limit estimates influence judgments and evaluations. I: Society for Judgment and Decision making. 27th annual conference. Houston; 17-20 nov. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Watten, Reidulf G.; Fostervold, Knut Inge; Volden, Frode. Life span profile of sensation seeking. I: 13th European Conference on Personality. Athen, Hellas; 22-27 juli 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Weihe, Hans-Jørgen Wallin. Historical encounters in the Nicobar Islands : trade, missions, visitors and colonists : the situation until the end of the last Danish colonial attempt in 1848. Oslo: Permafrost Press, 2006. 160 s. (Vitenskapelig monografi).
- Weihe, Hans-Jørgen Wallin. Tropical permafrost : melting roots. Oslo: Permafrost Press, 2006. 132 s. (Vitenskapelig monografi).

PEDAGOGISK FORSKNING

Seksjon for pedagogikk

Kontaktperson:

Bjørn Overland

(studieleder pedagogikkseksjonen)

Tlf: 61 28 80 26

E-post: Bjorn.Overland@hil.no

PRESENTASJON AV FOU-VIRKSOMHETEN

Fagstaben ved pedagogikk består av 10 faste stillinger og 3 stipendiatstillinger. Forskningen ved pedagogikkseksjonen spenner over et bredt felt. Vi ser det som nødvendig i forhold til å opprettholde et bredt utvalg av studietilbud.¹

Bredden opprettholdes ved at det over lengre tid er utviklet samarbeid mellom forskere i pedagogikkseksjonen og andre pedagogiske forskere ved høgskolen. Det mest omfattende samarbeidet er satsingen på mediepedagogisk forskning som omfatter forskere ved alle avdelinger. Den pedagogiske forskningen ved høgskolen er dermed noe mer omfattende enn det som organisatorisk kan knyttes til pedagogikkseksjonen.

Nedenfor redegjøres det for den tematiske innretningen av seksjonens forskningsvirksomhet.

FOU-PROSJEKTER

a) Skoleevalering og skoleutvikling/skoleledelse

Innenfor dette område har professor Lars Monsen og førstelektor Bjørn Overland hatt ledelsen av Nasjonalt nettverk for skolebasert vurdering (nå: Nasjonalt nettverk for kvalitetsvurdering). I mars gjennomførte nettverket en nasjonal konferanse med over 400 deltagere. Lars Monsen har ledet et videreutdanningsprosjekt for alle ledere i videregående skoler i Oppland. Lars Monsen, Lene Nyhus og Bjørn Overland evaluerer prosjektet. Rapporter vil foreligge i 2007.

b) Pedagogisk historie

Professor Harald Thuen har arbeidet med prosjektet "utdanning som nasjonsbygging" og barnevernets historie. Det første prosjektet retter søkelyset mot utdanningens rolle i nasjonsbyggingen av Norge gjennom ulike epoker fra 1800-tallet fram til i dag. I studiene av barnevernets historie har institusjonenes rolle og barnas oppvekstsituasjon stått sentralt.

c) Mediepedagogikk

Dette forskningsfeltet er nært knyttet til Senter for mediepedagogikk som ble etablert som et treårig prøveprosjekt i 2003 (se også egen omtale i forskningsrapporten og på: <http://mediepedagogikk.hil.no/>). Tilknyttet senteret er professor Yngve Nordkvelle, førsteamanuensis Yvonne Fritze samt professor II Lars Qvortrup fra Syddansk Universitet.

For tiden har senteret to stipendiater koblet til sin virksomhet, Geir Haugsbakk og Lene Nyhus. Et hovedmål er å øke forskningsinnsatsen knyttet til medier, teknologi og undervisning. For å nå dette målet har senteret bl.a. etablert et elektronisk tidsskrift, Seminar.net. Tidsskriftet har av Universitets- og høgskolerådet oppnådd nivå 1 status innen vitenskapelig publisering (<http://www.seminar.net/>).

d) Modernitet

Forskningsprosjekter utført av professor Øivind Haaland, professor Stephen Dobson og første-

¹ Studietilbudene omfatter årsenhet og bachelorgrad i pedagogikk, fordypningstilbud i "pedagogikk og det moderne" og spesialpedagogikk, mastergrader i henholdsvis pedagogikk og spesialpedagogikk, etter- og videreutdanning innen skolebasert vurdering/skoleutvikling/skoleledelse, høgskolepedagogikk og et visst tilbud på PhD-nivå. I vår kommentar til evalueringen fra NFR ble det påtalt at det å være fragmentert og spredd er en dyd når man skal «betjene» et stort fag med mange studenter og få ansatte, på nivåer fra årsenhet til mastergrad – og nå også på doktorgradsnivå.

amanuensis Jenny Steinnes faller inn under dette området. Haaland har arbeidet med prosjektet ”Pedagogikk - tradisjon, transformasjon og performativ læring.” Prosjektet er knyttet til arbeidet i seksjonens ”Forum for transformativ læring” som flere forskere fra pedagogikkmiljøet er engasjert i. Haaland arbeider også med prosjektet ”Revolt og frihet – metapedagogikk og performativ læring”.

Jenny Steinnes disputerte med sin avhandling *Den andre skoleporten* i 2006. Ut over dette har hun arbeidet med problemstillinger knyttet til språk, pedagogikk og modernitetsproblematikk.

e) Spesialpedagogikk

Innen det spesialpedagogiske feltet arbeider førsteamanuensis Egil Støfring særlig med spørsmål knyttet til paradigmeskifte og refortolkning av fagets kunnskapsgrunnlag, i spennet mellom idealisme og materialisme. Han er i ferd med å avslutte en komparativ undersøkelse blant skolefolk i Norge og Sør-Afrika, under prosjektet ”Tracing Inclusion in Education”. Doktorgradsarbeidet til førsteamanuensis og stipendiat Rune Hausstätter retter seg mot temaet ”ulikhetens utfordring: om spesialpedagogikkens framtid”. Jenny Steinnes har arbeidet med spesialpedagogikkens etiske og vitenskapsteoretiske utfordringer.

f) Transformativ læring og filosofisk pedagogisk forskning

Professor Trond Gansmo Jakobsens forskning er knyttet til områdene vitenskapsfilosofi og metode, biologiens filosofi, økofilosofi/økopedagogikk og bærekraftig utvikling og bærekraftig utdanning. Han arbeider for tiden bl a med et bokprosjekt omkring vitenskapsteoretiske problemstillinger i tilknytning til samfunnsvitenskapene. Hovedvekt vil bli lagt på fenomenologi, hermeneutikk, kritisk teori og Roy Baskhars filosofi (kritisk realisme). Begrepet transformativ læring og ”holistisk” filosofi vil komme inn i denne sammenhengen.

Gansmo Jakobsen er ansvarlig for Forum i Transformativ Læring, et tverrforskningsprogram utviklet ved pedagogikkseksjonen og som har som formål å se på hvilken måte bærekraftig utvikling kan styrkes ved bærekraftig utdanning. Forumet har kontakt til OISE, University of Toronto, Canada (se også presentasjonen av Filosofisk forskning et annet sted i denne årsmeldinga).

g) Studentevaluering

Professor Stephen Dobson arbeider med et PhD-prosjekt knyttet til temaet studentevaluering, muntlige vurderingsformer i høyere utdanning, med arbeidstittel: ”The Accomplishment of Masterness. An investigation of the Master Viva in Norwegian Higher Education.”

GENERELT OM DEN FORSKNINGSRELATERTE VIRKSOMHETEN

Seksjonens høye formalkompetanse gir resultater på flere måter. For det første har seksjonen over tid hatt god forskningsproduksjon i lengre tid, og 2006 føyer seg inn i dette mønsteret.

Pedagogikkmiljøet har økt sin internasjonale publisering i 2006, særlig innen pedagogiske grunnlagsproblemer (postmoderne pedagogikk/transformativ læring) og innen mediepedagogikk. Seksjonens satsning på ”Senter for mediepedagogikk” har resultert i en rekke publikasjoner, og det er også etablert en internasjonal publiseringskanal gjennom tidsskriftet ”seminar.net” (Media, Technology and Lifelong Learning)².

Pedagogikkseksjonens gode formalkompetanse er en viktig ressurs for høgskolens arbeid med å utvikle doktorgradsutdanninger. I 2006 har ansatte ved seksjonen arrangert et PhD-kurs i Mediepedagogikk i samarbeid med Universitetet i Oslo og Universitetet i Århus. Videre har ansatte ved seksjonen bidratt med undervisning på PhD-kurs i Postmoderne pedagogikk ved NTNU. Og ikke minst bidrar seksjonen aktivt i utvikling av tverrfaglig doktorgradssatsninger ved Høgskolen i Lillehammer. Det gjelder PhD-områdene ”Mediert oppvekst” og ”Visuelle medier”.

Når det gjelder nasjonale og internasjonale nettverk, er konferansen ”Didaktikk og teknologi” videreutviklet som en sentral nasjonal møteplass. Lars Monsen og Bjørn Overland har ledet ”Nasjonalt nettverk for kvalitetsvurdering” siden opprettelsen, og presenterte arbeid herfra på konferansen i European Evaluation Society i London, oktober 2006. I regi av nettverket har det vært gjennomført flere konferanser med internasjonale bidrag. Lars Monsen og Trond Jakobsen har gjennom nettverket Childrens Identity and Citizenship in Europe (CiCe) medvirket til å utvikle en felleseuropeisk mastergrad i Citizenship Education samt en modul innenfor denne mastergraden: ”Environmental Education and Citizenship Education”

OVERSIKT OVER MILJØETS FORMALKOMPETANSE I 2006

Som det framgår av tabellen nedenfor, har seksjonen høy formalkompetanse. Seks av ti ansatte er professorer, og de øvrige er førsteamanuensis eller –førstelektor.

Stillings-kategori	Antall personer	Antall årsverk	Antall FoU-årsverk
Professor	6	6	2,70
Førsteamanuensis	3	3	1,35
Førstelektor	1	1	0,25
Sum	10	10	4,30

² Tidsskriftet har oppnådd nivå 1 status i det såkalte autoritetsregisteret, dvs publikasjonskanaler som er godkjent i Universitets- og høgskolerådets system for dokumentasjon av vitenskapelig publisering.

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng.

Totalt: 18,4 poeng

- Dobson, Stephen. The assessment of student PowerPoint presentations - attempting the impossible? *Assessment & Evaluation in Higher Education* 2006; 31(1): 109-19. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Dobson, Stephen. Den rå ungdom : dokumentarfilminstruktøren som samfunnsforsker. *Social kritik. Tidsskrift for social analyse og debat* 2006; 18(107): 48-58. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Dobson, Stephen. Urban Pedagogy: a proposal for the twenty-first century. *London Review of Education* 2006; 4(2): 99-114. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Dobson, Stephen; Brudalen, Rita; Tobiassen, Hilde. Courting risk : the attempt to understand youth cultures. *Young - Nordic Journal of Youth Research* 2006; 14(1): 49-59. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Haaland, Øivind. Oskar Braatens plass : et sted mellom to permer. Vallset: Oplandske Bokforlag, 2006. 171s. (Vitenskapelig monografi). Poeng: 5.
- Hausstätter, Rune Sarromaa. Fra Eichmann til bølla Billy : filosofiske og pedagogiske betraktninger omkring mobbeproblematikken i skolen. *Norsk pedagogisk tidsskrift* 2006; 90(1): 53-63. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Hausstätter, Rune Sarromaa. Spesialpedagogikken og den instrumentelle fornuft : en analyse av marginaliseringsprosesser i samfunnet. *Spesialpedagogikk* 2006; 71(10): 20-7. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Hausstätter, Rune Sarromaa. Vilje til likhet : om norsk spesialpedagogikkens legitimitet. *Spesialpedagogikk* 2006; 71(7): 4-11. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Kaland, Nils. Autisme, sosial angst og normalitet : ytrer autisme og lignende tilstander seg annerledes hos jenter enn hos gutter? *Spesialpedagogikk* 2006; 71(8): 14-21. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Kaland, Nils. Ungdom og vennskap. Hvorfor har ungdom som er kognitivt "annerledes", vansker med å etablere og opprettholde vennskspsrelasjoner til typisk ungdom? *Norsk pedagogisk tidsskrift* 2006; 90(3): 230-42. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Monsen, Lars. På kurs mot 'Kunnskapsløftet' : hverdagslæringens mulighet og umulighet. I: *Utdanning for utvikling av skolen*. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006: s. 205-20 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,7.
- Nordkvelle, Yngve Troye. Professional development of higher education teachers, can distance education make a difference? *Turkish online journal of distance education* 2006; 7(1) (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Overland, Bjørn. Arbeid med læreplanen som prosess i skolen. I: *Utdanning for utvikling av skolen*. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006 : s. 94-119 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,7.
- Steinnes, Jenny Elise. Paralyzes or battlefields : pedagogy and a proposed parricide. *Educational Philosophy and Theory* 2006; 38(2): 185-200. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Steinnes, Jenny Elise. Pedagogikk og vitenskapskritikk. *Norsk pedagogisk tidsskrift* 2006; 90(3) : 205-17. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Andre publikasjoner

- Bjørnsrud, Halvor; Monsen, Lars; Overland, Bjørn (red.). *Utdanning for utvikling av skolen*. Gyldendal Akademisk, 2006. 224 s. (Fagbok).
- Dobson, Stephen. Between commitment and distance : three approaches to youth studies. *Nordisk Pedagogik* 2006; 26(1):85-90 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Dobson, Stephen. Hvorfor moralsosiologi? Hvorfor Zygmunt Bauman? Bokanmeldelse av Øystein Nilsen: *Moralsosiologi. En introduksjon til Zygmunt Bauman*. Sosiologisk Årbok 2006; 11(1-2):167-170 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Fritze, Yvonne. Netdating og dannelse i et luhmannsk perspektiv. I: *Luhmann & dannelse*. Odense; 1 des. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Fritze, Yvonne; Nordkvelle, Yngve Troye. Communication generating communication. The technology of erotic chat - what's in it for distance education/open learning? I: *European Conference on Educational Research (ECER) 2006*. Geneve; 13-16 sep. 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).
- Fritze, Yvonne; Solheim, Liv Johanne. Mulighetenes mangfold : en evaluering av et videoproduksjonsprosjekt. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Forskningsrapport; 2006:130) 43 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Monsen, Lars. Evaluering av evaluering : hva kan vi bruke evalueringsforskningen til? I: *Fra skoleport til klasserom*. Trondheim; 29-30 mar. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Monsen, Lars. Ledelse av skoler i utvikling : hva trenger skoleledere i dag for å følge med i tiden? I: *Utdanningspolitisk konferanse for Utdanningsforbundet i Akershus*. 26 jan. 2006 (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Monsen, Lars; Nilsen, Bjørn S. How to develop and evaluate a web-based course on the use of national evaluations in Norwegian schools. I: *European Evaluation Society Conference*. London; 6 okt. 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).
- Nordkvelle, Yngve Troye. Skolens internasjonalisering : mellom 'utbygging' og 'solidaritet'. I: *Å greie seg i utdanningssystemet i nord og sør : innføring i flerkulturell og komparativ pedagogikk, utdanning og utvikling*. Bergen: Fagbokforlaget, 2006: 99-109 (Kapittel i lærebok).
- Nordkvelle, Yngve Troye; Strøm, Bjarne W. Om høgskolepedagogikken som samarbeid mellom de tre Innlandshøgskolene: Gjøvik, Hedmark og Lillehammer. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Arbeidsnotat; 2006:170) 33 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Nyhus, Lene. Fleksibilitet, effektivisering og individuell tilpassning i norskopplæringen var utfordringen : ble IKT svaret? I: *Vestlandskonferansen*. Bergen; 21 apr. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Steinnes, Jenny Elise. Den andre skoleporten : om institusjonalisering av den pedagogiske handling, et møte med Jacques Derridas språkkritiske perspektiver. Trondheim: Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 2006. (Doktoravhandling).
- Støfring, Egil. Transition or transformation : the case of inclusive education. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Arbeidsnotat; 2006:173) (Rapport i institusjonsserie).
- Thuen, Harald. Embetsmannsstatens atferdsinstitusjoner : under arkitektens linjal. I: *Pedagogiskhistorisk forskning 2006 - Kultur, makt og utdanning*. Stockholm; 28-29 sept. 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).

SAMTIDSHISTORISK FORSKNING

Seksjon for samfunnsanalyse

Kontaktperson:

Paul Knutsen

(professor).

Tlf. 61 28 82 63.

E-post: Paul.Knutsen@hil.no

Det historiefaglige miljøet ved HiL har en høy forskningskompetanse som er bygget opp gjennom 30 år. I denne perioden har historikerne i miljøet drevet forskning innen norsk 1800-tallshistorie, arbeidslivshistorie og annen sosialhistorie, historien om 2. verdenskrig, den europeiske integrasjonsprosessens og annen internasjonal politisk historie, norsk lokalhistorie, samt historiefagets metode og vitenskapsfilosofi.

De enkelte forskningsprosjekter blir dels gjennomført som fri forskning finansiert av høgskolen selv gjennom forskningstiden knyttet til de enkeltes stillinger, dels som oppdrag med hel eller delvis ekstern finansiering. I noen tilfeller organiseres oppdragsvirksomheten slik at ansatte har permisjon fra sin stilling ved høgskolen, og mottar lønn fra ekstern oppdragsgiver. Historieforskningen er i høy grad initiert, ledet og gjennomført av den enkelte.

Av de prosjekter som HiLs historikere er involvert i eller har fullført de senere årene, må nevnes AUFs historie, historien til Jernverksklubben i Mo i Rana, Norsk sjømannsforbunds historie, lokalhistorie for Lillehammer og Fåberg, historien om tyske hemmelige tjenesters virksomhet i Norden 1930-1950, Human-Etisk Forbunds historie, kvinner og krig som historisk forskningsfelt, samt et biografisk arbeid om Nobelprisvinneren Christian L. Lange.

Fagmiljøet har i 2006 omfattet 8 personer, men 4 av disse hadde permisjon, blant annet på grunn av eksterne forskningsoppdrag og tillitverv. Av disse 8 er det 4 professorer, 1 førsteamanuensis, 1 førstelektor og 2 høgskolelektorer.

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng.

Totalt: 0,7 poeng

Pryser, Tore. Holocaust i innlandsregionen. I. På siden av rettsoppgjøret. Oslo: Unipub forlag, 2006: s. 93-129 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,7.

Andre publikasjoner

Bjørnhaug, Inger. Da 'intelligensiaen' gikk på oppdagelsesferd i industrien : Ebba Wergeland i Mo i Rana. I. Ingen kommer undan politiken : festskrift til Ebba Wergeland på sekstiårsdagen. Oslo: Transit, 2006 (Kapittel i fagbok).

Knutsen, Paul. Livet før døden : Human-etisk forbund 1956 - 2006. Oslo: Humanist, 2006. 566 s. (Fagbok).

Pryser, Tore. Einar Niemi, Jan Eivind Myhre og Knut Kjeldstadli : Innvandring og innvandrere til Norge 1814-1940, Knut Kjeldstadli (red.): Norsk innvandringshistorie, bind 2. Historisk Tidsskrift 2006; 1(85):129-133 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift).

FILOSOFISK FORSKNING

Seksjon for filosofi

Kontaktperson:

Stefán Snævarr (professor).

Tlf 61 28 82 38.

E-post: Stefan.Snævarr@hil.no

KORT BESKRIVELSE AV FOU-VIRKSOMHETEN

Ved høyskolen er det ansatt filosofer ved to avdelinger, henholdsvis Avdeling for samfunnsvitenskap og Avdeling for hele- og sosialfag. Her omtales den filosofiske forskningen ved førstnevnte avdeling, som utføres av to personer. Deres virksomhet springer delvis ut av individuelle forskningsinteresser og delvis av utviklingsarbeid knyttet til undervisning ved ex.phil., ex.fac., kunstfilosofi og vitenskapsfilosofi knyttet til mastergradsstudier.

FoU-virksomheten dreier seg primært om temaer i tilknytning til estetikk, emosjonsforskning, metaforforskning, narrativforskning, sinnfilosofi, politisk tenkning, biologiens filosofi/evolusjonsteorien, samfunnsfilosofi, økofilosofi og vitenskapsfilosofi.

Arbeid med bokutgivelser

Det arbeides med flere bokutgivelser. Professor Stefán Snævarr har ferdigstilt bokmanuset *Sannheten om skjønnheten. En kritisk innføring i estetikk*. Den planlegges publisert på Fagbokforlaget i løpet av 2007.

Videre har Snævarr kontrakt med det nederlandske forlaget Rodopi om å skrive en bok med tittelen *Narratives, Metaphors, Emotions. Their Nature. Their Interplay. Their Impact on the Self*. Temaet er som tittelen tilsier samspillet mellom narrativer, metaforer, emosjoner samt deres innflytelse på begrepet om et selv.

Professor Trond Gansmo Jakobsen arbeider med flere bokprosjekter. Det ene dreier seg om vitenskapsteoretiske problemstillinger i tilknytning til samfunnsvitenskapene. Hovedvekten vil bli lagt på fenomenologi, hermeneutikk, kritisk teori og Roy Baskhars filosofi (kritisk realisme). Et kapittel om praktisk kunnskap og et kapittel om systemteori og holistisk vitenskap vil bli inkludert, og begrepet transformativ

læring vil komme inn i denne sammenhengen. Dessuten vil nyere forskning omkring evolusjonsteoriens betydning for samfunnsvitenskap og humaniora få sin behørige plass.

Når det gjelder vitenskapsfilosofi, knytter Gansmo Jakobsen den blant annet til debatten omkring realisme og konstruktivisme. Han samarbeider for tiden med filosofer fra Universitetet i Tromsø og Universitetet for miljø- og biovitenskap om et nytt prosjekt knyttet til Brian Ellis vitenskapelige essensialisme, og søker å vise at en disposisjonsontologi for vitenskapelige termers referanse i biologien som vitenskap kan ha svært viktige implikasjoner for forståelsen av biologiske systemer og deres virkemåte. Introduksjon til dette samarbeidet ble utviklet i form av et innlegg med tittel "Scientific Essentialism, Dispositions and Functional Kinds" ved et forskningsseminar ved UiTø i 2006. Innlegget er nå antatt som artikkel i en bokutgivelse høst 2007.

Artikler og essays

Snævarr skal i 2007 publisere artikler som bygger på bokmanuskriptet *Narratives, Metaphors, Emotions. Their Nature. Their Interplay. Their Impact on the Self* (omtalt ovenfor). Artikkelen planlegges publisert i det kjente engelske populærfilosofiske tidsskriftet *Philosophy Now*, i *Nordisk tidsskrift for estetikk*, islandske *Hugur* samt et nordisk tidsskrift.

Snævarr arbeider også med diverse essays og papers på forskjellige språk, blant annet innenfor temaer som "dygdsetetikk" og populærkultur. Flere av essayene og artiklene skal samles i en essaysamling med arbeidstitelen *Aesthetico-Political Essays*. Temaet dreier seg om samspillet mellom samfunnet og kunsten. En av artiklene blir høsten 2007 publisert i det prestisjetunge amerikanske tidsskriftet *Journal for Aesthetic Education*. Et par andre artikler fra dette manuskriptet

er under vurdering i internasjonale tidsskrifter.

Snævarr skriver også artikler på norsk, bl a om filmvitenskapens metodologi og om begrepet 'politisk ideologi'. Artiklene på norsk samles i et manuskript som har arbeidstittelen *Essays om estetikk, artikler om ideologi*. En av artiklene fra dette manuskriptet er under vurdering i et norsk tidsskrift.

Snævarr har også i mange år arbeidet med en samling aforismer, fabler og korte essays av litterær-filosofisk slag i tradisjonen fra Kierkegaard og Nietzsche. Disse kortessays, fabler og aforismer blir samlet i et manuskript som har arbeidstittelen *Ettersendte papirer*. Han arbeider også med papers på islandsk, bl a om forstående sosialøkonomi og Philipp Pettits republikanisme. Disse papers skal samles i en essaysamling på islandsk (*Völundarbókin*). Boken er et forsøk på å bygge broer mellom akademiske papers, essays og mer skjønnlitterære uttrykksmåter. Boken skal danne en form for reise fra Logos til Mytos, fra den logiske tenkning i akademiske papers over en semi-litterær forståelsesmåte i essays til den mytiske forståelsesmåten som den nedfeller seg i hjemmelagete mytiske fortellinger. Forholdet mellom det mytisk-litterære og det logisk-vitenskapelige er en av de røde trådene som går gjennom diverse av Snævarrs prosjekter.

Gansmo Jakobsens økofilosofiske prosjekt har hovedvekt på problemstillinger knyttet til metafysiske, epistemologiske, metodologiske og etiske problemstillinger i tilknytning til "bærekraftig utvikling" og "bærekraftig utdanning". Han har skrevet flere artikler om dette i 2006 som søkes utgitt i internasjonale tidsskrift.

Andre forskningsrelaterte oppgaver

Snævarr er redaksjonsmedlem av *Nordisk estetisk tidsskrift*, samt medlem av International advisory board for det amerikanske Internettidsskriftet *Contemporary Aesthetics*. Han er også styremedlem i Det nordiske estetiske selskapet.

Snævarr har i 2006 også holdt foredrag om "Popular Culture-An Empirical Sermon" på den årlige konferansen til det Nordiske estetiske selskapet, om spørsmålet "er sosialøkonomi en vitenskap?" ved Høgskolen i Bifröst på Island og om sosialliberal ideologi på et møte hos unge sosialdemokraters forening i Hafnarfjörður på Island. Snævarr fikk i 2006 også en påskjønnelse fra det islandske minnefondet for Jón Sigurdsson samt publikasjonsstipend fra høgskolen.

Gansmo Jakobsen er ansvarlig for Forum i Transformativ Læring, et tverrfaglig forskningsprogram, utviklet i samarbeid med seksjon for pedagogikk og med kontakt til OISE, Universitet i Toronto, Canada. Det er utviklet en nettside for forumet (www.tl.hil.no). Forumet har månedlige møter med innlegg over temaet bærekraftig utvikling og utdanning, vinklet ut fra forskjellige fag og interesser. Jakobsen har hatt flere innlegg i 2006. Forum i Transformativ Læring arbeider blant annet med å få inn bærekraftbegrepet i undervisning og forskning ved høgskolen på en mer forpliktende måte. Dette har gitt resultat i form av at problematikken er innarbeidet i bachelor- og master-

studiene i pedagogikk. Gansmo Jakobsen har også utviklet en studieplan for en egen modul i "Bærekraftig Utvikling, Etikk og Dannelse" som nå ligger inne i pedagogikkseksjonens nye studieportefølje.

Videre deltar Gansmo Jakobsen i utvikling og gjennomføring av vitenskapsteorikurs for høgskolens mastergradsutdanninger, og har nettopp avsluttet et komitéarbeide med forslag om omorganisering undervisningen i vitenskapsteori- og metode på HIL fra bachelorgradsnivå, via mastergradnivå til doktorgradsnivå.

EKSTERNT FINANSIERTE PROSJEKTER I 2006

Gansmo Jakobsen har vært hovedansvarlig for utvikling av økofilosofi og transformativ økologisk læring innen rammen av en europeisk master i "Citizenship". Dette blir nå lansert som et studietilbud bl a av Metropolitan University i London og Linköpings Universitet i Sverige fra våren 2007 og det er avtalt veiledningsansvar med disse institusjonene. Prosjektet er finansert av EUs Erasmusprogram.

Prosjekttittel	Finansieringskilde	Prosjektleder
Utvikling av modul i økofilosofi innen rammen av en europeisk master i Citizenship	Finansert av EUs Erasmusprogram (under SOKRATES)	Trond Gansmo Jakobsen

OVERSIKT OVER MILJØETS FORMALKOMPETANSE I 2006

Stillingskategori	Antall stillinger	Antall årsverk	Antall FoU-årsverk
Professor	2	2	0,90
Totalt	2	2	0,9

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng. Totalt: 2,7 poeng

- Snævarr, Stefan Valdemar. Emoting and metaphoring : the metaphoric structure of emotions. *Sats: Nordic Journal of Philosophy* 2006; 7(1): 175-87. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.
- Snævarr, Stefan Valdemar. Hugrún, hughygjan og sidferdid. I. Thekking, engin blekking. Reykjavik:University of Iceland Press, 2006 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,7.
- Snævarr, Stefan Valdemar. Midjan harda og hentistefnan mjúka. *Tímarit Máls og menningar* 2006; 67(3): 76-92. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Andre publikasjoner

- Jakobsen, Trond Gansmo. Towards a more ecological conscious epistemology. I: Bærekraftig utvikling og bærekraftig utdanning, Forum i Transformativ. Lillehammer; 13-17 nov. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).

STATSVITENSKAPELIG OG SOSIOLOGISK FORSKNING

Kontaktperson:

Jon Helge Lesjø (førsteamanuensis).

Tlf 61 28 83 30.

E-post: Jon.Helge.Lesjo@hil.no

I tidligere forskningsårsmeldinger har deler av høgskolens samfunnsvitenskapelige forskning vært presentert under vignetten "Plan- politikk- og regional-forskning". Dette har vært et robust fagmiljø ved Avdeling for samfunnsvitenskap. Deler av dette miljøet er i nå presentert i et senere kapittel om utvikling av forskningssentre og PhD-programmer. Den resterende delen av dette miljøet er knyttet til studieprogrammene i internasjonale studier og sosiologi ved Avdeling for samfunnsvitenskap, og disse personene omtales ikke annet sted i denne forskningsårsmeldinga. Disse samfunnsviterne arbeider med statsvitenskapelig og sosiologisk forskning, og forskningstemaene omfatter både kjønnsrelaterte problemstillinger, sosial teori, komparativ politikk og problemstillinger knyttet til innvandrere og etniske minoriteter. Det er altså denne delen av den samfunnsvitenskapelige forskningen som det vises til her. Denne gruppa består av 3 førsteamanuenser og 2 amanuenser. Begge amanuensene arbeider med doktorgrad.

For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at tittelen på dette avsnittet er noe misvisende fordi det utføres statsvitenskapelig og sosiologisk forskning ved flere avdelinger, seksjoner og studieprogrammer. Den samlede samfunnsvitenskapelige forskningen har naturlig nok ulik tematisk innretning, og variasjonen avspeiler sentrale temaer i de respektive studieprogrammene. Og mye av den samfunnsvitenskapelige forskningen er altså omtalt andre steder i forskningsårsmeldinga.

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng Totalt: 1,5 poeng

Høstaker, Roar. Sosiale felt - ein kritisk analyse. *Agora* : Journal for metafysisk spekulasjon 2006; 24(1-2): 171-97. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Kaya, Mehmed. Tyrkisk nasjonalisme og kurdisk frigjøring : en tilstandsrapport. *Internasjonal Politikk* 2006; 64(4): 533-52. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,5.

Andre publikasjoner

Guldvik, Ingrid; van der Ros, Janneke. Vil kvinner ha makt? : Et idehefte. Oslo: Kilden, 2006; (Institusjonsrapport).

Hagen, Aksel. Studie av fylkesplanlegging i Oppland 1974 - 1996. Ås: UMB, 2006. (Doktoravhandling).

Kalnes, Øyvind. Ducks into swans? Norwegian parties on the WWW. I: 14. National conference in political science. Bergen; 4-6 jan. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).

Pedersen, Tor Helge. Tonivåmodellen - et barn av den nordiske modellen eller forveksling på fødestuen? I: 'Den nordiske modellen - finnes den?'. *Kongsvinger*; 18-19 sep. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).

REISELIVSFORSKNING

Seksjon for reiselivsutdanning

Kontaktperson:
Randi Bredvold.
Tlf 61 28 83 80.
E-post: Randi.Bredvold@hil.no

KORT BESKRIVELSE AV FOU-VIRKSOMHETEN

Seksjonen har de siste årene hatt lav bemanning i forhold til undervisningsoppgaver. Dette har gått ut over forskningsproduksjonen. Seksjonen har i 2006 arbeidet aktivt for å rekruttere nye medarbeidere, og vil i 2007 ha en langt bedre bemanningssituasjon som også gir muligheter for å løfte FoU-virksomheten. På litt sikt skal dette gi utslag i en betydelig økning av antall publikasjoner.

Det er likevel en del forskningsaktivitet som pågår, fordelt på flere temaer:

Studier av ferie- og fritidsatferd

Reiselivsmiljøet har tradisjonelt hatt en betydelig forskningsvirksomhet innenfor dette temaet. Et nytt og spennende tema for seksjonen er turismeopplevelser i et kjønnsperspektiv. Det fokuseres særlig på i hvilken grad turismeaktiviteter påvirker enslige kvinners identitet. Forskningsprosjektet inngår som en del av et doktorgradsarbeid, knyttet til University of West of England, Faculty of the Built Environment.

Det har også vært arbeidet videre med analyser av reiseruteatferd. Analyser av ulike informasjonsmediers betydning for å påvirke reiseruteatferden inngår i dette forskningstemaet. For tiden arbeides det med å generalisere disse funnene til en helhetlig modell for geografisk reiseruteforståelse.

Det ble i 2006 publisert et bokkapittel i en nordisk fagbok om økoturisme, hvor det argumenteres for at økoturismeforskningen i for stor grad vektlegger stedet og overser betydningen av reiserute.

Det ble utgitt flere internasjonale fagartikler i 2006 som videreutviklet Lillehammer-skalaen, en skala som forklarer reisendes motiver for ferievalg.

Reiseliv og migrasjon

Arbeidsgrupper i Den Internasjonale Geografiunionen har gjennomført et internasjonalt forskningsprosjekt på temaet "Reiseliv og migrasjon", som nå er avsluttet. I 2006 ble det publisert flere artikler og paper med utgangspunkt i dette prosjektet. Seksjonen har også et nettverkssamarbeid med Østlandsforskning knyttet til forskningsprosjektet "Recreational homes in the hinterland of urban regions – development and implications".

Opplevelser i reiselivet

Fra høsten 2007 starter et nytt bachelorstudium i opplevelses- og attraksjonsutvikling. Seksjonen vil prioritere forskning på dette feltet. Blant annet skal det ansettes to doktorgradsstipendiater i 2007.

Næringsorientert forskning

Det har vært nedlagt mye arbeid gjennom flere år i å implementere produksjonsteoretiske begrep og modeller på sektoren reiseliv, samt i å utvikle en systematikk for å gjennomføre kvalitative produktanalyser. Noe av dette arbeidet vil bli presentert i boka "The Tourism Production System. From Resources to Products" som er under utarbeiding.

Sommeren 2005 gikk høgskolen inn i et samarbeidsprosjekt med Lillehammer Olympiapark A/S. Målet for prosjektet bl.a. er å registrere de økonomiske ringvirkningene i regionen av aktivitetene som er knyttet til parkens ulike arrangement, arenaer og anlegg. Tre undersøkelser er gjennomført, der en av dem kartla betalingsvilligheten til Lillehammers befolkning for bruk av anleggene i Olympiaparken

Utvikling og ledelse av reisemål

Basert på tidligere utprøving av EFQM Excellence modellen (European Foundation for Quality Management) i Trysil har modellen blitt ytterligere tilpasset til bruk på reisemål. Tenkningen og prinsippene i Excellence modellen har vært benyttet i en stor studie av suksessfaktorer for reisemålsutvikling i EU. Arbeidet ved høghskolen har primært vært å benytte modellen for å måle "performance" for et reisemål, og gjennom tre år er modellen anvendt på 15 ulike destinasjoner.

Seksjonen har ett medlem i styringsgruppen for ARENA-prosjektet: Innovativ Fjellturisme.

Internasjonalt nettverk

En ansatt ved seksjonen er styremedlem i Atlas Europe, og sitter som koordinator for Special Group for Small Tourism Enterprises i samme organisasjon. Og en av de ansatte sitter i The National Geographic Society's Center for Sustainable Destinations' ekspertpanel for å vurdere utviklingen av reiselivsområder.

To medarbeidere sitter i redaksjonskomitéer for fagtidsskriftene *Tourism Geographies*; *Tourism Culture and Communications*; *World Journal of Small Tourism Enterprises*; *World Journal of Tourism Management*.

Seksjonen har videre et stemmeberettiget medlem i ICOMOS International Scientific Committee – Cultural Tourism.

DOKTORGRADSSTIPENDIAT

Seksjonen har én doktorgradsstipendiat, Bente Heimtun, som arbeider med temaet turisme-opplevelser i et kjønnsperspektiv.

OVERSIKT OVER MILJØETS FORMALKOMPETANSE I 2006

Stillings- kategori	Antall stillinger	Antall årsverk*	Antall FoU- årsverk
Professorstipendiat	1	1	1,0
Førsteamanuensis	2	1	0,45
Amanuensis	3	2,5	0,90
Høgskolelektor	6	4,9	1,30
Professor	1	0,2	0,1
Sum	13*	9,6	3,75

* I tillegg har studiet en stipendiat

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng.

Totalt: 1,4 poeng

- Flognfeldt, Thor. Eco-traveller or Eco-site Visitor. In. Ecotourism in Scandinavia : lessons in theory and practice. Wallingford: CABI Publishing, 2006: p. 143-53 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,7.
- Flognfeldt, Thor. Second homes, work commuting and amenity migrants in Norway's mountain areas. In. The amenity migrants : seeking and sustaining mountains and their cultures. Wallingford: CABI Publishing, 2006: p. 232-44 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,7.

Andre publikasjoner

- Bakken, Vidar; Runde, Olav; Tjørve, Even. Norsk ringmerksatlas. Vol. 2. Stavanger: Stavanger museum, 2006. 446 s. (Leksikon/oppslagsverk).
- Flognfeldt, Thor. Fra servicenæring til opplevelsesnæring : hva slags økonomiske muligheter gir dette? I: Trøndersk reiselivskonferanse. Trondheim; 20 apr. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Flognfeldt, Thor. Living at more than one place : the commercial opportunities in a multi-home society. I: The 15th Nordic Symposium in Tourism and Hospitality Research. Savonlinna; 19-22 okt. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Flognfeldt, Thor. Norway's new national parks and world heritage areas : just for distance viewing or a commercial opportunity for the local communities? I: International Geographical Union's Working Group of Sustainable Tourism's Pre Congress Meeting. Brisbane; 30 jun. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Tjørve, Even; Tjørve, K. M. C. Can we use winter recovery data to determine where young Dunlin *Calidris alpina* migrating along the Norwegian coast come from? I: International Wader Study Group Annual Conference. Falsterbo; 13-17 okt. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Tjørve, K. M. C.; Tjørve, Even. Are shorebirds successfully breeding on the southern coast of Norway? : a case study of Eurasian oystercatchers. I: International Wader Study Group Annual Conference. Falsterbo; 13-17 okt. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse)

FORSKNING INNEN ØKONOMISK-ADMINISTRATIVE FAG

Seksjon for økonomisk-administrativ utdanning

Kontaktpersoner:

Ole Gunnar Austvik (førsteamanuensis)
Tlf 61 28 82 46. E-post:
Ole.Gunnar.Austvik@hil.no

Marit Elvsås (studieleder for bachelor i økonomi og administrasjon)
Tlf 61 28 82 22.
E-post: Marit.Elvsas@hil.no

Forskningen ved seksjonen bærer preg av flerfaglig tilnærming innen bedrifts- og samfunnsøkonomiske fag, samt markeds- og konsumentrelaterte problemstillinger.

Temaene det har vært publisert mest om de siste årene, er sosiologisk vinklet forskning om forbrukeres preferanser og forbruksmønstre i rekreasjons- og fritidssammenheng, prishedonistiske analyser, samfunnsøkonomi, utviklingen i Den europeiske unionen (EU) og Verdens handelsorganisasjon (WTO), analyser av internasjonale petroleumsmarkeder og petroleumpolitikk. Flere av forskerne har over tid markert seg med vitenskapelige artikler, foredrag, bøker og andre publikasjoner og formidlingsformer. Nedenfor gis korte beskrivelser av hovedtemaene.

Rekreasjons- og fritidsstudier

Forskningsvirksomheten knyttet til dette temaet er sammensatt, og har blitt publisert i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter de siste årene. Analysene har dreid seg om hvordan nordmenns deltakelse i fritidsaktiviteter, både i det daglige og i ferier, varierer på bakgrunn av forhold som sosial klasse, kjønn og alder. Videre er det gjennomført analyser av hvordan pengeforbruket på en del fritidsrelaterte forhold (for eksempel sportsutstyr og festivaler) varierer med sosial klasse, kjønn, mv. For det tredje har det blitt gjennomført noen såkalte prishedonistiske analyser.

Internasjonal økonomi

Viktige deltemaer er handelshistorie, handelsteori og handelspolitikk, valuta, økonomisk integrasjon, WTO og EU med mer. Nasjonale og regionale strategier for næringsutvikling i en stadig mer økonomisk og politisk integrert verden.

Styringsutfordringer for Europas ensomme petroleumsnasjon

Prosjektet tar utgangspunkt i at petroleumssektorens dominans i norsk næringsliv, utenriksøkonomi og for statlige finanser. Prosjektet studerer hvordan Norge kan nyttiggjøre seg de store inntektene til å forme et bedre samfunn, skape internasjonalt handlingsrom og håndtere press både innenfra og utenfra. Det drøftes hvordan en nasjonal visjon må følges opp med en strategi bygget på selvstendig analytisk og politisk forståelse av Norges ensomme ståsted som europeisk petroleumsnasjon. Prosjektet er en forlengelse av arbeidet foretatt under Makt- og demokratiutredningen 1998-2003.

Internasjonale petroleumsmarkeder

Nasjonalt og internasjonalt nettverk. Prosjektleder er referee for flere internasjonale og nasjonale fagtidsskrifter og forlag. Rådgivning på problemstillinger overfor andre forskningsprosjekter, institusjoner, myndigheter, selskaper (lokalt, nasjonalt og internasjonalt)..

- Det globale oljemarkedet.** Analyser av økonomiske og politiske faktorer og mekanismer i oljemarkedet, Norges forhold til OPEC, IEA, EU, utviklingen i Midtøsten, norsk utenrikspolitikk m.v.
- Det europeiske gassmarkedet.** Analyse og økonomiske og politiske faktorer som påvirker det europeiske gassmarkedet. EUs energipolitikk, reguleringsøkonomi, fordelinger av og virkning på priser, fortjeneste gjennom hele gasskjeden, energiskatter, implikasjoner for norsk gasspolitikk og utenrikspolitikk. Leveringssikkerhet for europeisk gass.

I 2006 er det utgitt flere publikasjoner i fagfelle-vurderte publikasjonskanaler. Temaene spenner fra fritid og rekreasjon, sosio-økonomiske ulikheter i folks helsetilstand til komparative studier av petroleumspolitik.

OVERSIKT OVER MILJØETS FORMALKOMPETANSE I 2006

Stillings- kategori	Antall personer	Antall årsverk	Antall FoU- årsverk
Professor	1,0	1,0	0,45
Førsteamanuensis	1,0	1,0	0,45
Førstelektor	1,0	1,0	0,25
Amanuensis	1,0	1,0	0,25
Høgskolelektor*	3,0	2,8	0,30
Sum	7,0	6,8	1,70

* En av høgskolelektorene er studieleder og har ikke forskningstid i studielederperioden. En annen høgskolelektor er administrator for HILs læringsbaserte elektroniske verktøy – Classfrontier i 20% stilling.

Det er for tiden ingen stipendiater ved seksjonen.

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng.

Totalt: 2,58

Bjerke, Tore; Østdahl, Torbjørn; Thrane, Christer; Strumse, Einar. Vegetation density of urban parks and perceived appropriateness for recreation. *Urban Forestry & Urban Greening* 2006; 5(1): 35-44. (Fagfelle-vurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,25.

Bjerke, Tore; Thrane, Christer; Kleiven, Jo. Outdoor recreation interests and environmental attitudes in Norway. *Managing Leisure* 2006; 11(2): 116-28. (Fagfelle-vurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 0,33.

Thrane, Christer. Explaining educational-related inequalities in health: Mediation and moderator models. *Soc Sci Med* 2006; 62(2): 467-78. (Fagfelle-vurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Thrane, Christer. Filmkritikkens og distribusjonens rolle for filmers økonomiske suksess. *Tidsskrift for samfunnsforskning* 2006; 47(4): 491-509. (Fagfelle-vurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1

Andre publikasjoner

Austvik, Ole Gunnar. Oil and gas in the High North : a perspective from Norway. Oslo: Den norske Atlanterhavskomiteé, 2006. (Security policy library; 4-2006) 47s. (Rapport i institusjonsserie).

FORSKNING INNEN FILM, FJERNSYN OG DIGITALE MEDIER

Avdeling for TV-utdanning og filmvitenskap

Kontaktperson:

Jens Uwe Korten (dekan).
Tlf. 61 28 80 74.
E-post: Jens.Uwe.Korten@hil.no

KORT BESKRIVELSE AV FOU-VIRKSOMHETEN

I Strategisk plan for Høgskolen i Lillehammer er *film og fjernsyn* definert som et hovedsatsingsområdene. Denne satsingen er forankret i Den norske filmskolen (se egen omtale) og i Avdeling for TV-utdanning og filmvitenskap (TVF).

TVF består av et teoretisk orientert forskningsmiljø innen film-/fjernsynsvitenskap og kunsthistorie og et hovedsaklig praktisk orientert miljø innen fjernsyns-dokumentar- og flerkameraproduksjon. Dette bidrar til å gi FoU-virksomheten ved TVF en spennvidde som strekker seg fra produksjon av dokumentarfilm, film-musikk og fjernsynstekniske eksperimenter til mer tradisjonelle forskningspublikasjoner i form av bøker og artikler i vitenskapelige tidsskrifter.

FOU-KOORDINATOR

Avdelingen har utpekt en forskningskoordinator i 5% stilling som er avdelingens representant i høgskolens FoU-utvalg. For å stimulere til økt publisering arrangerte forskningskoordinator våren 2006 en seminarrekke hvor de fagansatte ved avdelingen la fram utkast til artikler som ble kommentert av en opponent og de øvrige seminardeltakerne. Med det samme mål for øyet satte forskningskoordinator høsten 2006 i gang et prosjekt som skal munne ut i en antologi om filmanalyse. Hovedtyngden av bidragene skal komme fra avdelingen, og forlagskontakt er allerede etablert. Det satses med dette på å etablere en tradisjon ved avdelingen hvor de fagansatte med jevne mellomrom går sammen om å lage antologier med relevant faglig innhold.

KONFERANSE OM NORSK FILM

Høsten 2006 ble det også vedtatt at avdelingen i samarbeid med Den norske filmskolen skal arrangere en konferanse om norsk film i mai 2007. Hensikten med dette er å synliggjøre og styrke fagmiljøets kompetanse når det gjelder norsk film og fjernsyn. Denne satsningen, der siktemål er å etablere Høgskolen i Lillehammer som et møtested for fagpersoner innen nasjonal film- og fjernsynskultur, er også et ledd i avdelingens arbeid mot etableringen av en PhD-utdanning i visuell kommunikasjon.

PROSJEKTER MED EKSTERN FINANSIERING

En betydelig del av avdelingens FoU-virksomhet foregår i tilknytning til prosjektet *Fjernsynet i digitale omgivelser (TIDE)* som er et av høgskolens strategiske forskningsprogram basert på støtte fra Norges forskningsråd i perioden 2004-2007. Prosjektet, som ledes av Roel Puijk, engasjerer flere av avdelingens ansatte både fra det teoretiske og det praktiske miljøet, og har i tillegg bidratt med to nye stipendiatstillinger.

Hensikten med prosjektet er å utvikle fagmiljøets kompetanse angående digitaliseringens konsekvenser for fjernsynet, og å utvide avdelingens faglige perspektiver i retning av nye medier. Delprosjektene fokuserer på hvordan den digitale utviklingen påvirker ulike sider ved dagens fjernsyn som f.eks. faktaprogrammer, kunstformidling, barn og unges egen filmproduksjon, persepsjon av fjernsynsbilder, utvikling av læringsressurser for barn, revitalisering av "liveness" og utvikling av konseptet "shared virtual reality".

Etter en vellykket konferanse i november 2005, har 2006 hovedsakelig blitt brukt til å jobbe videre med

de enkelte delprosjekter i form av datainnsamling, analyse og presentasjon av foreløpige resultater på konferanser. I løpet av året har prosjektets deltakere stått for 10 konferansepresentasjoner, 4 publiserte og 5 antatte artikler. Videre har prosjektet "Delt virtuelt rom" utført fjernsynstekniske forsøk som har involvert 45 bachelor- og masterstudenter både fra Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Gjøvik. Resultatene av forsøkene skal nedtegnes i en rapport i løpet av 2007.

I 2006 var TIDE-prosjektet også med på å arrangere seminaret *Struts eller ørn* som rettet seg mot lokale medier i regionen og de utfordringer disse står overfor på grunn av den økende bruken av Internett. For øvrig har prosjektet i det gjeldende tidsrommet brukt tid på å forberede konferanser som skal gjennomføres i 2007. Dette gjelder konferansen *Nextstage* som handler om kulturelle opplevelser og næringsutvikling, og den internasjonale *Diverse*-konferansen som tar opp produksjon og bruk av video.

Avdelingens ansatte var i 2006 også deltakere i en rekke andre større prosjekter. Tore Helseth utga våren 2006 et oppsummeringsbind fra prosjektet *Norsk kulturpolitikk fra 1814-2014*, som er støttet av Norges forskningsråd og omfatter bidragsytere fra hele landet. Eva Bakøy har bidratt med to artikler i forbindelse med prosjektet *Senter for Mediepedagogikk* som har finansiering fra Norges forskningsråds program for Strategiske høgskoleprosjekter. Finn Gjerdrum har deltatt i Norges forskningsråds program *Næringsrettet høgskolesatsning* som har som formål å sammenkoble næringsliv og høgskoler. Han har også vært med i Arena-prosjektet KONVEKST, der hensikten er å utvikle potensialet som ligger i kultur- og opplevelsesnæringene.

UTVIKLING AV NYE STUDIETILBUD

Høsten 2006 startet avdelingen et nytt fjernundervisningsstudium i filmhistorie på BA-nivå. Det ble laget studieplaner for en årsenhet i kulturprosjektledelse og for en ny bachelor i prosjektledelse for fjernsyn. Når det gjelder mastergradsutdanninger, fikk avdelingen i 2006 grønt lys fra NOKUT til å starte opp mastergrader i fjernsynsproduksjon, og det ble sendt en søknad om godkjenning av en mastergrad i mediepedagogikk i samarbeid med Avdeling for samfunnsvitenskap.

For øvrig arbeider TVF videre med utviklingen av en PhD-utdanning innen visuell kommunikasjon i samarbeid med mediepedagogikk-miljøet på høgskolen. Denne satsingen presenteres nærmere et annet sted i denne forskningsårsmeldinga (se kapitlet "Utvikling av forskningsentre og PhD-programmer").

STIPENDIATER SOM ARBEIDER MED DOKTORGRAD

Alex Iversen: *Isenesatt virkelighet: Reality-TV i samtidens mediekultur.*

Yngvar Kjus: *Flermediale mediebegivenheter: En studie av 'live' fjernsyn i digitale omgivelser.*

Brit Svoen: *Ungdom, fjernsyn og nye medier: Interaktivitet og estetikk i flermediale ungdomsproduksjoner.*

Jo Sondre Moseng: *Himmel og helvete: ungdom i norsk film 1969-2005.*

OVERSIKT OVER MILJØETS FORMALKOMPETANSE I 2006

Stillingskategori	Antall personer	Antall årsverk	Antall FoU-årsverk
Professor	2	2	0,9
Dosent	1	1	0,25
Førsteamanuensis	5	5	2,25
Førstelektor	5	3,9	1,1
Høgskolelektor	3	2,8	0,7
Høgskolelærer	1	1	0,25
Stipendiat	4	4	3,00
SUM	21	19,7	8,45

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng. Totalt: 7,9 poeng

Bakøy, Eva. Å føle seg hjemme langt hjemmefra : innvandrere og satelittfjernsyn. Norsk Medietidsskrift 2006; 13(2): 98-113. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Bakøy, Eva. Television and ethnic minorities. Norsk tidsskrift for migrasjonsforskning 2006; 7(1): 25-41. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Dahl, Hans Fredrik; Helseth, Tore. To knurrende løver : kulturpolitikens historie 1814-2014. Oslo: Universitetsforlaget, 2006. 313s. (Vitenskapelig monografi). Poeng: 2,5.

Kjus, Yngvar. Når publikum blir produsenter : deltakelse i det kommersielle underholdningsformatet Idol. Norsk Medietidsskrift 2006; 13(3): 220-41. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Kjus, Yngvar. Vulgært og virtuost. I. Humor i mediene. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 2006: s. 159-81 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,7.

Korten, Jens Uwe; Svoen, Brit. Unge medieprodusenter og kreativ mediekompetanse. Tidsskriftet Digital kompetanse 2006; 1(4): 306-31. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift). Poeng: 1.

Svoen, Brit; Korten, Jens Uwe. The Treasure Chest of Informal Learning : Creative Media Literacy. In. Proceedings of World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare, and Higher Education 2006. Chesapeake, VA: Association for the Advancement of Computing in Education, 2006: p. 2414-21 (Artikkel i vitenskapelig antologi). Poeng: 0,7.

Andre publikasjoner

- Bakøy, Eva. The role of television in the lives of immigrant women. I: Medier, ikt og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse. Bergen; 19-20 okt.2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Birkvad, Søren. Sejrherresynspunktet : en analyse af Frank Capras Why we fight som krigs- og menneskeretspropaganda. I: Medier, ikt og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse. Bergen; 19-20 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Diesen, Jan Anders. Engelske aktualitetsfilmer fra Norge for men enn hundre år siden. I: Medier, ikt og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse. Bergen; 19-20 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Engelstad, Audun. Losing streak stories : mapping Norwegian film noir. Oslo: Faculty of Humanities, University of Oslo, 2006. (Doktoravhandling.)
- Engelstad, Audun. På sporet av en norsk film noir. I: Norsk filmhistorieseminar, Filmens Hus. Oslo; 9-10 mar. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Engelstad, Audun. Rewriting Ibsen for the big screen. I: Threedimensional Ibsen : politics, feminism and the stage. Roma, Italia; 11-14 okt. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Engelstad, Audun. Rewriting Ibsen for the big screen. I: Medier, ikt og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse. Bergen; 19-20 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Kjus, Yngvar. Event production: Managing the multiple mediations of Idol. I: Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse. Bergen; 19-20 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Kjus, Yngvar. Formatting the live. I: Nasjonalt Ph.D-seminar: 'Public participation in multi-platform media'. Oslo; 4. sep. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Kjus, Yngvar. A public service format? : audience participation as a discursive element in recent BBC program production. I: RIPE2006. Amsterdam; 15-18 nov.2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Kjus, Yngvar; Kaare, Birgit Hertzberg (red.). Humor i mediene. Oslo: Cappelen akademisk, 2006. 100 s. (Fagbok).
- Kjus, Yngvar; Kaare, Birgit Hertzberg. Humor, medier og mennesker. I. Humor i mediene. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 2006: 13-35 (Kapittel i fagbok).
- Moseng, Jo Sondre. Film pedagogikk : seinmoderne tekst og identitet. I: Mediepedagogikk : medieundervisning og undervisningsmedier. Lillehammer; 26-28 apr. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Moseng, Jo Sondre. Utavdæsjeløppelse : abjeksjon, handlekraft og selvrefleksivitet i 'Schpaa'. I: Medier, IKT og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse. Bergen; 19-20 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Nordås, Frode. Digital filmproduksjon i Noreg : praktiske og estetiske konsekvensar. Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 2006. (Doktoravhandling).
- Puijk, Roel. Mediehuset NRK : kringkastingens oppgaver og offentlig styring. I: Medier, ikt og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse. Bergen; 19-20 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Puijk, Roel. Public service broadcasting and public control in Norway. I: RIPE2006. Amsterdam; 16-18 nov. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Puijk, Roel. Time and timing in multimedia production : a case study from Norwegian Broadcasting Corporation. I: 4th European Conference on Interactive Television. Athens; 25-26 mai 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Stranger, Ivar. Møte med Eilif Amundsens malerier. I. Eilif Amundsen : maleri. Bergen: Hordaland fylkeskommune, 2006: 7-14 (Kapittel i fagbok).
- Svoen, Brit. Both consumers, participators and creators : young people's diverse use of television and new media. I: 4th European Conference on Interactive Television . Athens; 25-26 mai 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Vik, Kari Aakerli. Fra professorstyrt folkeopplysning til journaliststyrt opplevelsesfjernsyn? I: Medier, ikt og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse. Bergen; 19-20 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- With, Anne Lise. Genre- og nasjonsoppløsning. Norsk Medietidsskrift 2006; 13(1):75-79 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift).

KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID VED DEN NORSKE FILMSKOLEN

Kontaktperson:

Malte Wadman.

Tlf. 61 28 74 63.

E-post: Malte.Wadman@hil.no

Den norske filmskolen er den eneste rene kunstfaglige utdannelsen ved Høgskolen i Lillehammer. I tillegg forvalter Den norske filmskolen et nasjonalt utdanningsansvar. Begge disse forutsetningene har preget oppbyggingen av Filmskolen gjennom første driftsfasen siden oppstarten.

Det forventes at Den norske filmskolen (Dnf) på linje med alle andre kunstfaglige utdanninger over tid bygger opp et kunstnerisk utviklingsarbeid som i lovens forstand sammenlignes med forskning. Ønsket om dette fremgikk også i Stortingets vedtak om å starte en nasjonal filmutdanning i tilknytning til Høgskolen i Lillehammer.

Som akademisk aktivitet er kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) ennå i sin spede begynnelse. Som fenomen er det et resultat av integreringen av kunstutdanningen inn i det tradisjonelle universitets- og høyskolesystemet, der KU søkes kategorisert, katalogisert, regulert, evaluert og finansiert etter mål kommensurable med vitenskapelig forskning og formidling. På samme vis er det opprettet et stipendiatprogram for kunsthøgskolene – på lik linje med tradisjonelle akademiske fags stipendiatorordninger – der et eksplisitt siktemål er å gi kunstnere kompetanse og titler tilsvarende vitenskapens doktorgrader, førsteamanuenser og professorer.

I løpet av 2006 har et utvalg arbeidet med å se på mulighetene å finne et system for å få uttelling i finansieringsmodellen for det kunstneriske utviklingsarbeid som bedrives ved de forskjellige kunstneriske utdanningene. Denne utredning konkluderer imidlertid med at den eneste eksisterende ordningen som skulle kunne kvalifisere til uttelling i finansierings-systemet er antallet stipendiater som har gjennomført stipendprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid og stått til eksamen.

Det foregår et omfattende både forsknings- og utviklingsarbeid ved Den norske filmskolen, men akkurat som utredningen konkluderer med så er det vanskelig å tallfeste, eller sammenligne mange av disse aktivitetene. I nedenstående vil vi gi noe eksempler på den type arbeid som foregår, men det omfattende faglig - pedagogiske utviklingsarbeid som foregår kontinuerlig vil ikke kunne tallfestes.

EKSEMPLER PÅ KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID

Produksjon av kunstneriske arbeider eller verker

Det faglige kollegium ved Dnf er alle rekruttert blant aktivt utøvende kunstnere. Dette betyr at de fleste vil fortsette sine individuelle kunstneriske arbeider også gjennom sine åremål. Gjennom året 2006 har de fleste faglig ansatte vært aktive innen sitt fagområde både som skapende, utøvende og som konsulenter på andres produksjoner. Personalet dette gjelder, er professor II-tilsatte og linjeledere for Regi, Manus, Produsent og Lyd – henholdsvis Sølve Skagen, Leidulv Risan, Tom Remlov og Jan Lindvik.

Hovedlærer på lyd Jan Lindvik var f.eks. lyddesigner på kinofilmen "Elias" hvor han trakk studentene med i deler av arbeidet som ble avviklet på Lillehammer.

Videre har Den norske filmskolen to stipendiater, Stein Ståle Berg (manus) og Trygve Allister Diesen (regi), som begge er meget aktive kunstnere og sentralt plasserte utøvere på sine respektive felter i den norske film- og fjernsynsbransjen.

Teori- og metodearbeider

Hovedlærer for Foto, Septimiu Moraru, tok i 2004 doktorgraden med sin avhandling *Det kinemato-*

grafiske billedets grunnleggende semiotikk ved Universitetet for Teater og Film i Bucuresti. Moraru har i 2006 arbeidet for å utvide den påbegynte forskningen til også å omfatte alle representative kunstarter (teater, ballett, m.fl.). Han har søkt og fått vikarstipend i 2007 for å kunne fordype seg i prosjektet. Dette forventes å resultere i en eller flere forskningspublikasjoner.

Ny linjeleder for Lyd, Jan Lindvik, har påbegynt et forskningsprosjekt med arbeidstittelen *"Silence in the Darkness – lydopplevelser i kinomørket: en studie av lydens påvirkningskraft"*.

Linjeleder for Regi, Sølve Skagen, er redaktør for bokserien *"Fra idé til film"*, der de viktigste norske filmmanuskriptene skal publiseres i bokform med artikkelstoff om filmen, intervjuer med filmens opphavsmenn samt annen relevant informasjon om verket. Første bind, "Veiviseren", ble utgitt i 2004, "Orions belte", ble ferdigstilt i 2005 og "Løperjenten" vil bli utgitt våren 2007.

Professor Richard "Dick" Ross tok i 1999 initiativet til prosjektet "Training the Trainers". Det ble ferdigstilt i 2004, og utgjør en skriftserie på ti hefter samt en DVD med et omfattende og unikt eksempelmateriale. Serien baserer seg på intervjuer med, og dokumentasjon fra, en rekke internasjonale filmskaperes pedagogiske arbeid, og skal være et referanseverk for profesjonelle og erfarne filmfolk som ønsker å bidra til undervisningen innen sitt område. Materialet utgis på engelsk av Dnf/HiL og ble gjort tilgjengelig våren 2005. Med utgangspunkt i dette prosjektet har Dnf nå under opprettelse et internasjonalt senter for utvikling av kunstfaglig pedagogikk med kurs- og seminarvirksomhet, forum på internett og praktisk/pedagogiske prosjekt.

Faglig-pedagogisk utviklingsarbeid

I likhet med foregående år har det faglige kollegium også i 2006 arbeidet intensivt med utviklingen av nye studieplaner med sikte på en tilpasning av Film skolens undervisning til den nye gradsstrukturen (bachelor- og mastergrad). Disse planene forelå ved inngangen til 2006 som et gjennomarbeidet forslag. Ettersom en omlegging ville innebære en bachelorgrad basert på ett års tidligere kompetanse/utdanning som første år i utdanningen, ble denne løsningen ikke godkjent av departementet. Dette medførte mye arbeid knyttet til en ytterligere omstrukturering av studieplanene med sikte på å opprettholde kvaliteten ved Dnf samtidig som studiet tilpasses alle gjeldende forskrifter. Arbeidet med den nye modellen har for øvrig medført en til dels betydelig revisjon og oppdatering av de respektive linjenes faglige innretning, som det har foregått en omfattende utprøving av også gjennom 2005.

Formidling

Kompetanseutviklende nettverksarbeid

Som aktive utøvere i det profesjonelle miljø utenfor skolen, er det naturlig for kollegiet å delta i forskjellige faglige og organisatoriske nettverk både nasjonalt

og internasjonalt. Alt dette arbeidet er viktig for kollegiets faglige oppdatering og kompetanseheving, foruten at det styrker skolens posisjon og tilgang til ressurser.

Kritikk og deltakelse i offentlig debatt

Som eneste nasjonale utdanning på sitt felt har Dnf en viktig oppgave i å formulere faglige standarder og bidra til å forvalte filmkunstens posisjon i den offentlige bevissthet. Flere av kollegiet er derfor aktive skribenter og aktører i det offentlige ordskifte, i tillegg til virksomhet som kritikere i fagtidsskrifter. I løpet av 2006 har Den norske filmskolen gitt viktige innspill til Rambøll-rapporten så vel som Einarsson-utvalgets utredning av den fremtidige organisasjonen av Norsk Film.

Formidling og undervisningsrelatert virksomhet

Samtlige i Dnfs kollegium er aktive som gjesteforelesere, foredragsholdere, skribenter, veiledere, sensorer og komitémedlemmer i faglig og pedagogisk sammenheng. Dette gjelder i høyeste grad også internasjonalt, der medlemmer av kollegiet gjennom 2006 har vært invitert til Frankrike, Tyskland, Storbritannia, Italia og Romania i tillegg til hele Norden.

Den norske filmskolen har dessuten siden 2001 bedrevet en omfattende og meget vellykket formidlingsvirksomhet gjennom studentenes avgangsfilm. Disse inviteres jevnlig til et stort antall festivaler i utlandet, og er etterspurt av TV-selskaper og distributører. Problemet er imidlertid fortsatt de store kostnader som er forbundet med frikjøp av rettigheter for offentlig visning av filmene, og skolen må derfor i de fleste tilfeller takke nei til salg til TV-kanaler.

Stipendiater

Den norske filmskolen fikk i 2004 sin første stipendiat finansiert av Stipendprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Dette var en klar anerkjennelse av Dnfs faglige styrke og posisjon, som ble bekreftet da skolen også i 2005, i skarp konkurranse med landets øvrige kunsthøgskoler, fikk nok en stipendiat finansiert av programmet.

Den første er en tidligere student ved Dnf, manusforfatteren Ståle Stein Berg, og arbeidstittelen på hans prosjekt er *"Skildring og fortelling. Ein grenseoppgang mellom filmens antipoder"*. Den andre er film- og tv-regissøren Trygve Allister Diesen, og arbeidstittelen på hans forskningsprosjekt er *"Being the Director – Maintaining your Artistic Vision while Swimming with Sharks"*.

Veiledere for Ståle Stein Berg er tidligere linjeleder for manus Edvard Rønning og professor ved Film skolen i Ljubljana Igor Korsic. Trygve Allister Diesen har som veiledere professor Suzanne Osten fra Dramatiska Institutet i Stockholm og professor Tom Abrahams fra USC (University of Southern California) Los Angeles.

Leidulv Risan har i løpet av 2006 innehatt en 25% stilling som koordinator for stipendiatene og det

kunstneriske utviklingsarbeidet ved Den norske filmskolen. Vi er klar over at vi i de kommende årene må videreutvikle kompetansen som veiledere ved Dnf da vi har det totale ansvaret for våre stipendiater fra søknad til eksamen.

Begge stipendiatene er nærmere presentert i et annet kapittel i denne årsmeldingen.

OVERSIKT OVER MILJØETS FORMALKOMPETANSE I 2006

Stillings- kategori	Antall personer	Antall årsverk
Professor	1	1
Førsteamanuensis	6	6
Prof. II	5	1
Førstelektor	3	2,5
Stipendiat	2	2

OVERSIKT OVER FESTIVALDELTAKELSE 2006

EKSAMENSFILMER KULL 4

"Herfra til månen"

- **Nordic Talent**, København, Danmark, 08. - 10.09.
- **Arts Alive, Studentfilmfestival**, Johannesburg, Sør-Afrika. 14. - 16.09. Invitasjon til visning utenom konkurranse
- **Vilnius Film Shorts**, European Film School's Festival, Vilnius, Litauen, 15. - 17.09. Pris "**Best Fiction**".
- **Reykjavik International Film Festival**, Reykjavik, Island, 28.09. - 08.10.
- **VGIK International Student Film Festival**, Moskva, Russland, 09. - 14.10.
- **FEMMINA**, Verdal, 26. - 29.10. **FEMMINA-prisen**
- **Sleepwalkers 2006, Student Film Festival**, Tallinn, Estland, 24. - 30.11.
- **CINEMAUBIT**, 10th International Student Short Film Festival, Bucuresti, Romania, 04. - 06.12. **Hovedpris**, "**Marele Premiu**" (fra det rumenske kulturdepartement)

"ISOLA"

- **Kortfilmfestivalen**, Grimstad, 15. - 20.06. "**The Dolby Laboratories' Sound Award**" for film med best lyd
- **Nordic Talent**, København, Danmark, 08. - 10.09.
- **VGIK International Student Film Festival**, Moskva, Russland, 09. - 14.10. "**Fagjuryens hovedpris**"
- **Nordisk Panorama**, Århus, Danmark, 22. - 27.09.
- **Reykjavik International Film Festival**, Reykjavik, Island, 28.09. - 08.10.

- **8th International Student Film Festival**, Beograd, Serbia, 20. - 23.10. Priser "**The Best Camera**" og "**Award of the International Student Film Camp Interaction**"
- **Beijing Film Academy**, Beijing, Kina, 05. - 11.11. "**Audience Award**"
- **Cineteca del Comune di Bologna**, European Festival of Film Schools, 23. - 26.11.
- **Sleepwalkers 2006 Student Film Festival**, Tallinn, Estland, 24. - 30.11. "**Special Mention for the confident artistic direction in subtly revealing the story of the loss of a beloved one.**"

"Bakkeflyvere"

- **VGIK International Student Film Festival**, Moskva, Russland, 09. - 14.10.
- **Nordic Talent**, København, Danmark, 08. - 10.09.
- **Reykjavik International Film Festival**, Reykjavik, Island, 28.09. - 08.10.
- **Brno Sixteen 2006**, Brno, Tsjek. Rep., 18. - 22.10. **Hederlig omtale og diplom.**

"Min"

- **Nordic Talent**, København, Danmark, 08. - 10.09.
- **VGIK International Student Film Festival**, Moskva, Russland, 09. - 14.10.
- **Reykjavik International Film Festival**, Reykjavik, Island, 28.09. - 08.10.
- **"Mørket nu"**, musikkfestival – invitert til visning, Nord Norsk filmsenter, ved arrangement av filmprogram under festivalen.
- **13th International Film Festival "Etiuda & Anima" 2006**, Krakow, Polen, 17. - 23.11.

"Bokaj"

- **Nordic Talent**, København, Danmark, 08. - 10.09.
- **Reykjavik International Film Festival**, Reykjavik, Island, 28.09. - 08.10.
- **VGIK International Student Film Festival**, Moskva, Russland, 09. - 14.10.
- **25. Uppsala Internationella Kortfilmfestival**, Uppsala, Sverige, 23. - 29.10.
- **Trondheim kino**, visning etter invitasjon 05.11.
- **13è Festival de Cinema Independent de Barcelona, l'Alternativa**, Barcelona, Spania, 10.-18.11. Visning etter spesiell invitasjon.

"Hjerteklipp"

- **Nordic Talent**, København, Danmark, 08. - 10.09.
- **VGIK International Student Film Festival**, Moskva, Russland, 09. - 14.09.
- **International Short Film Festival in Drama**, Drama, Hellas, 17. - 23.09. "**Honorary Distinction**".
- **FEMMINA**, Verdal, 26. - 10. Årets publikumspris
- **Camerimage 2006, XIV International Film Festival of the Art of Cinematography**, Torún, Polen, 25.11. - 03.12.

ANDRE FILMER FRA KULL 4

"You being you"

- **Kortfilmfestivalen**, Grimstad, 15. - 20.06.
Hederlig omtale
- **Asolo Film Festival**, Asolo, Italia, 30.09. - 08.10.
- **WAM-Filmnacht**, Dortmund, Tyskland, 04.11.

"Drømmehuset"

- **Bergen Internasjonale Filmfestival**, Bergen, 18. - 25.10. *Kortfilmprisen*

"Somnio"

- **Camerimage 2006, XIV International Film Festival of the Art of Cinematography**, Torún, Polen, 25.11. - 03.12.

EKSAMENSFILMER KULL 3

"Muhammed"

- **Göteborg Film Festival**, Göteborg, 31.01. - 05. 02.
- **Abu Dhabi International Film Festival**, 26. - 30.03. Vist etter spesiell invitasjon.
- **Toronto Sprockets International Film Festival for Children**, Toronto, Canada, 21. - 30.04. Spesiell invitasjon til deltakelse.
- **Barnefilmfestivalen**, Kristiansand, 25.04. - 01.05. Invitasjon til visning.
- **Kurzfilmtage Oberhausen**, Oberhausen, Tyskland, 04. - 09.05. Spesiell invitasjon til deltakelse.
- **Toronto Media Festival**, AluCine, Toronto, Canada, 01.06. - 10.06.
- **CILECT PRIZE Competition 2006**. Deltakelse.
- **Arts Alive, Studentfilmfestival**, Johannesburg, Sør-Afrika. Invitasjon til visning utenom konkurranse. 14. - 16.09.
- **Cork Film Festival**, Cork, Irland, 08. - 15.04.
- **Ljubljana International Film Festival**, Ljubljana, Slovenia, 10. - 24.11.
(*Jameson Short Film Awards Winner Screenings, Winners on Tour. Pris vunnet på Kortfilmfestivalen, Grimstad, 2005.*)

"Oskar"

- **Festival International du Court Métrage Cergy-Pontoise**, Cergy-Pontoise, Frankrike, 31.03. - 02.04. *"Prix du Public"*.
- **Sehsüchte, 35. Internationales Studentenfestival**, Potsdam-Babelsberg, Tyskland, 25. - 30.04.06
- **4th International Short Film Festival**, Balchik, Sofia, Bulgaria, 02. - 09.09.
- **CINE-MIS – International Festival of Young Children**, Miscolc, Ungarn, 16.- 23.09.
Hovedprisen.

"Super Selma"

- **Tel Aviv International Film Festival**, Tel Aviv, Israel, 03. -10.06.
- **4th International Short Film Festival**, Balchik, Sofia, Bulgaria, 02. - 09.09.
- **Platforma Video6 Film Festival**, Athen, 02. - 07.12.

"Taket"

- **Kurzfilmtage Oberhausen**, Oberhausen, Tyskland, 04. - 09.05. Invitasjon til deltakelse.
- **4th International Short Film Festival**, Balchik, Sofia, Bulgaria, 02. - 09.09.

"Paperboy"

- **4th International Short Film Festival**, Balchik, Sofia, Bulgaria, 02. - 09.09.

"Straks borte, plustelig tilbake"

- **4th International Short Film Festival**, Balchik, Sofia, Bulgaria, 02. - 09.09.

EKSAMENSFILMER KULL 2

"O'bli hos meg"

- **Pink Screens, 5th Alternative Gender Film Festival**, Brussel, Belgia, 12. - 21.05.

EKSAMENSFILMER KULL 1

"Deep"

- **1er Festival International du Film Scolaire de Casablanca**, Casablanca, Marokko, 12. - 14.05.

PRISER OG UTMERKELSER 2006

EKSAMENSFILMER KULL 4

"Hjerteklipp"

- **International Short Film Festival**, Drama, Hellas, 17. - 23.09.
Pris: *"Honorary Distinction"*.
- **Femmina Internasjonale Filmfestival 2006**, Verdal, 26. - 10.
Pris: *Årets publikumspris*

"Herfra til månen"

- **Vilnius Film Shorts, European Film School Festival**, Vilnius, Litauen, 14. - 17.09.
Pris *"Best Fiction"*.
- **Femmina Internasjonale Filmfestival 2006**, Verdal, 26. - 29.10. Pris: *Femminaprisen*
- **CineMAiubit, 10th International Student Film Festival**, Bucuresti, Romania, 04. - 06.12.
Tildelt: *Hovedpris, "Marele Premiu" (fra det rumenske kulturdepartement)*

"ISOLA"

- **Kortfilmfestivalen**, Grimstad, 15. - 20.06. *"The Dolby Laboratories' Sound Award" for film med best lyd*
- **VGIK International Student Film Festival**, Moskva, Russland, 09. - 14.10. *"Fagjuryens hovedpris"*
- **8th International Student Film Festival**, Beograd, Serbia/Montenegro, 12. - 15.10. Prisene *"The Best Camera"* og *"Award of the International Student Film Camp Interaction"*
- **Beijing Film Academy 5th International Student Film and Video Festival**, Beijing, China, 05. - 11.11. *"Audience Award"*
- **Sleepwalkers 2006 Student Film Festival**, Tallinn, Estland, 24. - 30.11. *"Special Mention for the confident artistic direction in subtly revealing the story of the loss of a beloved one."*

"Bakkeflyvere"

- **BRNO 16 and Alternative Film Society**, Brno, Tsjek. Rep., 18. - 22.10. *Hederlig omtale og diplom.*

ANDRE FILMER FRA KULL 4

"You being you"

- **Kortfilmfestivalen**, Grimstad, 15. - 20.06. *Hederlig omtale til Sigrun Merete Mongstad, lyd*

"Drømmehuset"

- **Bergen Internasjonale Filmfestival**, Bergen, 18. - 25.10. *Kortfilmprisen*

EKSAMENSFILMER KULL 3

"Oskar"

- **Festival International du Court Métrage, Cergy-Pontoise**, Cergy-Pontoise, Frankrike, 31.03. - 02.04. *"Prix du Public"*.
- **CineFest, 3rd International Festival of Young Filmmakers**, Miskolc, Ungarn, 16.- 23.09. *"Special Prize – Grand Prize of the Festival"*

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

- Lindvik, Jan. Prosjektering av lyd ved Nye Frogner Kino. 2006
- Skagen, Sølve. En god regissør har ingen hemmeligheter. Rushprint 2006; 41(2):56-57 (Artikkel i fag-/bransjetidsskrift.)
- Skagen, Sølve. 'En regikontrakt er en ektepakt'. Rushprint 2006; 41(1):54-55 (Artikkel i fag-/bransjetidsskrift.)
- Skagen, Sølve. Fra Channel 4 til Lillehammer. Rushprint 2006; 41(5):52-53 (Artikkel i fag-/bransjetidsskrift.)
- Skagen, Sølve. Ingen objektive sannheter. Rushprint 2006; 41(6):60-61 (Artikkel i fag-/bransjetidsskrift.)
- Skagen, Sølve. Varsku her - kull 4 er løs! Hesthagen, Katja Jacobsen, Stian Kristiansen. Rushprint 2006; 41(3): 58-59 (Artikkel i fag-/bransjetidsskrift.)
- Skagen, Sølve; Remlov, Tom. Trenger vi en produsentutdanning? Rushprint 2006; 41(4):54-55 (Artikkel i fag-/bransjetidsskrift.)

FAGLIG UTVIKLINGSARBEID VED SENTER FOR LIVSLANG LÆRING

Kontaktperson:

Mette Villand Reichelt

Tlf. 61 28 82 42

E-post: Mette.Villand.Reichelt@hil.no

Senter for livslang læring (SeLL) er høgskolens prosjektenhet for fleksible utdanningstilbud, og har utviklingsoppgaver knyttet til høgskolens virksomhet. Senteret skreddersyr opplæringstilbud i samarbeid med oppdragsgivere og tilbyr fleksible studier på det åpne markedet. SeLL baserer sin virksomhet innenfor kjerneområdene fleksible studier, IKT- og video-produksjoner, kurs/konferanser og veiledning. Det har i 2006 vært 17 ansatte med bred erfaring innen pedagogikk, prosjektledelse og medieproduksjoner. SeLLs virksomhet er oppdragfinansiert og omsatte i 2006 for ca 27 millioner kroner.

SeLLs mål er å være en nasjonalt ledende aktør i forhold til å utvikle og å tilby godt tilrettelagte og fleksible utdanningstilbud for voksne. Dette skjer gjennom å utvikle og gjennomføre opplæringstilbud som kombinerer kvalitet i læringsprosessene med fleksibilitet i gjennomføringen.

SELLS VIRKSOMHETSOMRÅDER ER:

- Utvikling og gjennomføring av fleksible studier inkludert internopplæring for virksomheter.
- Medieproduksjoner; rene video-, bilde- og lyd-produksjoner, nettbaserte løsninger inklusive portaler, interaktive medier, brosjyrer og trykksaker.
- Utvikling og gjennomføring av kurs og konferanser, med vekt på forskningskonferanser
- Veiledning, rådgivning og undervisning

Det er faglige utviklingsoppgaver i SeLLs arbeid knyttet til produksjon av læremidler, nettløsninger og utvikling av studietilbud. I tillegg har SeLL gradvis fått større faglig ansvar for flere studieemner. De fleste studiene SeLL utvikler, er fleksibelt lagt opp med nettbaserte læringselementer. Her er utviklings-

arbeidet knyttet opp til utforming av en pedagogisk studiemodell der læringselementene blir vurdert ut i fra en mediepedagogisk modell. Videre er det utviklingsoppgaver knyttet til utforming av læringsom-givelsene i det nettbaserte læringsmiljøet. Det ligger i tillegg utviklingsarbeid i evalueringer og utvikling av fagstoff i form av artikler og produksjon av bilde- og lydmateriell.

Vår pedagogiske plattform er i de fleste tilfeller basert på problemorientert læring, samarbeid i grupper og prosessorientert skriving. Her står dialog og veiledning sentralt.

FORSKNINGSRELATERTE PROSJEKTER

Høyvis

Høyvis er et nasjonalt kompetansesenter for bruk av bredbånd i offentlig sektor og formidler erfaring og kompetanse som er utviklet av både nasjonale og internasjonale offentlige bredbåndsprosjekter. Høyvis skal på denne måten bidra til å realisere Høykoms (Forskningsrådets program) mål om økte og nyskapende anvendelser av bredbånd i Norge.

Arbeidet med prosjektet startet i 2002 og er foreløpig planlagt å fortsette ut 2007. Målgruppen er beslutningstakere i offentlig sektor, inkludert sektorledere og prosjektutviklere som arbeider i og for offentlig sektor. Formidlingsarbeidet skjer gjennom nettstedet hoyvis.no, aktiv deltakelse på nasjonale konferanser og seminarer samt gjennom oppsøkende virksomhet og aktivt samarbeid med målgruppen regionalt. Høyvis arrangerer også møter, workshops og seminarer for målgruppen, både alene og i samarbeid med andre.

Virksomheten til Høyvis er delvis knyttet til HØYKOM-programmet og prosjekter som er finansiert eller kan finansieres gjennom dette virkemidlet.

Høyvis veileder i tillegg om bredbåndsanvendelser i en bredere sammenheng og samarbeider med andre veiledningsinstanser for å få til en mest mulig samordnet veiledningsvirksomhet nasjonalt sett.

www.hoyvis.no

Kulturbasert næringsutvikling

Dette er et prosjekt som er delfinansiert over forskningsrådsprogrammet Næringsrettet høgskolesatsing. Prosjektet er administrert av SeLL, men har prosjektleder og prosjektmedarbeidere fra flere av avdelingene ved høgsolen.

Bakgrunnen for prosjektet er at Oppland ønsker å utvikle kulturnæringene og de kulturbaserte næringsenes rolle. Regionen har stort behov for omstilling, og vil bruke sine unike egenskaper og kulturelle forutsetninger til å skape ny vekst, både kulturelt og økonomisk.

Høgsolen i Lillehammer har gjennom dette prosjektet som målsetning å

- utvikle felles kunnskap og erfaringer om kulturbaserte næringer i samarbeid med det regionale næringslivet,
- utvikle en mer synlig og hensiktsmessig rolle i regionen på feltet kulturbasert næringsutvikling,
- bidra til læring både innenfor eksisterende nettverk og gjennom å etablere nye
- utvikle og bruke multimediale og kunstneriske formidlingsformer for å skape engasjement og stimulere til kunnskapsutvikling
- trekke de kulturbaserte næringene inn i samarbeid med høgsolen og derved inkludere dem i det regionale innovasjonssystemet

Prosjektet har definert tre strategiske satsinger, mot bedrifter, mot egen institusjon og mot nettverksdannelser innen regionen som omfatter FoU-institusjoner og virkemiddelapparat.

EKSEMPEL PÅ UTVIKLINGSPROSJEKTER

Spilleavhengighet

I samarbeid med Sosial- og helsedirektoratet har Høgsolen i Lillehammer og Østnorsk kompetansesenter utviklet et nasjonalt opplæringsprogram om spilleavhengighet for ansatte i helse- og sosialsektoren. Regjeringen har vedtatt en handlingsplan mot pengespillproblemer der det fremgår at behandling av spilleavhengige skal skje innenfor det eksisterende behandlingsapparatet, dvs i regi av de regionale helseforetakene.

Høgsolen har utviklet et skreddersydd nettbasert kurs over 12 uker med 2 samlinger à 2 dager. I perioden mellom samlingene arbeider studentene på nett individuelt og gruppevis. Det er lagt vekt på at kurset skal være motiverende og brukervennlig og bruker

derfor blant annet video til å belyse viktig problemstillinger. Videoene bruker ulike sjangere som dramatisering, reportasje, intervjuer med sentrale fagpersoner, spilleavhengige og pårørende.

Ringerike-regionen

Kommunene i Ringerike ønsket å stimulere til at skolene utvikler seg til å bli lærende organisasjoner for å møte utfordringene i skolereformen "Kunnskapsløftet". Målet med etterutdanningen er å få trygge, kompetente og reflekterte skoleledere som utvikler sine skoler til *lærende organisasjoner* på en god og hensiktsmessig måte, parallelt med at skolereformen Kunnskapsløftet implementeres. Deltakere var rektorer, inspektører, ppt-ledere, skolefaglig ansatte og kompetansekoodinatorene fra de 5 kommunene. Den pedagogiske plattformen bygger både på problembasert læring, aksjonslæring, samt på et sosiokulturelt perspektiv på læring.

Ungdom og personvern

På oppdrag fra Utdanningsdirektoratet, har Senter for Livslang Læring i samarbeid med elever fra Lillehammer videregående skole produsert to videoer rundt aktuelle tema om ungdom og konsekvenser knyttet til bruk av ny teknologi. Prosjektet "Ungdom og personvern" er et samarbeid mellom Datatilsynet, Utdanningsdirektoratet og Teknologirådet. Målsetningen er å skape en kritisk refleksjon omkring personvern knyttet til teknologi, samfunn, kontroll og overvåkning. Filmene er tenkt lagt ut på Youtube, Myspace etc., i tillegg til at de skal inkluderes i undervisningsmaterialet til kampanjen for øvrig og legges ut på kampanjewebben. For mer info se Internett: www.hil.no/hil/startside/nyheter/hil_i_prosjekt_om_ungdom_og_personvern

FORSKNINGSFORMIDLINGSKONFERANSER

SeLL har arrangert relativt mange fagkonferanser i 2006, inkludert forskningsformidlingskonferanser. Disse er omtalt senere i forskningsårsmeldinga.

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Björgen, Anne Mette; Haaland, Svein Oddvar. Lærer møter nett : digitalt grep på didaktikken? I: Björgen, Anne Mette; Haaland, Svein Oddvar. Lærer møter nett : digitalt grep på didaktikken? Lillehammer: Høgsolen i Lillehammer, 2006. (Arbeidsnotat; 2006:174) (Rapport i institusjonsserie).

Björgen, Anne Mette; Vangen, Pia. Evaluering av prosjektet LÆRNO - Lærende nettverk i Oppland : hva har Høgsolen i Lillehammer lært om det å drive og lede et lærende nettverk? Lillehammer : Høgsolen i Lillehammer, 2006. (Arbeidsnotat; 2006:175) 30, [48] s (Rapport i institusjonsserie).

UTVIKLING AV FORSKNINGSENTRE OG PHD-PROGRAMMER

Høgskolens strategiske plan rommer en ambisjon om å etablere forskningssentre. Sentrene skal være et tiltak for å tydeliggjøre høgskolens faglige profil og bidra til bedre samhandling mellom forskere. Samhandlingselementet er sammensatt, og rommer flere delmål. Blant annet skal sentrene sikre stipendiater stimulerende arbeidsmiljø og gode veiledningsordninger. Sentrene skal dessuten ha de samme funksjoner overfor ansatte som er i kvalifiseringsløp. I tillegg forventes det at bedre samhandling mellom dyktige forskere vil styrke høgskolens evne til å konkurrere om eksterne forskningsmidler. Sentrene vil også få et særlig ansvar for å knytte høgskolen til sentrale, faglige nettverk nasjonalt og særlig internasjonalt.

Sentertenkningen har særlig blitt aktualisert gjennom innlandshøgskolenes ambisjon om å kvalifisere seg til universitetsstatus. En grunnleggende betingelse for å oppnå universitetsstatus er at institusjonene får godkjent doktorgradsutdanninger. Mulighetene for å få godkjent utdanningstilbud på dette nivået er helt avhengig av sterke fagmiljøer og god forskningsvirksomhet. Sentrene skal være det organisatoriske svaret på denne utfordringen.

Prosjekt innlandsuniversitetet har startet en prosess for velge ut og prioritere doktorgradsområder. Gjennom en prekvalifiseringsprosess har NIFU STEP vurdert flere fagmiljøers potensial i dette henseendet. NIFU STEP konkluderte med at Høgskolen i Lillehammer har flere fagmiljøer med tilstrekkelig faglig styrke til å foreta et slikt faglig løft.

Høgskolen har fått økonomisk støtte fra Prosjekt innlandsuniversitetet til å starte utviklingsarbeidet på to doktorgradsområder, og regionale aktører har bidratt med støtte til et tredje doktorgradsområde.

Høgskolen har etablert kjernegrupper til å utvikle de respektive doktorgradsområdene. Kjernegruppene

er grunnmuren for kommende forskningssentre. Kjernegruppene har mandat er blant annet å utarbeide faglig plan for PhD-områdene, stimulere relevant forskningsaktivitet, ta faglig ansvar for doktorgradsstipendiater og være aktive nettverksbyggere.

Den ene kjernegruppa har i 2006 etablert Senter for innovativ forvaltning. Det gjenstår fortsatt noe arbeid med å integrere senteret på en fullgod måte i den øvrige organisasjonsstrukturen. Etableringsfasen kan likevel sies å være fullført.

Høgskolen i Lillehammer har inngått avtale med Karlstads universitet om doktorgradsutdanning. Avtalen innebærer blant annet at ansatte ved Høgskolen i Lillehammer vil bli formelt oppnevnt som veiledere for doktorgradsstipendiater, og at høgskolen vil bli bidragsyter til PhD-kurs som inngår i skoleringsdelen av PhD-utdanningene. Ansatte ved høgskolen har også tidligere blitt oppnevnt av norske universiteter som hoved- eller biveiledere for stipendiater. Avtalen med Karlstads universitet sikrer imidlertid en langt bedre forutsigbarhet og systematikk når det gjelder å ta i bruk Høgskolen i Lillehammers høye forskningskompetanse i doktorgradsammenheng. Avtalen gir kjernegruppene en stimulerende utfordring, og representerer et godt moment i arbeidet med utvikling av doktorgradsprogrammer.

Nedenfor presenteres kjernegruppene og deres arbeid med utvikling av doktorgradsområdene. Medlemmer i kjernegruppene er fortsatt knyttet til de ordinære avdelingene ved høgskolen, og deres publikasjoner i 2005 er rapportert tidligere i denne årsrapporten. I tillegg presenteres høgskolens første forskningssenter, Senter for mediepedagogikk, i dette kapitlet. Virksomheten og kompetansen ved Senter for mediepedagogikk er en ressurs for to av PhD-programmene som er under utvikling.

MEDIERT OPPVEKST

Kjernegruppa som har fått ansvaret for å utvikle doktorgradsområdet ”Mediert oppvekst” er tverrfaglig sammensatt, og består av

- professor *Pär Nygren*, psykologi og sosialt arbeid (leder),
- professor *Harald Thuen*, pedagogikk (nestleder)
- førsteamanuensis *Yvonne Fritze*, mediapedagogikk
- professor *Halvor Fauske*, sosiologi og sosialt arbeid
- professor *Lars Monsen*, pedagogikk
- professor *Finn Skårderud*, psykiatri.

Kjernegruppen har medlemmer fra henholdsvis Avdeling for helse og sosialfag (AHS) og den pedagogiske seksjonen ved Avdeling for samfunnsvitenskap (ASV). I tillegg til de fem opprinnelige medlemmene er gruppa i 2006 utvidet med Yvonne Fritze fra den pedagogiske seksjonen ved ASV.

Om det faglige kjerneområdet Mediert oppvekst

Barns og unges oppvekst finner sted i samspill med en stadig mer kompleks sosial og kulturell virkelighet. Den oppvoksende generasjonens relasjoner til andre mennesker og samfunnets ulike institusjoner *medi-eres*, dvs formidles på en påvirkende måte, av mer komplekse sosiale og kulturelle mellomledd.

Den nye informasjonsteknologien er et godt eksempel på hvordan utviklingen har frambrakt flere slike komplekse mellomledd. Et konkret eksempel er mobiltelefonen, med alle dens funksjoner for å kommunisere i tekst-, lyd- og bildeformat. Slike menneskeskapte mellomledd, såkalte *sosio-kulturelle artefakter*, kommer således ”imellom” menneskene, og omstrukturerer deres forhold til hverandre og den omkretsende kulturen på bestemte måter.

I ”gamle dagers” klasserom representerte leseboken, den grønne tavlen, spanskrøret og pekestokken sosio-kulturelle artefakter som på en avgjørende måte medierte relasjonen mellom lærer og elev. Bruken av disse artefaktene strukturerte i stor grad, og på en bestemt måte, forholdet mellom lærer og elev. I dag og i den nære fremtid strukturerer datamaskinen og internett i større grad denne relasjonen. Den nye informasjonsteknologiens artefakter strukturerer samtidig relasjonene mellom elev og elev og mellom barn og foreldre. Den multifunksjonalitet som karakteriser-

er slike artefakter, utvider ikke bare mulighetene for kommunikasjon mellom mennesker. Den øker også kompleksiteten i de mellommenneskelige forholdene og de forholdene mellom menneske og omverd som artefaktene medierer.

Ved hjelp av det overordnede begrepet Mediert oppvekst blir det satt fokus på det som *medierer* barns og unges forhold til sin omverden under deres oppvekst på områder som er viktige for deres *kompetanseutvikling* og *danning*. De medierende prosessene, og de artefakter som er involvert i disse prosessene, studeres ut fra et interaksjonistisk perspektiv, hvor utgangspunktet er at omverden og barnet/den unge interagerer på en gjensidig påvirkende måte.

Som antydnet, er menneskets sosiokulturelle artefakter og deres medierende funksjoner ikke noe nytt i menneskets og samfunnets historie. Fagområdet Mediert oppvekst er derfor ikke avgrenset til kun å fokusere på den nye informasjonsteknologiens artefakter og de konsekvenser disse får for barn og unges forhold til hverandre og sin omverden i dagens samfunn. Tvert imot er forskningsprogrammet for Mediert oppvekst utformet ut fra en innsikt om at de medierende artefaktene alltid har vært av stor betydning for barn, unges og voksnes utvikling.

Tre begreper står sentralt i fagområdet Mediert oppvekst; kvalifikasjon, danning og handlingskompetanse. Begrepene *kvalifikasjon* og *danning* peker ut to hovedtyper av prosesser. Disse prosessene overlapper hverandre, men de har også en gjensidig innvirkning på hverandre under barn og unges oppvekst. Kvalifiseringsprosessenes resultater kan primært forstås i forhold til samfunnets generelle og formelle krav til kvalifikasjoner hos ulike grupper av borgere. Dannelsingsprosessenes resultater kan derimot primært forstås som resultater av det enkelte individets særegne bestrebelse i forbindelse med å etablere en samhørighet med andre grupper og en individuell identitet i lokale kontekster.

I forbindelse med involveringen i kvalifiserings- og dannelsingsprosessene forholder individet seg aktivt til omverdenens ulike kravstrukturer, og utvikler ulike former for *handlingskompetanse*. Kompetansebegrepet er således et underliggende og sammenbindende nøkkelbegrep i programmet, et begrep som for øvrig i senere tid er blitt fokusert i moderne utviklingspsykologi (jmfør begrepet ”det kompetente barn”). Under oppveksten utvikler barn og unge ulike handlingskompetanser som har mer eller mindre stor ”overlevelsverdi”, både i forhold til de generelle samfunnskravene og de lokale kravene som de unge møter i sine deltakelser i ulike sosiokulturelle kontekster. Slike handlingskompetanser er blant annet resultater av de prosessene under oppveksten som programmet beskriver som kvalifiserings- og dannelsingsprosesser, prosesser som også det voksne individet er involvert i under resten av sitt liv.

Valget av begrepet mediert oppvekst som programmets felles ”spiss” og overordnede fokus, samt begrepene ”kvalifikasjon”, ”danning” og ”handlings-

kompetanse” som tre hovedbegreper, er et resultat av overveielser og analyse av de framtidige kravene som samfunnsutviklingen vil stille til barn og unge under deres oppvekst, samt til de politiske og profesjonelle aktørene på barne- og ungdomsområdet

Forskningsprogrammet for Mediert oppvekst

Kjernergruppen har utviklet et forskningsprogram for å styrke forskningsinnsatsen innenfor det faglige kjerneområdet til den planlagte doktorgradsutdanningen. Forskningsprogrammet tar sikte på å utvikle forskningsbasert kunnskap på områder der det foreligger klare kunnskapsbehov.

Temaene i forskningsprogrammet er stikkordmessig:

- Medierende forhold i barndommens, ungdommens og utdanningens historie
- Transformativ læring og mediert oppvekst
- Medierende samfunnsinstitusjoner i barn og unges liv
- Mediepedagogikk – undervisning som mediert kommunikasjon
- Profesjonelle ideologier og handlingskompetanser som medierende redskaper i samspill med barn og unge
- Barn og unges kropp som medierende redskaper og samfunnets intervensjoner

Aktiviteter i 2006

Et prioritert mål for kjernergruppen er å sende søknad til NOKUT om godkjenning som doktorgradsprogram i løpet av 2007. Alt arbeid i kjernergruppen er innrettet på å realisere dette målet, og det er utarbeidet en strategisk plan for arbeidet frem til høsten 2007.

Aktiviteten i 2006 har særlig dreid seg om definering av det faglige kjerneområdet, utvikling av forskningsprogrammet, utvikle og synliggjøre fagmiljøet, utvikle og konsolidere faglige nettverk med internasjonale forgreninger, utvikling av prosjektsøknader og tilsetting av stipendiater. Dessuten har gruppen videreført arbeidet med en rekke forskningsprosjekter og en seminar- og forelesningsserie innenfor det faglige kjerneområdet. Planleggingen av forskningssenteret har også vært en prioritert oppgave.

Kjernergruppene arbeider også med en antologi som skal bidra til å definere, eksemplifisere og avgrense Mediert oppvekst som forskningsområde. Det er inngått intensjonsavtale med et av de større fagbokforlagene i Norge.

Sentrale forskningsprosjekter som kjernergruppens medlemmer leder eller er involvert i, er:

- *I kryssilden mellom utdanning og praksisfeltets krav* (Kryssildsprosjektet) med finansiering fra Norges forskningsråd. I fokus er forholdet mellom de krav som praksisfeltet stiller til helse- og sosialarbeidere som arbeider med barn og unge på den ene siden, og utdanningen for de aktuelle profesjonene på den andre.
- *Utdanning som nasjonsbygging*, finansiert av Norges forskningsråd. Prosjektet har et historisk perspektiv, og retter søkelyset mot reformpolitiske

analyser av utdanningshistorien. Dette har vært et samarbeidsprosjekt mellom flere forskningsinstitusjoner, og er nå avsluttet.

- Et større dansk prosjekt, *Handlekompetence i pædagogisk arbejde med socialt udsatte børn og unge*, som kombinerer forskning og utviklingsarbeid bl.a. med fokus på å utvikle instrumenter for måling av samspillet mellom profesjonsutøvers og barn og unges handlingskompetanser.
- Et større internasjonalt prosjekt under programmet Sokrates: *Childrens identity and citizenship in Europe*. Prosjektet ble avsluttet i 2006
- Et mindre prosjekt med støtte fra NFR er *Forholdet mellom skole, helse og bruk av mobiltelefon og internet* hos 4.000 15 åringer med datainnsamling i samarbeid med Folkehelseinstituttet. Prosjektet avsluttes i 2007.
- Et annet mindre prosjekt fokuserer prosesser og evaluering av resultater i behandling av *unge rusmisbrukere* med finansiering av Helse Øst. Prosjektet avsluttes i 2009.
- Prosjektet *Kjærlighetens gjerninger* studerer hvordan nettdating og ”emosjonell kommunikasjon” forløper når den medieres via internet. Prosjektet avsluttes i 2007.
- Forberedelse av et forsknings- og utviklingsprosjekt om unges spiseforstyrrelser under temaet *Embodiement – mediated body*, hvor målsettingen bl.a. er å lage og evaluere en behandlingsmanual for anoreksibehandling.
- Det er etablert et samarbeid med Høgskolen i Sør-Trøndelag og Universitetet i Stavanger innenfor rammene av prosjektet *Det nye barnevernet*. Det delprosjektet som knyttes til HiL og Mediert Oppvekst, vil fokusere på hvordan inntaksrutiner og faglige ideologier ved sosialkontorer medierer relasjonene mellom saksbehandler og barneverns klient, samt med hvilke resultater denne medieringen skjer i form av en bestemt siling av hvilke saker man går videre med og hvilke man henlegger.

Doktorgradsstipendiater

I løpet av 2006 ble det ansatt fem stipendiater innenfor forskningsprogrammet for Mediert oppvekst. De fem doktorgradsstipendiaterne er:

- Anne Mette Bjørgen, som arbeider med temaet *Ungdommens digitale kompetanse i spenningsfeltet mellom fritid og skole*. (Veileder ved HiL: Pär Nygren)
- Øyvind Rognerud, som arbeider med temaet *Autentisitetsidealet som medierende artefakt i identitetsdanningen. Et idéhistorisk overblikk*. (Veileder ved HiL:Lars Monsen)
- Sanna Sarromaa, som arbeider med temaet *Kjønn som virksomhet – en studie av den medierte kvinnerollen*. (Veileder ved HiL: Ingrid Guldvik)
- Kerstin Söderström, som arbeider med temaet *Hvem skal trøste knøttet når mor er deprimeret? Kan familierapeutiske tiltak redusere negative effekter av post partum depresjon på barnets*

utvikling? (Veileder ved HiL: Finn Skårderud)

- Marit Vestvik, som arbeider med temaet *Skateboard som medierende artefakt i produksjon av egne landskap*. (veileder ved HiL: Halvor Fauske)

En av stipendiatstillingene er opprettet i samarbeid med Sykehuset Innlandet.

Deltakelse i faglige nettverk

Nasjonalt har kjernegruppens medlemmer hatt samarbeid med:

- Forskningsmiljøet ved Nasjonalt senter for telemedisin i Tromsø
- Norsk telemuseum
- NOVA
- Senter for profesjonsstudier ved HiO

Internasjonalt har kjernegruppen samarbeidet med faglige miljøer ved:

- Knowledge Lab på Syddansk Universitet
- Danmarks Pædagogiske Universitet, Center for ungdomsforskning
- Center for Activity Theory and Developmental Work Research, University of Helsinki.
- Psykologisk institut ved Københavns universitet.
- St. Georges Hospital's Medical School, Department for Eating Disorders, London.
- Psychoanalysis Unit, London University College.
- Childrens Identity and Citenzinship in Europe.
- NYRIS.
- Det internasjonale nettverket tilknyttet Nasjonalt senter for telemedisin i Tromsø.

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng

Fauske, Halvor; Kollstad, Marit; Nilsen, Sigrun; Nygren, Pär; Skårderud, Finn. Utakter : om helse og sosialfaglig kompetanse i utdanning og praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006. 238s. (Vitenskapelig monografi).

Monsen, Lars. På kurs mot 'Kunnskapsløftet' : hverdagslæringens mulighet og umulighet. I: Utdanning for utvikling av skolen. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006: s. 205-20 (Artikkel i vitenskapelig antologi).

Nordbø, Ragnfrid H. S.; Skårderud, Finn; Holte, Arne; Gulliksen, Kjersti S.; Espeset, Ester M. The meaning of self-starvation: Qualitative study of patients' perception of anorexia nervosa. *International Journal of Eating Disorders* 2006; (4): 1-9. (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift).

Skårderud, Finn. Flukten til kroppen : senmoderne skamfortellinger. I: Skam i det medisinske rom. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006 : s. 45-64 (Artikkel i vitenskapelig antologi).

Andre publikasjoner

Fritze, Yvonne. Netdating og dannelse i et luhmannsk perspektiv. I: Luhmann & dannelse. Odense; 1 des. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).

Fritze, Yvonne; Nordkvelle, Yngve Troye. Communication generating communication. The technology of erotic chat - what's in it for distance education/open learning? I: European Conference on Educational Research (ECER) 2006. Geneve; 13-16 sep. 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).

Fritze, Yvonne; Solheim, Liv Johanne. Mulighetenes mangfold : en evaluering av et videoproduksjonsprosjekt. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Forskningsrapport; 2006:130) 43 s. (Rapport i institusjonsserie).

Bjørnsrud, Halvor; Monsen, Lars; Overland, Bjørn (red.). Utdanning for utvikling av skolen. Gyldendal Akademisk, 2006. 224 s. (Fagbok).

Monsen, Lars. Evaluering av evaluering : hva kan vi bruke evalueringsforskningen til? I: Fra skoleport til klasserom. Trondheim; 29-30 mar. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).

Monsen, Lars. Ledelse av skoler i utvikling : hva trenger skoleledere i dag for å følge med i tiden? I: Utdanningspolitisk konferanse for Utdanningsforbundet i Akershus. 26 jan. 2006 (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).

Monsen, Lars; Nilsen, Bjørn S. How to develop and evaluate a web-based course on the use of national evaluations in Norwegian schools. I: European Evaluation Society Conference. London; 6 okt. 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).

Skårderud, Finn. Bråmoden og umoden. I: [Lillelord : program]. Bergen: Den nationale scene; 2006: 11-13. (Kapittel i institusjonsrapport).

Skårderud, Finn. Eksistens og psykoterapi - og Schopenhauers trøst : Irvin D. Yalom - portrett og samtale. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening* 2006; 43(3): 248-56. (Artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift).

Skårderud, Finn. En introduksjon til Schopenhauer. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening* 2006; 43(3): 257-9. (Artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift).

Skårderud, Finn. Guilt. I: Said about Ibsen - by Norwegian writers. Oslo: Gyldendal, 2006: 55-63 (Kapittel i fagbok).

Skårderud, Finn. Hjernen og kunsten. *Tidsskrift for den norske lægeforening* 2006; 126(24):3340 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)

Skårderud, Finn. Individ og kollektiv. *Tidsskrift for den norske lægeforening* 2006 ; 126(24):3336-3337 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)

Skårderud, Finn. Kvalmen. I: [Hedda Gabler : program]. Oslo: Nationaltheatret, 2006; 2006: 12-15. (Kapittel i institusjonsrapport).

Skårderud, Finn. Mentalisering og spiseforstyrrelser. I: Å fordøye følelser : nasjonal konferanse om spiseforstyrrelser. Bergen; 23-24 mars 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).

Skårderud, Finn. Metalisation and eating disorders. I: Widening the scope of mentalisation based treatments. London; 30 juni -1 juli 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).

Skårderud, Finn. Ritualenes orden : på sporet av Ibsens kropp. I: Ting om Ibsen : tingene, livet og dramatikken. Oslo: Andrimne forlag og Kommunikasjonshus AS, 2006: 151-7 (Kapittel i fagbok).

Skårderud, Finn. Sjelen og markedsøkonomien : om betydningen av relasjoner. I: REHAB -2006. Trondheim; 16-18 jan. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).

Skårderud, Finn. Skrift i huden : en selvskader forteller. *Tidsskrift for den norske lægeforening* 2006; 126(8):1106 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)

Skårderud, Finn. Spiseforstyrrelser. *Tidsskrift for den norske lægeforening* 2006; 126(19):2560-2561 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)

Skårderud, Finn. Spiseforstyrrelser. I: Helse : vg1 helse- og sosialfag. Oslo: Gyldendal undervisning, 2006: 157-8 (Kapittel i lærebok).

- Skårderud, Finn. Spiseforstyrrelser og seksualitet. I: 6. Nordiske Konferanse om Spiseforstyrrelser. Århus; 13-15 sep. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Skårderud, Finn. Ubehag og ettertanke. I. Skjult (DVD). Arthaus, 2006: (Kapittel i institusjonsrapport).
- Skårderud, Finn. Utroskap. Tidsskrift for den norske lægeforening 2006; 126(24):3335-3336 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Thuen, Harald. Embetsmannsstatens atferdsinstitusjoner : under arkitektens linjal. I: Pedagogiskhistorisk forskning 2006 - Kultur, makt og utdanning. Stockholm; 28-29 sept. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).

INNOVATIV FORVALTNING

Kjernegruppa som har fått ansvaret for å utvikle doktorgradsområdet "Innovativ forvaltning", består av

- professor *Rolf Rønning* (leder)
- professor *Håvard Teigen* (nestleder)
- professor *Tor Selstad*,
- professor *Noralv Veggeland*,
- førsteamanuensis *Jan Andersen*,
- førsteamanuensis *Jon Helge Lesjø*
- førsteamanuensis *Liv Solheim*,

Gruppa startet sitt arbeid i mai 2005, og ble høsten 2006 etablert som et forskningssenter, slik at hele kjernegruppa nå er samlokalisert på høgskolen. Flere av høgskolens ansatte er tilknyttet senteret. Det gjelder to stipendiater, henholdsvis Trine Løvold Syversen og Sveinung Jørgensen. Ytterligere 4 stipendiatstillinger skal lyses ut. Ulla Higdem er også knyttet til senteret i engasjementsstilling. I tillegg har professor Olav Spilling, som er professor II ved HiL, en tilknytning til SIF. Det arbeides med å involvere flere av høgskolens ansatte i senterets forskningsvirksomhet. Samlet sett har høgskolen potensial til å utvikle et relativt stort og slagkraftig fagmiljø innenfor temaet innovasjon, forvaltning og næringsutvikling.

Senter for innovativ forvaltning (SIF)

En hovedoppgave for SIF er å etablere et doktorgradsprogram i innovativ forvaltning og sende søknad til NOKUT om faglig godkjenning. For å bli godkjent må fagmiljøet styrke forskningsinnsatsen innenfor kjerneområdet innovativ forvaltning, og også delta i relevante, internasjonale nettverk. I tillegg ønsker senteret å bistå regionale aktører i innovasjonsarbeid, ved å formidle erfaringer og forskning om innovasjonsarbeid, samt evaluere og dokumentere innovasjonsprosesser.

SIF definerer innovasjon som det å sette nye ideer ut i praksis, men det kan også være ideer som er kjent andre steder som overføres til en ny kontekst. Innovasjonene kan være radikale i den forstand at de betyr noe helt nytt og brudd med det eksisterende, men de kan også være inkrementelle, dvs. de baserer seg på mindre endringer av det bestående. Flere små end-

ringer kan over tid innebære en stor endring.

Hensikten med innovasjon vil allment være å forbedre situasjonen, enten det nå er bedrifter som ønsker mer lønnsomhet eller offentlige enheter som ønsker å bli mer effektive. Ved SIF er vi primært opptatt av forvaltningens rolle i det omstillingsarbeid som foregår i samfunnet. Det betyr at vi er opptatt av hvordan forvaltningen endrer sin egen organisasjon for å møte nye utfordringer. Organisasjonsmessig innovasjon vil derfor være et kjerneområde for oss. Velferdstjenestene, som er et område SIF er opptatt av, har mange eksempler på slik organisasjonsmessig innovasjon. Utviklingen av NAV (Ny arbeids- og velferdsforvaltning) er et eksempel her. Helsereformen er et annet.

Regional- og næringspolitikk er det andre kjerneområdet for SIF. I Norge har vi lange tradisjoner for at offentlig forvaltning tilrettelegger, og samspiller med private aktører for å skape næringsmessig utvikling. Det som blir kalt "redskapskassa" i nærings- og regionalpolitikken er i dag det mest kjente eksemplet på dette.

Om virksomheten i 2006 og videre framdrift

Planen er å sende søknad til NOKUT om faglig godkjenning av doktorgradsprogrammet i 2007. NOKUT stiller høye krav til fagmiljøet som drive en doktorgradsutdanning. Blant annet kreves det høy formalkompetanse, forskningsproduksjon med god kvalitet, deltakelse i større forskningsprosjekter og internasjonale kontakter innenfor fagfeltet. En del av disse kravene kan senteret imøtekomme, men er også avhengig av å lykkes med utviklingsarbeidet som er igangsatt.

Samlokaliseringen av kjernegruppa i et senter vil gi både faglige og organisatoriske gevinster. Samtidig har senterdannelsen på kort sikt medført etableringskostnader av både praktisk og organisatorisk art. Etableringen har gitt erfaringer og læring som kan benyttes når flere sentre skal etableres.

De som er tilknyttet senteret er også involvert i relativt mange masterutdanninger. Disse høyere grads utdanningene skal underbygge og sikre rekrutteringen til PhD-området Innovativ forvaltning.

Nedenfor er det redegjort nærmere for virksomheten i 2006.

Åpne seminarer

Våren 2006 var det et todagers seminar om innovasjon, med fire eksterne innledere og i dagsseminar med Rannveig Røyse, Nifu-Step, som orienterte om deres prosjekt om innovativ forvaltning, under EUs femte rammeprogram. Høsten 2006 ble det avholdt 9 seminarer med både interne og eksterne innledere.

Løpende forskningsprosjekter

Senteret er involvert i flere eksternt finansierte forskningsprosjekter. Det største er et samarbeid med Notodden kommune og omfatter flere ansatte ved senteret. Prosjektet er planlagt over 4 år. Et sentralt formål er å studere både nærings- og velferdsutvikling, og forholdet mellom dem. Notodden har hatt betydelige problemer med omstillingen etter nedleggning av de to store hjørnesteinsbedriftene på 1980-tallet. Kommunen er blitt framhevet av sentralbanksjef Gjedrem i hans årstale som en kommune som ikke har fått til omstilling, i kontrast til nabokommunen Kongsberg. Det er oppgitt at 43% av befolkningen i yrkesaktiv alder mottar passive stønader, og første delprosjekt er en studie av hva som skjuler seg bak disse tallene. Det hører også med til avtalen at vi har ansvar for å arrangere en årlig Notodden-konferanse som skal rette søkelyset på hvordan en kan få til en positiv utvikling for kommuner med Notoddens problemer.

Et annet prosjekt utføres for Lillehammer Olympiapark, og omfatter blant annet brukerundersøkelser og betalingsvillighet. Rapport for første fase av prosjektet er levert oppdragsgiver. Prosjektleder er professor Håvard Teigen.

Forprosjektet "Innovasjonsstrategi for nasjonalparkriket" er under avslutning, med professor Håvard teigen som prosjektleder.

I tillegg arbeider senterets medlemmer med andre forskningsoppgaver innen rammene av forskningstiden som de ansatte har gjennom sine stillinger ved høgskolen.

Akkvisisjonsarbeid

Det er brukt noe tid på å utvikle søknader relevante programmer i Norges forskningsråd. Videre har høgskolen sammen med Østlandsforskning og Høgskolen i Hedmark sendt søknad om å få "Senter for bygdeutvikling" (Kommunal- og regionaldepartementet). Senteret har vært involvert i denne prosessen.

Senteret har også startet arbeidet med å utvikle en søknad til EUs 7. rammeprogram sammen med universiteter og forskningsinstitutter i 7 andre europeiske land. Søknaden vil bli levert innen området som kalles "The implications of developments in the service economy for the European economy."

Akkvisisjon av eksternt finansierte prosjekt vil også være en prioritert oppgave i framtida.

Forskningsproduksjon

Gruppas medlemmer har publisert bøker og artikler innen temaet innovativ forvaltning lenge før gruppa ble etablert, men nå spisses produksjonen i enda

sterkere grad mot dette feltet. Videre har kjerneruppa lagt mye arbeid i en antologi om fagområdet innovativ forvaltning, med bidrag både fra alle gruppelemmene samt andre ansatte ved høgskolen som arbeider med relevante problemstillinger. Boka utgis på Fagbokforlaget våren 2007. Flere av medlemmene har også under utgivelse bidrag i andre bøker. Det er grunn til å framheve Noralv Veggeland spesielt, som har fått antatt boka "Paths of Public Innovation in the Global Age: Lessons from Scandinavia" på Edvard Elgar Publishing. Boka vil bli utgitt i 2007.

Internasjonale nettverk

Kjernergruppas medlemmer har en rekke nasjonale og internasjonale faglige kontakter. En viktig oppgave er å videreutvikle, formalisere og dokumentere nettverk. Senteret ønsker blant annet å styrke samarbeidet med et amerikansk universitet. Professor Noralv Veggeland tilbrakte våren 2006 ved University of Massachusetts i Amherst (UMass), og professor Eric Einhorn fra UMass tilbakte deler av høsten ved høgskolen. Senteret arbeider med en plan for gjensidig utveksling av studenter og forskere mellom disse to institusjonene.

Det nevnte akkvisisjonsarbeidet mot EUs 7. rammeprogram gir også grunnlag for et dokumentert samarbeid med universiteter og forskningsinstitutter i 7 andre europeiske land.

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng

Andersen, Jan; Askheim, Ole Petter; Begg, Ingvild Sigstad; Guldvik, Ingrid. Brukerstyrt personlig assistanse - Kunnskap og praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2006. 223s. (Vitenskapelig monografi).

Selstad, Tor. Innlandsuniversitet som regionbygger. I. Monokultur og multikultur : nasjonsbyggende diskurser 1905-2005. Vallset: Oplandske Bokforlag, 2006: s. 161-71 (Artikkel i vitenskapelig antologi).

Selstad, Tor. Kultur og regionalitet. I. Monokultur og multikultur : nasjonsbyggende diskurser 1905-2005. Vallset: Oplandske Bokforlag, 2006: s. 143-59 (Artikkel i vitenskapelig antologi).

Andre publikasjoner

Andersen, Jan. Brukerstyrt personlig assistanse som innovasjon i velferdssektoren. I: Norsk nettverk for forskning om funksjonshemnings 2. nasjonale konferanse om forskning om funksjonshemming. Trondheim; 30 - 31 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).

Fritze, Yvonne; Solheim, Liv Johanne. Mulighetenes mangfold : en evaluering av et videoproduksjonsprosjekt. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Forskningsrapport; 2006:130) 43 s. (Rapport i institusjonsserie).

Rønning, Rolf. Vårt politiske Norge : en innføring i stats- og kommunalkunnskap. Bergen: Fagbokforlaget, 2006. 355 s., 3. utgave (Lærebok).

Rønning, Rolf; Fine, Michael. Scenarios for care : anticipating the coming caring deficit : and how it can be met. I: XVI World Congress of Sociology. Durban, Sør-Afrika; 1 juli 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).

- Selstad, Tor. Funksjoner og regioner : bidrag til en innovativ regionforvaltning. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Arbeidsnotat; 2006:168) 32 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Selstad, Tor. Innlandsrommet i forvandling. I: Mjøskonferansen 2006. Gjøvik; 22-23 juni 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Selstad, Tor. Regionale virkninger av Universitetet i Innlandet. I: Universitetskonferansen, Høgskolen i Hedmark. Hamar; 14 mars 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Selstad, Tor. Structure, function and differentiation. I: The Nordic model under pressure? (Regional Science Association). Balestrand; 4 mai 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Selstad, Tor; Lesjø, Jon Helge. Innovativ kommuneforvaltning i Gjøvik, Vestre Toten og Søndre Land : scenarier om samarbeid eller sammenslåing. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Forskningsrapport; 2006 :132) (Rapport i institusjonsserie).
- Selstad, Tor; Lesjø, Jon Helge. Reform eller status quo? Fem scenarier om forvaltningsreformen. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Arbeidsnotat; 2006:172) (Rapport i institusjonsserie).
- Solheim, Liv Johanne. Bokomtale: Halvard Vike: Velferd uten grenser : den norske velferdsstaten ved veiskillet. Tidsskrift for velferdsforskning 2006 ; 9(1):48-50 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Solheim, Liv Johanne. The conflict between neo-liberalism and social liberalism : a Norwegian case study. I: XVI ISA World Congress of Sociology. Durban; 23-29 juli 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).

VISUELLE MEDIER

Opprinnelig ble det planlagt et doktorgradsområde med arbeidstittelen Visuell kommunikasjon – estetikk, didaktikk og teknologi. Gruppen som arbeidet med utviklingen av dette doktorgradsområdet besto av representanter fra fagområdene film og fjernsynsvitenskap og mediepedagogikk ved Høgskolen i Lillehammer og medieteknikk ved Høgskolen i Gjøvik.

Gruppen utarbeidet et utkast til beskrivelse av programområdet som ble evaluert av NIFU/STEP våren 2006. Gruppen har dessuten foretatt en studiereise til Danmark og forsterket kontaktene med Universitetene i Odense, Århus og Ålborg. Gruppen deltok også i organiseringen av PhD-kurset i mediepedagogikk som ble avholdt ved Høgskolen i Lillehammer, og som samlet 35 stipendiater fra Norden. Kurset var et samarbeid med Universitetet i Oslo og Syddanske Universitet som faglig ansvarlige.

NIFU/STEPs evaluering konkluderte med at gruppen var i rute, og at man skulle fortsette arbeidet. Arbeidet stoppet imidlertid opp etter at den planlagte fusjonen mellom Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Gjøvik ble terminert. Situasjonen var uavklart fram til desember 2006 da Høgskolen i Gjøvik ga beskjed om at de ikke ønsket å fortsette samarbeidet på dette området.

Ledelsen ved Høgskolen i Lillehammer ønsker imidlertid å fortsette satsingen på en doktorgradsutdanning knyttet til temaet. Arbeidet videreføres av

en gruppe med medlemmer fra Avdeling for TV-utdanning og filmvitenskap (TVF) og fra mediepedagogiskmiljøet som skal utarbeide et doktorgradsprogram innenfor området visuelle medier.

Tre faglige pilarer

Arbeidet med å utvikle Visuelle medier til et doktorgradsprogram bygger på tre forskningsområder:

Norsk film og fjernsyn

Dette er et godt forankret forskningsfelt ved TVF. Her er det blitt gjennomført en rekke forskningsprosjekter som har resultert i flere doktorgrader, fagbøker og fagartikler. For tiden er en stipendiat knyttet til feltet. Fagmiljøet har, sammen med Den norske filmskolen, gode kontakter med andre aktører på området i Norge (Norsk filminstitutt, NRK, m fl) samt tilsvarende miljøer i utlandet.

Fjernsyn i digitale omgivelser

Dette fagområdet er konsentrert omkring utviklingen innen fjernsyn ved å analysere konsekvenser av digitalisering, konvergens og nye medier for fjernsyn. Det har sin basis i høgskolens strategiske høgskoleprosjekt 'Television in a digital environment', finansiert av Norsk forskningsråd. Det er bl a to stipendiater knyttet til dette prosjektet, og to delprosjekter skjer i samarbeid med medieteknikkmiljøet ved Høgskolen i Gjøvik.

Mediepedagogikk

Arbeidet her ligger i forlengelse av Senter for mediepedagogikk som også var finansiert gjennom forskningsrådets strategiske høgskoleprogram. Senteret har stått for en rekke forskningsprosjekter, er ansvarlig for et fagfelleverdert tidsskrift og var sentral i organiseringen av PhD-kurset som er omtalt innledningsvis. For tiden er en stipendiat knyttet til dette område.

Videre arbeid

I 2007 vil en fortsette arbeidet med å redefinere programmets innhold, og utvikle kurstilbud i samarbeid med Karlstads Universitet. I tillegg vil forsknings- og formidlingsaktivitet på de tre områdene fortsette, samtidig som en vil arbeide for å formalisere relasjonene med flere av andre fagmiljøer. To nye stipendiater vil bli knyttet til miljøene i 2007.

Kjernergruppa som skal føre dette arbeidet videre, består av foreløpig av

- professor *Roel Puijk* (leder)
- professor *Yngve Troye Nordkvelle*
- professor *Jan Anders Diesen*
- førsteamanuensis *Eva Bakøy*
- førsteamanuensis *Yvonne Fritze*

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng.

- Bakøy, Eva. Å føle seg hjemme langt hjemmefra : innvandrere og satellittfjernsyn. *Norsk Medietidsskrift* 2006; 13(2): 98-113. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift).
- Bakøy, Eva. Television and ethnic minorities. *Norsk tidsskrift for migrasjonsforskning* 2006; 7(1): 25-41. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift).
- Nordkvelle, Yngve Troye. Professional development of higher education teachers, can distance education make a difference? *Turkish online journal of distance education* 2006; 7(1) (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift).

Andre publikasjoner

- Bakøy, Eva. The role of television in the lives of immigrant women. I: *Medier, ikt og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse*. Bergen; 19-20 okt.2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Diesen, Jan Anders. Engelske aktualitetsfilmer fra Norge for men enn hundre år siden. I: *Medier, ikt og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse*. Bergen; 19-20 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Fritze, Yvonne. Nettdating og dannelse i et luhmannsk perspektiv. I: *Luhmann & dannelse*. Odense; 1 des. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Fritze, Yvonne; Nordkvelle, Yngve Troye. Communication generating communication. The technology of erotic chat - what's in it for distance education/open learning? I: *European Conference on Educational Research (ECER) 2006*. Geneve; 13-16 sep. 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).
- Fritze, Yvonne; Solheim, Liv Johanne. Mulighetenes mangfold : en evaluering av et videoproduksjonsprosjekt. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Forskningsrapport; 2006:130) 43 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Nordkvelle, Yngve Troye. Skolens internasjonalsisering : mellom 'utbytting' og 'solidaritet'. I. Å greie seg i utdanningssystemet i nord og sør : innføring i flerkulturell og komparativ pedagogikk, utdanning og utvikling. Bergen: Fagbokforlaget, 2006: 99-109 (Kapittel i lærebok).
- Nordkvelle, Yngve Troye; Strøm, Bjarne W. Om høskolepedagogikken som samarbeid mellom de tre Innlandshøgskolene: Gjøvik, Hedmark og Lillehammer. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Arbeidsnotat; 2006:170) 33 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Puijk, Roel. Mediehuset NRK : kringkastingens oppgaver og offentlig styring. I: *Medier, ikt og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse*. Bergen; 19-20 okt. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Puijk, Roel. Public service broadcasting and public control in Norway. I: *RIPE2006*. Amsterdam; 16-18 nov. 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).

Puijk, Roel. Time and timing in multimedia production : a case study from Norwegian Broadcasting Corporation. I: *4th European Conference on Interactive Television*. Athens; 25-26 mai 2006. (Foredrag ved internasjonalt vitenskapelig konferanse).

SENTER FOR MEDIEPEDAGOGIKK

BESKRIVELSE AV SENTERET

OG VIRKSOMHETEN

Senter for mediepædagogikk er etablert som et prøveprosjekt for å øke forskningsinnsatsen knyttet til medier, teknologi og undervisning ved HiL. Senteret er nært knyttet til forskningsfeltet mediepædagogikk ved pedagogikkseksjonen. Samtidig har det som erklært mål å favne HiL som helhet og være en ressurs for alle avdelinger, enheter og ansatte.

Senteret ble etablert i 2002 som en prøveordning. Virksomheten og kompetansen ved senteret er klart relevant for høgskolens arbeid med utvikling av PhD-programmer, og senteret er representert i to av PhD-gruppene som er omtalt ovenfor.

ORGANISERING

Senter for mediepædagogikk er i utgangspunktet direkte underlagt rektor og skal opptre uavhengig av etablerte miljøer. Det har hatt en prosjektgruppe med representanter fra fagavdelingene ved høgskolen og Senter for livslang læring (SeLL) og et eget styre med ansvar for budsjetter og overordnede planer. Yngve Nordkvelle har vært styreleder og faglig leder for senteret, Geir Haugsbakk prosjektleder og sekretær for prosjekt- og styringsgruppa. I en treårsperiode fram til 1. juli 2006 har professor Lars Qvortrup hatt en II-stilling knyttet til senteret. Qvortrup har fungert som en aktiv støttespiller i forhold til utviklingen av forskningsprosjektene, men også i forbindelse med de allmenne, faglige og strategiske diskusjonene. I tillegg har Yvonne Fritze og Brit Svoen vært knyttet til senteret i 20 %-stillinger.

PROSJEKTER OG FINANSIERING

Prosjektlederstillingen har vært finansiert over HiLs budsjett. Ellers har en stor del av forskningsaktivitetene vært finansiert med midler fra Norges forskningsråd. Senteret har hatt midler fra Strategisk høgskoleprogram over en treårsperiode. De NFR-finansierte prosjektene ble avsluttet 1. juli 2006. Prosjektporteføljen er presentert nedenfor.

NETTVERKSBYGGING , TIDSSKRIFT, VIDEO/WEBCAST

Nettverksbygging har vært et viktig mål også i 2006. Det er etablert gode internasjonale kontakter, spesielt i forbindelse med det internasjonale, elektroniske tidsskriftet "Seminar.net". Tidsskriftet ble lansert i 2005 på feltet "media, technology and lifelong learning". En redaktørgruppe på seks personer har et hoved-

Prosjekttittel	Finansieringskilde	Prosjektleder
Innvandrerkvinner forhold til fjernsynet.	Norges forsknings- råd	Eva Bakøy
De kompetente eldre. Om IKT-bruk i aldersgruppen 67+.	Norges forsknings- råd	Øyvind Nørh
Evaluering av fleksibel undervisning	Norges forsknings- råd (delfinansiering)	Anne-Mette Bjørgen
Kjærlighetens gjerninger - om kjærlighetsdialogen på nettet	Norges forsknings- råd	Yvonne Fritze
Kulturbasert nærings- utvikling	Norges forsknings- råd (Næringsrettet høgskolesatsing)	Yngve Nordkvelle
Mulighetenes mangfold	Norges forsknings- råd	Liv Solheim
De norske politiske partienes bruk av elektroniske medier under valgkampen	Norges forsknings- råd	Øyvind Kalnes
Evaluering av LÆRNO (Lærende nettverk i Oppland)	Norges forsknings- råd	Anne Mette Bjørgen
Om å bruke humor i undervisnings- og opplæringsfilm	Norges forsknings- råd	Yvonne Fritze

Kontaktpersoner: Yngve Nordkvelle. 61 28 82 86.
E-post: Yngve.Nordkvelle@hil.no
Geir Haugsbakk. 61 28 82 09. Geir.Haugsbakk@hil.no

fjernundervisning". Fritze er nå ansatt som første-amanuensis i pedagogikk. I 2004 ble Geir Haugsbakk tilsatt som stipendiat med prosjektet "Retorikk, teknologi og læring". Andre stipendiater med relasjoner til senteret er Brit Svoen (stipendiat ved TVF fra 2004) med prosjektet "Interaktivitet og estetikk i flermediale produksjoner" og Anne Mette Bjørgen (stipendiat ved AHS fra 2006) med prosjektet "Ungdommens digitale kompetanse i spenningsfeltet mellom fritid og skole".

ansvar for tidsskriftet. Det er Yngve Troye Nordkvelle (leder), Yvonne Fritze, Geir Haugsbakk, Svein O. Haaland, Brit Svoen og Lars Qvortrup. Seminar.net er et "referee-tidsskrift" med et redaksjonsråd på 23 forskere fra en rekke land. I tillegg til ni norske kommer to fra Danmark, fire fra Sverige, en fra Finland, tre fra USA, en fra Canada, to fra Storbritannia og en fra Hellas. Tidsskriftet som er godkjent av Universitets- og høgskolerådet som nivå 1-tidsskrift, kom med to utgivelser i 2006. Det er tilgjengelig på: <http://seminar.net>

Et særtrekk ved Seminar.net er at artikkelforfatterne gir korte presentasjoner på video i tilknytning til artiklene. Senter for mediepedagogikk har også aktivt brukt video i andre sammenhenger, og har laget en samleside med de aktuelle eksemplene. Samlesida er tilgjengelige på: <http://seminar.hil.no/webcast.htm> eller via nettsidene til Senter for mediepedagogikk.

KOMPETANSE

Forskningsvirksomheten knyttet til senteret har primært vært utført av ansatte ved de ordinære avdelingene. Personalet som på denne måten representerer den mediepedagogiske satsingen, består av professorer, førsteamanuenser og høgskolelektorer.

I tillegg har doktorgradstipendiaterne ved pedagogikkseksjonen hatt en viktig rolle i forhold til satsingen ved Senter for mediepedagogikk. Det gjelder Yvonne Fritze som i 2005 disputerte med avhandlingen "Mediet gjør en forskel - en komparativ undersøgelse af kommunikationen i nærundervisning og

PUBLISERTE ARBEIDER I 2006

Publikasjoner med godkjente publiseringspoeng

Bakøy, Eva. Å føle seg hjemme langt hjemmefra : innvandrere og satelittfjernsyn. Norsk Medietidsskrift 2006; 13(2): 98-113. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift).

Bakøy, Eva. Television and ethnic minorities. Norsk tidsskrift for migrasjonsforskning 2006; 7(1): 25-41. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift).

Korten, Jens Uwe; Svoen, Brit. Unge medieprodusenter og kreativ mediekompetanse. Tidsskriftet Digital kompetanse 2006; 1(4): 306-31. (Fagfelleurdert artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift).

Nordkvelle, Yngve Troye. Professional development of higher education teachers, can distance education make a difference? Turkish online journal of distance education 2006; 7(1) (Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift).

Svoen, Brit; Korten, Jens Uwe. The Treasure Chest of Informal Learning : Creative Media Literacy. In. Proceedings of World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare, and Higher Education 2006. Chesapeake, VA: Association for the Advancement of Computing in Education, 2006: p. 2414-21 (Artikkel i vitenskapelig antologi).

Andre publikasjoner

Bakøy, Eva. The role of television in the lives of immigrant women. I: Medier, ikt og demokrati : Norsk medieforskerlags 12. medieforskningskonferanse. Bergen; 19-20 okt.2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).

Bjørgen, Anne Mette; Haaland, Svein Oddvar. Lærer møter nett : digitalt grep på didaktikken? I: Bjørgen, Anne Mette; Haaland, Svein Oddvar. Lærer møter nett : digitalt grep på didaktikken? Lillehammer: Høgskolen i

- Lillehammer, 2006. (Arbeidsnotat; 2006:174) (Rapport i institusjonsserie).
- Bjørgen, Anne Mette; Vangen, Pia. Evaluering av prosjektet LÆRNO - Lærende nettverk i Oppland : hva har Høgskolen i Lillehammer lært om det å drive og lede et lærende nettverk? Lillehammer : Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Arbeidsnotat; 2006:175) 30, [48] s (Rapport i institusjonsserie).
- Fritze, Yvonne. Nettdating og dannelse i et luhmannsk perspektiv. I: Luhmann & dannelse. Odense; 1 des. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Fritze, Yvonne; Nordkvelle, Yngve Troye. Communication generating communication. The technology of erotic chat - what's in it for distance education/open learning? I: European Conference on Educational Research (ECER) 2006. Geneve; 13-16 sep. 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Fritze, Yvonne; Solheim, Liv Johanne. Mulighetenes mangfold : en evaluering av et videoproduksjonsprosjekt. Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Forskningsrapport; 2006:130) 43 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Kalnes, Øyvind. Ducks into swans? Norwegian parties on the WWW. I: 14. National conference in political science. Bergen; 4-6 jan. 2006. (Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse).
- Nøhr, Øyvind. De digitale klasseskiller : generasjonseffekt eller aldringseffekt? I: 18th Nordic Congress of Gerontology. Jyväskylä; 28-31 mai 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Nøhr, Øyvind. De kompetente eldre : aldring og digital kompetanse - konflikt eller lykke? Lillehammer: Høgskolen i Lillehammer, 2006. (Forskningsrapport; 2006:128) 100 s. (Rapport i institusjonsserie).
- Nøhr, Øyvind. Gammelt skinn ? ung i sinn. I: 18th Nordic Congress of Gerontology. Jyväskylä; 28-31 mai 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Nøhr, Øyvind. Gammelt skinn - ung i sinn! : vitser og fortellinger om eldre og aldring. Oslo: Aschehoug & Co, 2006. 100s. (Fagbok).
- Nøhr, Øyvind; Ranhoff, Anette Hylen. Den geriatriske pasienten : hvordan lære ambulanspersonell (paramedics) geriatri? I: 18th Nordic Congress of Gerontology . Jyväskylä; 28-31 mai 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Solheim, Liv Johanne. Bokomtale: Halvard Vike: Velferd uten grenser : den norske velferdsstaten ved veiskillet. Tidsskrift for velferdsforskning 2006 ; 9(1):48-50 (Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift.)
- Solheim, Liv Johanne. The conflict between neo-liberalism and social liberalism : a Norwegian case study. I: XVI ISA World Congress of Sociology. Durban; 23-29 juli 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).
- Svoen, Brit. Both consumers, participators and creators : young people's diverse use of television and new media. I: 4th European Conference on Interactive Television . Athens; 25-26 mai 2006. (Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse).

DOKTORGRADSSTIPENDIATER ANSATT VED HIL 2006

Høgskolen i Lillehammer hadde i 2005 16 doktorgradsstipendiater. Alle stipendiatene har 3 årsverk til disposisjon for arbeidet med utdanningen. De som ansettes i 4-årige stipendiatstillinger, har 25% pliktarbeid for avdelingen eller seksjonen de er tilknyttet (undervisning m.v.)

Stipendiatene er av flere grunner en viktig ressurs for høgskolen. De utfører forskning på høyt nivå, og utvikler ny, grunnleggende kunnskap innenfor sine fagområder. Utvikling av ny kunnskap gjennom vitenskapelige prosesser er et av de mest grunnleggende kjennetegn ved en akademisk institusjon, og følgelig gir stipendiatene et viktig bidrag til høgskolens kjernevirksomhet.

Stipendiatene medfører videre en vitalisering av forskningen ved HiL. De kommer til dels utenfra, bærer med seg nye faglige impulser, og representerer et bindeledd til universiteter i inn- og utland. Høgskolen har som ambisjon å gi stipendiatene veiledning på høyt nivå, hvilket er en stimulans for de ansatte som tildeles veiledningsansvar. Noen av stipendiatene har ansatte ved høgskolen som hoved- eller biveileder, og alle stipendiatene skal ha en intern veileder hvis de har hovedveiledere ved den doktorgradsgivende institusjonen de er tilknyttet. Dette gir fast ansatte erfaring med doktorgradsutdanning, hvilket er verdifullt for en høgskole med mål å etablere egne doktorgradsutdanninger på sikt.

Den tredje grunnen til at stipendiatene er en viktig gruppe for høgskolen, ligger i at de representerer et rekrutteringspotensial. Ved høgskolen i Lillehammer – som ved mange andre høgskoler og universiteter – tilsier alderssammensetningen i det vitenskapelige personalet at det må skje en betydelig rekruttering av nye medarbeidere det kommende tiåret. Det er å håpe at stipendiatene finner seg til rette ved høgskolen, og vil søke ledige stillinger i framtida.

Nedenfor følger en kort presentasjon av stipendiatene og deres forskningsprosjekter.

KORT PRESENTASJON AV DOKTORGRADSSTIPENDIATENE

Rune Sarromaa Hausstätter

Fagområde
Spesialpedagogikk

Arbeidstitel på avhandlingen

Ulikhetens utfordring: Refleksjoner rundt spesialpedagogiske grunnlagsproblemer

Problemstilling/sammendrag

Hva er spesialpedagogikk? For tretti år siden ville det ikke vært særlig problematisk å besvare et slikt spørsmål, men i dag vil vi måtte tenke oss grundig om før vi forsøker oss på et svar.

Globalisering, økt krav til kunnskap og ikke minst alternative ideologiske syn på læring, gjør at dagens spesialpedagogikk står ovenfor utfordringer som var ukjent for tretti år siden. For å legitimere sin plass som en profesjon i velferdsstaten, må den spesialpedagogiske profesjonen svare på disse utfordringene.

Hvordan kan vi beskrive det spesialpedagogiske fagfeltet? I denne avhandlingen blir den spesialpedagogiske profesjonens plass i velferdsstaten belyst gjennom ulike teoretiske perspektiver og eksempler. Utgangspunktet er den postmoderne kritikken av det moderne synet på kunnskap og vitenskap. Som et svar på denne kritikken vil det her bli presentert ulike teoretiske retninger som kan brukes for å beskrive utfordringer som spesialpedagogikken står ovenfor.

Pragmatisme, kritisk teori og deler av den post-

strukturalistiske tradisjonen kan på ulike måter fungere som utgangspunkt for å belyse hvilke utfordringer det spesialpedagogiske fagfeltet møter. Fra disse posisjonene kan man problematisere rådende sannheter gjennom for eksempel å stille spørsmålet om hvorfor vi i et samfunn skaper strukturer som ekskluderer og marginaliserer mennesker? Denne avhandlingen vil med andre ord, presentere perspektiver for den spesialpedagogiske profesjonen som en *profesjon for livet* – en profesjon som søker å skape forandring og alternative måter å tenke spesialpedagogikk på.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Hausstatter er tatt opp til doktorgradsprogram ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).
- Hovedveileder: Professor Øivind Haaland, Høgskolen i Lillehammer.
- Biveileder: Førsteamanuensis Hansjörg Hohr, NTNU.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.03.03 - 30.06.07

Geir Haugsbakk

Fagområde

Pedagogikk/mediapedagogikk (IKT og læring)

Arbeidstitel på avhandlingen

Retorikk, teknologi og læring - en grunnleggende analyse av språk og begrepsbruk knyttet til bruk av IKT i undervisningssammenheng.

Problemstilling/sammendrag

Med utgangspunkt i bruken av IKT i undervisningssammenheng er problemstillingene i hovedsak knyttet til to grunnleggende forhold: 1) språk- og begrepsbruken og diskursen knyttet til teknologi og læring, og 2) læringsperspektivene i forbindelse med bruk av teknologi i undervisning. Sentrale spørsmål blir: Hva er det som kjennetegner språk- og begrepsbruken, hva gir den uttrykk for og hvilke kontekstuelle rammer er det som kan bidra til å forklare den? Hva er de dominerende læringsperspektivene slik de kommer til uttrykk gjennom språkbruken, argumentasjonen, forestillingene, forventningene og den grunnleggende tekningen hos de ansvarlige for de aktuelle, teknologi-baserte undervisningsoppleggene? Generelt vil språk- og begrepsbruken knyttet til IKT og læring bli forsøkt satt inn i en bred politisk, samfunnsteoretisk og historisk sammenheng. Og slik vil dette også representere en sentral innfallsvinkel for å forstå utviklingen av de såkalte digitale læringsarenaene.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Haugsbakk er tatt opp til doktorgradsprogram ved Universitetet i Tromsø (pedagogikk).
- Hovedveileder: Professor Gunnar Grepperud,

Universitetet i Tromsø.

- Biveileder: Professor Yngve Nordkvelle, Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.03.04 - 01.03.08.

Lene Nyhus

Fagområde

Pedagogikk

Arbeidstitel på avhandlingen

Evalueringsprosesser som verktøy for læring og innovasjon - evalueringsprosesser i et kommunikasjonsperspektiv

Problemstilling/sammendrag

Det har de siste årene blitt stilt økte krav til utdanningsinstitusjoner på alle nivå om å synliggjøre kvaliteten på egen "produksjon". I dag skal evaluering og egenvurdering inngå som en selvfølgelig del av virksomhetene. Spørsmålet prosjektet vil belyse er hvordan utdanningsledere og lærere forholder seg til disse kravene og i hvilken grad evaluering anvendes som verktøy for læring og innovasjon i organisasjonene. Prosjektet vil ha særlig oppmerksomhet mot kommunikasjonsprosesser knyttet til evalueringsarbeid og hvilke betingelser for kommunikasjon som må være til stede for at evalueringsvirksomheten skal bidra til læring i organisasjonene. Anvendelsen av digitale læringsarenaer i studie- og evaluerings-sammenheng vil også bli belyst. Arbeidet vil bygge på evalueringsteori generelt, inkludert tradisjonen for "skolebasert vurdering", samt teori om kommunikasjon og om læring og innovasjon i skoleorganisasjoner. Det gjennomføres empiriske undersøkelser basert på "forskende partnerskap" i videregående skole og i høgskoler.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Nyhus er tatt opp til doktorgradsprogram ved Universitetet i Tromsø, Kultur- og samfunnsfag, studieretning pedagogikk.
- Hovedveileder: Førsteamanuensis Marit Allern, Universitetet i Tromsø.
- Biveileder: Professor Lars Monsen, Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 15.09.05 - 14.09.09.

Anne Reneflot

Fagområde

Sosiologi/demografi

Arbeidstitel på avhandlingen

Nye samlivsmønstre og endrede vilkår for barns oppvekst og kvinner og menns foreldreskap.

Problemstilling/sammendrag

I løpet av de siste 4 tiårene har det skjedd store og til dels ganske dramatiske endringer av norske familie- og samlivsmønstre. Ekteskapet er svekket. I løpet av de siste tiårene har skilsmissetallene økt. I dag er samboerskap en vanlig arena for familiedanning. Samboere med barn har to til tre ganger så stor risiko for samlivsbrudd enn gifte. Et stadig økende antall barn opplever foreldrebrudd. Samliv og reproduksjon som tidligere ble forent innenfor ekteskapet, er i ferd med å utvikle seg til separate institusjoner. Dette prosjektet dreier seg om hvordan endrede samlivsmønstre også endrer vilkårene for barns oppvekst og kvinner og menns foreldreskap. I dette prosjektet stilles følgende fire hovedspørsmål:

1. Har samboende kvinner og menn med barn ulike interesse og motiver for å foretrekke samboerskap fremfor giftermål?
2. Er det forskjeller mellom gifte og samboende fedre i deres holdning til og praktisering av faderskapet?
3. Vurderer samboende og gifte kvaliteten ved samlivet de lever i forskjellig?
4. Hvilken betydning har foreldrenes skilsmisse for utdanningsnivå hos unge kvinner og menn?

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Reneflot er tatt opp til doktorgradsprogram ved Universitetet i Oslo, Økonomisk institutt.
- Hovedveileder: Professor Øystein Kravdal, Universitetet i Oslo.
- Biveileder: Professor Halvor Fauske, Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.08.04 – 31.07.07.

Anne Mette Bjørgen

Fagområde
Mediepedagogikk

Arbeidstittel på avhandlingen

Ungdommens digitale kompetanse i spenningsfeltet mellom fritid og skole

Problemstilling/sammendrag

Prosjektet skal undersøke hvordan ungdom tilegner seg kompetanse på bruk av digitale kommunikasjonsmedier i spenningsfeltet mellom fritid og skole, samt hvordan lærere utnytter dette i undervisningen. Begrepet *digital kompetanse* er blitt et hovedfokus innen mediepedagogikken, samt i nye læreplaner i grunn- og videregående skole. Siden vi vet at det først og fremst er *utenfor* klasserommet at ungdom bruker medier kreativt og utforskende, er det viktig å øke kunnskapen om hvordan kompetansebygging kan foregå i spenningsfeltet mellom fritid og skole, hvor ungdom/elever og lærere ut fra sine posisjoner antas å ha ulik tilnærming til virkeligheten.

Hovedmålet er å belyse og gi et empirisk innhold til fenomener som kan beskrives med nøkkelbegreper som digital kompetanse, læring, kompetanseutvikling og danning. Prosjektet skal utvikles innen rammen av et sosiokulturelt læringsperspektiv. Skole og fritid betraktes som to ulike aktivitetssystemer med ulike rammer og formål, og som hver for seg og i spenningsfeltet mellom, strukturerer og struktureres av hvordan aktørene skaper og forhandler om mening og læring gjennom å bruke fysiske og mentale *redskaper* (artefakter) - her digitale kommunikasjonsmedier og aktørenes forestillinger omkring dem og de andres kompetanser.

Prosjektets overordnede problemstilling er: Hvordan, og på hvilke områder, utvikler ungdom sine digitale kompetanser innenfor og i spenningsfeltet mellom fritidens ungdomsdannelseskultur og skolens kvalifiserings- og læringskultur? Prosjektet vil kombinere en bred kvantitativ forundersøkelse med en kvalitativ dybdeundersøkelse, med vekt på sistnevnte. Utvalget er ungdom i aldersgruppen 12 - 15 år, samt lærere på ungdomsskoletrinnet.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Bjørgen er tatt opp til doktorgradsprogram ved Universitetet i Oslo, Utdanningsvitenskapelig fakultet, Pedagogisk forskningsinstitutt (PFI)
- Hovedveileder: Førsteamanuensis Ola Erstad, Universitetet i Oslo (PFI)
- Biveileder: Professor Pär Nygren, Høgskolen i Lillehammer
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.08.06 – 01.08.10

Sanna Sarromaa

Fagområde
Historie, kjønnsforskning, barne- og ungdomsforskning

Arbeidstittel på avhandlingen

Kjønn som virksomhet – unge jenter blir kvinner

Problemstilling/sammendrag

Doktorgradsarbeidet tar utgangspunkt i en av kjønnsforskningens store forskningsområder: hvordan blir vi som sosialt subjekt kjønn? Doktorgradsarbeidet har som ambisjon å bidra til denne diskusjonen ved å forene kjønnsforskning og de teoretiske perspektivene fra virksomhetsteorien. Her ses kjønn i form av en virksomhet. Dette innebærer at kjønnsosialisering blir en aktiv prosess og ikke en passiv. Empirisk ønsker jeg å beskrive denne utviklingen ved en historisk analyse av jenter og kvinners kjønnsoppfatning og de spillereglene som denne virksomheten inneholder.

De teoretiske perspektivene fra virksomhetsteorien og kjønnsforskningen har i svært liten grad tidligere vært forent. Arbeidet vil derfor innebære et teoretisk bidrag til dagens kjønnsforskning.

Metodisk vil denne avhandlingen basere seg på

intervjuer av jenter og kvinner samt tekstanalyse av det medierende artefaktet "Det Nye".

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Sarromaa er tatt opp til doktorgradsprogrammet Tverrfaglig barneforskning ved NTNU.
- Hovedveileder: professor Ellen Schruppf, NTNU.
- Biveileder og internveileder: førsteamanuensis Ingrid Guldvik, Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.07.06 – 30.06.10.

Marit Vestvik

Fagområde

Etnologi, kulturhistorie

Arbeidstitel på avhandlingen

Skateboard som medierende artefakt i produksjon av egne landskap.

Problemstilling/sammendrag

Doktorgradsprosjektet tar utgangspunkt i skateboardkulturen og deres bruk og fortolkning av arkitektur og det offentlige (by)rom, med trykk på den stedlige og romlige dimensjonen. De materielle omgivelsene skaterne opererer i, byens plasser, mellomrom, ute-rom, representative rom og ikke-rom, representerer til sammen et høyst konkret, men også alternativt, handlingspotensiale. Dette er materielle størrer skaterne har et bevisst forhold til, og som de bruker på en helt annen måte enn det var tiltenkt fra arkitektenes og byplanleggerens side.

Avhandlingen tematiserer det romlige, kroppslige og sanselige aspektet ved skaternes bruk av urbane landskap, og innlemmer det materielle i form av fysiske artefakter, gjenstander, som skateboardet i seg selv, men også teknologiske artefakter som film, foto og distribusjonsutstyr. Skaterne lager seg egne regler for bruk, tilegner seg, "graver" ut og erobrer bestemte sfærer i det offentlige som igjen omdefineres og fylles med innhold som lek, risiko, konfrontasjon, utfordring og mestring, foreviges og distribueres gjennom mediale verktøy.

Skateboardet og teknologien som medierende artefakter muliggjør produksjon av egne landskap, hvordan rom blir til steder, "places make sense, [and] sense make place", for skaterne. Basert på dette kan skaternes identitet-, kunnskaps- og dannelsingskonstruksjon forstås i relasjon til kulturelle møter, til pressemedier og i forhold til overordnede samfunnsmessige ideologier de forholder seg til, og som kan identifiseres på flere nivåer. Avhandlingen vil ha det materielle som tematisk og analytisk omdreiningspunkt, og en etnografisk, kulturalanalytisk innfallsvinkel

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Vestvik har søkt opptak til doktorgradsprogram ved Universitetet i Oslo, Humanistisk fakultet, Institutt for kulturstudier og orientalske språk.
- Hovedveileder: Olav Christensen, post.doc, Universitetet i Oslo.
- Biveileder: Halvor Fauske, Professor, Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 15.10.2006 – 15.10.2010.

Anne-Stine Dolva

Fagområde

Medisin

Arbeidstitel på avhandlingen

Functional performance, school start and social interaction with peers of children with Down syndrome.

Problemstilling/sammendrag

The overall aim of the research project is to contribute with knowledge and understanding of what factors can be associated with successful inclusion and participation in school for children with Down syndrome (DS) from an occupational therapy perspective.

The research project is divided in 4 studies with the following aims:

- To study the home and community functional performance in 5-year-old children with DS
- To investigate if functional performance of children with DS is related to onset time for school start. If so, to investigate which skills that has the greatest impact
- To explore how children with DS involve, engage and experience interaction in everyday school activities with peers
- To identify and understand how teachers and assistants experience, understand and facilitate social interaction with peers in everyday school activities of children with DS.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Dolva er opptatt til doktorgradsprogram ved Karolinska Institutet, Stockholm.
- Hovedveileder: Med. Dr. Helena Hemmingsson, Karolinska Institutet.
- Biveileder: Professor Anders Gustavsson, Stockholms Universitet.
- Biveileder: Professor Lena Borell, Karolinska Institutet.
- Biveileder: Med. Dr. Margareta Lilja, Karolinska Institutet.
- Internveileder ved HiL: Førsteamanuensis Ole-Petter Askheim.

- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.10.2004-01.10.2008.

Bjarne Øvrelid

Fagområde
Sosiologi, filosofi

Arbeidstittel på avhandlingen

Fronetisk handlingskompetanse fra utdanning til yrke

Problemstilling/sammendrag

Overordna, generell tematikk: hva slags handlingskompetanse gir vår 3-årige helse og sosialfagutdanning og hvordan treffer den kompetansebehovet i helse og sosialfaglige yrker? Handlingskompetansen vurderes i forhold til 3 komponenter: teoretisk/vitenskapelig, ferdighetsteknisk og normativ, praktisk dømmekraft. Vurderingene kobles til et normativt og kritisk perspektiv på profesjonalisering av helse og sosialfaglig virksomhet: spørsmålet om profesjonaliserings effekt i stor grad blir teknisk/vitenskapelig handlingskompetanse med tilpasning av klienter som mål og klientproduksjon som dysfunksjon av velferdsapparatets virksomhet.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Øvrelid er tatt opp til doktorgradsprogram ved Karlstad universitet.
- Hovedveileder: Professor Bengt Starrin, Karlstad universitet.
- Internveileder: Professor Dag Leonardsen, Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 1.11.04 – 31.10.08.

Bente Heimtun

Fagområde
Sosiologi - turisme

Arbeidstittel på avhandlingen

Mobile identities of gender and tourism: the value of social capital

Problemstilling/sammendrag

Leisure travel is a marker of citizenship in Europe (Urry 1995:165), making the meaning of the holiday important for understanding people's lives. Women's experiences and social interactions are central for understanding gender (McNay 2004a:179), making holiday experiences one ways of analysis identity formations. This is the outset for the study which aims to explore the interrelationship between the holiday experience and gender/singlehood/ midlife identities. The research objectives are to examine individual motivations and experiences, and the meaning of the summer holiday among Norwegian midlife single women

(35-55 year old) and its impact on the women's sense of self. It mainly focuses on the social dimensions of the tourism mobilities (Sheller and Urry 2004) effects and sees identity as a relational concept; it aims at understanding how gender/ singlehood/midlife identities are lived through mobile holiday experiences. It assumes that different forms of holidaymaking constitute different tourism spaces as a result of the social relations that shape and control them. I am guided by the following research questions:

1. How do anticipations of the holiday affect the women's identity?
2. How does the holiday affect the women's identity?
3. How do the holiday experiences affect the women's identity?
4. How do friends affect the women's holidays and identity?
5. How do strangers affect the women's holidays and identity?
6. How does habitus control the women's holidays and identity?
7. How does the tourist gaze control the women's holidays and identity?
8. How do spatial experiences affect the women's holidays and identity?
9. How do temporal experiences affect the women's holidays and identity?
10. How does gender affect the women's holidays and identity?
11. How does singlehood affect the women's holiday and identity?
12. How does midlife affect the women's holidays and identity?

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Heimtun er tatt opp til doktorgradsprogram ved University of West of England.
- Hovedveileder: Professor Cara Aitchison, University of West of England.
- Biveileder: Professor Fiona Jordan, University of West of England.
- Internveileder: Professor Christer Thrane, Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.11.03 - 31.10.07.

Ulla Higdem

Fagområde
Samfunnsplanlegging/regional planlegging

Arbeidstittel på avhandlingen

Regional partnerships and planning. Governance-dilemmas at regional (county) level in Norway.

Problemstilling/sammendrag

The county municipalities in Norway are under pres-

sure. Their “new” key role is as regional developers, and several experiments are carried out to strengthen this role. The main factor for success as a regional developer is building partnerships, in order to strengthen regional development and building institutional capacity and capability. County municipalities are fighting, not only for their existence, but also for future existence of an elected body on regional level at all. The County municipalities therefore have to succeed in establishing partnerships in order to coordinate, plan and implement regional policy for regional development.

The focus of the study will be partnerships linked to the institutional regional planning- and developing system in Norway. The research questions are as follows;

- What kind of practises and arguments features the construction and the implementation of regional partnerships in the counties?
- What kind of experiences and potentials do regional partnerships hold in terms of strengthening the County municipalities’ role as the key actor in regional development?
- And how are the regional partnerships influencing the system of regional (County) planning

The counties chosen for studying the above research questions are Østfold, Hedmark and Oppland County municipalities and this work within their political administrative authority.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Higdem er tatt opp til doktorgradsprogram ved Universitetet for miljø- og biovitenskap.
- Hovedveileder: 1. amanuensis Terje Holsen, Universitetet for miljø- og biovitenskap.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.01.03 - 01.05.06

Tor Helge Pedersen

Fagområde

Statsvitenskap, offentlig politikk, organisasjonsvitenskap

Arbeidstitel på avhandlingen

Avhierarkisering som organisatorisk pandemi og kommunal moderniseringsstrategi: En studie av norske og danske kommuner som har flatet ut sine organisasjoner

Problemstilling/sammendrag

Utflating av vertikal organisasjonsstruktur er nærmest å betrakte som en organisatorisk *pandemi*. Ulike virksomheter verden over har de siste 10-15 år benyttet utflating som eget reformtiltak eller som en del av en større reorganiseringsprosess. Dette gjelder også norske kommuner der den såkalte *tonivåmodellen* er en av de raskest spredende modeller for effektiv-

sering og modernisering. Vi kan derfor snakke om en utflatingsbølge i den kommunale sektor.

Temaet flat struktur og resultatenheter i norske kommuner skal belyses gjennom følgende overordnede problemstilling i prosjektet: Hva skjer når ideen om avhierarkisering møter kommunale realiteter – og hvilke effekter har den?

Studien har to empiriske fokus som skal belyses med ulike sett av teorier. Det teoretiske rammeverket til modellens reise inn i sektoren og de adopterende kommuner skal trekke på tradisjonelle teorier om difusjon samt nyere teorier om konstruksjon, spredning og implementering av organisasjonsmodeller.

Hovedvekten i studien er en sammenlignende case-studie av effektene til modellen i et utvalg kommuner (og resultatenheter). Det teoretiske rammeverket er økonomisk-rasjonell organisasjonsteori og skandinavisk institusjonell teori.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Pedersen er tatt opp til doktorgradsprogram ved Universitetet i Tromsø (UiT).
- Hovedveileder: Professor Kjell Arne Røvik, UiT.
- Internveileder: 1. amanuensis Jon Helge Lesjø, Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.11.03 - 01.11.06.

Alex Iversen

Fagområde

Medievitenskap

Arbeidstitel på avhandlingen

Iscenesatt virkelighet. Reality-TV i samtidens mediekultur

Problemstilling/sammendrag

”Iscenesatt virkelighet” er et prosjekt der formålet er å undersøke samtidens mediekultur gjennom en analyse av et av dens mest kontroversielle uttrykk: reality-sjangeren. Det generelle utgangspunkt for prosjektet er den påfallende interessen for virkelighet, autentisitet og intimitet som kan spores nesten overalt i samtidens mediekultur. Konkret er hovedmålet å undersøke hvordan denne tendensen kommer til uttrykk og blir bearbeidet i reality-seriene Big Brother, Robinson, Temptation Island og Eldrebølgen. Prosjektet har videre to delmål: (1) Hvordan kan denne tendensen forstås i perspektiv av reality-sjangerens utvikling og voldsomme popularitet? Og (2), hvordan kan denne utviklingen og tendensen fortolkes i et kulturanalytisk perspektiv?

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Iversen er tatt opp til doktorgradsprogram ved Universitetet i Oslo, Institutt for medier og kommunikasjon.
- Hovedveileder: Professor Espen Ytreberg, Universitetet i Oslo.

- Intern veileder: førsteamanuensis Eva Bakøy, Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat fra 01.08.03. Iversen har nå permisjon fra stipendiatstillingen.

Yngvar Kjus

Fagområde
Medievitenskap

Arbeidstitel på avhandlingen

Produksjon av flermediale mediebegivenheter

Problemstilling/sammendrag

Kringkastere benytter stadig flere medier og kombinasjoner av medier i kontakten med sitt publikum. Dette doktorgradsprosjektet vil undersøke hvilke måter kringkastere forsøker å skape opplevelser av 'liveness' og fellesskap gjennom nye former for flermedialitet.

Utgangspunktet for prosjektet er at fjernsyn i økende grad både produseres og distribueres digitalt. En konsekvens av digitaliseringen er at seerne i større grad vil kunne sette sammen og styre hvilken programflyt de vil ha. Spådommer har derfor kommet om kringkastings døden, og at fjernsynet ikke vil samle publikum foran skjermen på samme måte som tidligere (Gilder 1994, Ellis 2000). Samtidig ser vi at publikum i økende grad kan delta i programmene gjennom sms og e-post. Gjennom slike umiddelbare returkanaler kan publikum innlemmes i live-sendinger. Kommunikasjon som gir representasjoner av mottakerne og som gir bilder av publikum, kan skape sterkere kollektive opplevelser enn kommunikasjon uten slike elementer (Dayan og Katz 1992, Anderson 1991).

Normalt er det store live-begivenheter, som for eksempel OL, som skaper sterke kringkastingsopplevelser. Under store begivenheter 'maksimeres' gjerne formidlingen, det vil si at de formidles i flere medier samtidig. Tradisjonelt formidles den da både i radio og tv (Bastiansen, Dahl 2003). Med digitaliseringen brukes også internett og sms mm. i formidlingen. I dette avhandlingsprosjektet skal det undersøkes hvilken betydning de digitale kommunikasjonsformene har for fjernsynets formidling av store begivenheter. En hypotese er at fjernsynets tradisjonelle måte å kommunisere en begivenhet til et *vi*, som er samlet *her og nå*, kort sagt fjernsynets live-estetikk, revitaliseres. En mulig utvikling vil være at får se nye måter fellesskap og kollektive opplevelser blir formet på i media.

Empirisk skal undersøkelsen bygge på intervjuer med produksjonsaktører og observasjon av relevant programproduksjon. I tillegg skal det foretas kvalitative analyser av de utvalgte programmene. TV2s *Idol* (2003-2006) og NRKs *Store Norske* (2005) er programmene avhandlingens analyser vil ta utgangspunkt i.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Opptatt ved Universitetet i Oslos doktorgradsprogram.
- Hovedveileder: Førsteamanuensis Arnt Maasø, Universitetet i Oslo.
- Biveileder: Professor Roel Puijk, Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.08.04 – 31.07.08.

Brit Svoen

Fagområde
Medievitenskap/informatikk

Arbeidstitel på avhandlingen

Ungdom, fjernsyn og nye medier

Problemstilling/sammendrag

I løpet av de siste tiårene har det skjedd en integrering mellom de tradisjonelt uavhengige industriene kringkasting, informasjonsteknologi, telekommunikasjon og publisering ved at disse har fått en felles basis i digital teknologi. Denne utviklingen har frambrakt nye og interaktive medier, nye uttrykksformer og nye muligheter for brukervedvirkning.

Representative undersøkelser viser at fjernsynet fremdeles er det ledende mediet for barn og unge målt i tidsbruk, men avstanden til andre medier krymper, og særlig til internett og mobiltelefon. Samtidig skjer det en forskyvning i hvordan ungdom bruker medier; fra primært å være publikum og (for)brukere, til i økende grad og også bli deltakere og (med)produsenter. Utviklingen innen digital teknologi med stadig mer avanserte og rimeligere produksjonsverktøy har sammen med nye og ofte gratis distribusjons- og delingskanaler gitt nye (også offentlige) arenaer for egne ytringer og produksjoner. Profesjonelle fjernsynsprodusenter og programskapere møter den nye konkurransen og de nye mediene gjennom blant annet bruk av flermedialitet, økt dialog med seerne, og mer vekt på den estetiske opplevelsen. I dette PhD-prosjektet analyseres produksjoner for og av ungdom i lys av denne utviklingen. Prosjektet har tre hovedperspektiver:

- Produsentrollen. Hvordan tenker og arbeider produsenten (profesjonelle og ikke-profesjonelle) i forhold til (fler-)mediale produksjoner? Hvordan anvendes de ulike medier, og hva ligger til grunn for de valg som gjøres? Hvilken rolle spiller målgruppen/publikum? Hvem er i produksjonsteamet og hvilken kompetanse har de?
- Produksjonen. Hvordan påvirkes og utvikles det estetiske uttrykket? Hvilke virkemidler, modi og kommunikasjonsformer inngår?
- Målgruppen. Hvordan forholder ungdom seg til produksjonen, og til den interaktivitet som tilbys? Brukes produksjonen etter produsentens intensjoner?

Prosjektet inngår i paraplyprosjektet "Fjernsyn i digitale omgivelser" (<http://tide.hil.no>) ved Avdeling for TV-utdanning og filmvitenskap ved høgskolen i Lillehammer, som har som mål å analysere konsekvenser av digitalisering, konvergens og nye medier for fjernsyn. Prosjektet er finansiert av Norges forskningsråd.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Svoen er tatt opp til doktorgradsprogram i medievitenskap ved Universitetet i Oslo.
- Hovedveileder: Førsteamanuensis Gunnar Liestøl, Universitetet i Oslo.
- Biveileder: Professor Roel Puijk, Høgskolen i Lillehammer.
- Stipendperiode: 01.10.04- 01.10.08.

Jo Sondre Moseng

Fagområde
Filmvitenskap

Arbeidstittel på avhandlingen

Himmel og helvete: ungdom i norsk film

Problemstilling/sammendrag

Prosjektet sikter mot en større forståelse for hvordan et utvalg norske spillefilmer i perioden 1969-2005 har visualisert og tematisert ungdomstiden, med fokus på identitetsproblematikk.

Til tross for at den norske filmhistorien er full av filmer som på ulikt vis tematiserer denne overgangsfasen, har forskningen rundt ungdom og film i stor grad vært konsentrert rundt effektforskning. Dette prosjektet vil supplere resepsjonsforskningen med et større tekstinternt fokus.

Foruten 'identitet', vil avhandlingens dreiepunkt være ungdomsrelaterte emner som opprør, kjærlighet og sex, kropp, familie, utdanning og arbeid, og konformitet og integrering. Videre vil avhandlingen undersøke hvorvidt fremstillingen og problematiseringen av ungdom har endret seg i takt med forandringer i samfunnsstrukturen; har synet på identitet og 'det å bli voksen' forandret seg fra velferdssamfunnet i tiårene etter 2.verdenskrig til dagens seinmoderne informasjonssamfunn, og hvordan manifesterer dette seg i de utvalgte filmene? Har betydningsinnholdet av ungdomsbegrepet endret seg? Kan filmenes fortellerstil, narrasjon og troper sies å understreke dette?

Metodisk vil prosjektet ta utgangspunkt i et nyanisert representasjonsbegrep, der forestillingen om mimesis modereres og delvis erstattes med en transfigurativ tilnærming. Prosjektet er tverrfaglig idet tekstanalytiske innsikter kontekstualiseres med sosio-kulturelle og sosialpsykologiske innfallsvinkler. Empirisk fokuseres det på nærlesninger av fem filmer fra 1969 til 2005, men samtidig vil nærlesningene suppleres med tematiske tendenser i andre norske filmer om ungdom fra samme periode.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Moseng er tatt opp til doktorgradsprogrammet i Tverrfaglige Kulturstudier ved Norges Teknisk-Naturvitenskaplige Universitet, Institutt for kunst og medievitenskap (HF).
- Hovedveileder: Førsteamanuensis Anne Gjelsvik, NTNU.
- Biveiledere: Professor Gunnar Iversen, NTNU og Professor Jan-Anders Diesen. Høgskolen i Lillehammer.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som doktorgradsstipendiat i perioden 01.08.05 til 31.07.09.

Ståle Stein Berg

Fagområde
Film, dramaturgi

Arbeidstittel på avhandlingen

Skildring og fortelling. Ein grenseoppgang mellom filmens antipoder

Problemstilling/sammendrag

Film slik den hovedsakelig presenteres i dag både på kino og fjernsyn er i hovedsak basert på den dramatiske fortellingen. Etter å ha erfart hvor vanskelig det er å formidle erfaringer, iakttagelser og stemninger i denne formen ønsker Berg å skrive et manuskript hvor han prøver å sammensmelte den dramatiske fortellingen med det skildrende, filmiske uttrykket. Grunnlaget for prosjektet er et manus til en spillefilm beregnet for kinodistribusjon hvor han ønsker å veve sammen det dramatiske og det skildrende. Premisset er altså hvor mye skildring en kan tillate seg i en fortelling uten at en mister dramaet og derved publikums empati med karakterene en forteller om.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Berg er ansatt som stipendiat ved Den norske filmskolen, Høgskolen i Lillehammer. Stipendperioden er finansiert av Stipendprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Det finnes ikke formaliserte utdanningsprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid på doktorgradsnivå innenfor Bergs felt. Den norske filmskolen ved Høgskolen i Lillehammer har imidlertid ansvaret for Bergs utdanningsløp og sluttbedømmelse.
- Hovedveileder: Edvard Rønning.
- Biveileder: Professor Igor Korsic (Professor of History and Theory of Film. Academy of Theatre, Radio, Film and TV. Ljubljana).
- Ansatt ved Den norske filmskolen, Høgskolen i Lillehammer som stipendiat i kunstnerisk utviklingsarbeid i perioden 01.10.04- 30.09.07.

Trygve Allister Diesen

Fagområde
Filmregi

Arbeidstittel på avhandlingen

”Being the Director” - Maintaining your Artistic Vision While Swimming with Sharks

Problemstilling/sammendrag

How can a film director maintain and nourish a personal, artistic vision in such a collaborative and highly commercial art form?

The plan is to document and discuss my own work and role as director during the next three years - on video, in autoethographic fashion, much of it as a video-diary/confessionals/vlog. This will be the core of *Being the Director*.

I will also interview leading, international directors that have managed to build a career by leaving an undeniable, personal, artistic imprint on a body of films. I will choose directors from a variety of continents, countries and hence, production environments. Through personal interviews I hope to extract and formulate possible definitions of what a personal, artistic vision actually is; and, more important, possible strategies on how to implement and keep this vision through the whole production process.

It will be a kind of discussion where my ongoing experiences will face the sum of (some of) theirs. I hope to find answers that will contain at least a core of universal truth or interest. And there will also be discussions on methodology and how to focus – on what questions to ask, where in the film making process the most important decisions are made.

Doktorgradsinstitusjon, veileder, stipendperiode

- Diesen er ansatt som stipendiat ved Den norske filmskolen, Høgskolen i Lillehammer. Stipendperioden er finansiert av Stipendprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Det finnes ikke formaliserte utdanningsprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid på doktorgradsnivå innenfor Diesens felt. Den norske filmskolen ved Høgskolen i Lillehammer har imidlertid ansvaret for Diesens utdanningsløp og sluttbedømmelse.
- Biveileder: Tom Abrams, Associate professor, University of Southern California.
- Intern veileder: Leidulv Risan, linjeleder manus ved Den norske filmskolen.
- Ansatt ved Høgskolen i Lillehammer som kunststipendiat i perioden 01.10.05 – 10.09.08.

FAST ANSATTE SOM ARBEIDER MED DOKTORGRADSUTDANNING 2006

I løpet av det siste tiåret har relativt mange av de fast ansatte ved Høgskolen i Lillehammer avlagt doktorgrad. Dette har vært et viktig bidrag til å øke formalkompetansen ved høgskolen, som igjen representerer en styrking av den kompetansemessige infrastrukturen. Kompetanseøkningen gir høgskolen forutsetninger for å bedrive kvalitativt god forskning, for å kunne få godkjent mastergradsutdanning og for å kunne utvikle doktorgradsutdanning i høgskolens regi på sikt. Kompetansehevingen vil også styrke høgskolens forutsetninger for å konkurrere om forskningsmidler fra store nasjonale eller internasjonale forskningsprogram.

I tillegg til ansatte som allerede har avlagt doktorgrad, arbeider flere med denne typen kompetanseheving. Nedenfor følger en kort presentasjon av disse doktorgradsprosjektene.

Mårten Kae Paulsen

Fagområde
Utdanningsvitenskap

Avhandlingens arbeidstitel

Differensiering, avgrensning og identifisering av profesjonelle inter- og intrapersonlige kompetanser i velferdsyrker.

Problemstilling/sammendrag

Hovedproblemstillingen i forskningsprosjektet er: "Hvordan differensiere, avgrense og identifisere profesjonelle inter- og intrapersonlige kompetanser i velferdsyrker?" Forskningsprosjektet har til hensikt å bringe fram ny kunnskap om profesjonelle inter- og intrapersonlige kompetanser, hvor de finnes, hva de er og hvordan de erkjennes. Dette i den hensikt at disse kompetansene skal kunne få substans, kultiveres og læres av andre.

Profesjonelle inter- og intrapersonlige kompetanser blir relatert til i beskrivelser av profesjonsutøveres erfaringer fra samhandlinger med andre i utøvelse av legitime yrkesfunksjoner. Kilder til beskrivelser er fagpolitiske publikasjoner og profesjonsforskning. En hypotese er at kompetanser utfolder seg i interaksjoner mellom erfaring og måter å erfare en erfaring.

Kunnskapen vil ha særlig relevans for:

- å utdanne for utøvelse av profesjonelle inter- og intrapersonlige kompetanser i velferdsyrker,
- å vedlikeholde og videreutvikle profesjonelle inter- og intrapersonlige kompetanser i velferdsyrker, samt

- å finne fram til læreprosesser, typer av erfaringer og forestillinger som er særlig egnet til å kultivere profesjonelle inter- og intrapersonlige kompetanser.

Doktorgradsinstitusjon og veileder

- Mårten Kae Paulsen er tatt opp til doktorgradsprogram ved Karlstads universitet, institusjonen for utdanningsvitenskap.
- Hovedveileder: Professor Bo Dahlin, Karlstads universitet.
- Biveileder: Professor Pär Nygren, Høgskolen i Lillehammer.

Astrid Halså

Fagområde
Sosiologi

Avhandlingens arbeidstitel

Foreldreskap og psykiske lidelser.

Problemstilling/sammendrag

Avhandlingen er en studie av hvordan det offentlige hjelpeapparat kan støtte og hjelpe foreldre med psykiske lidelser, når det gjelder omsorgen for barna i familien. Hva opplever foreldrene med psykiske lidelser som vanskelig i omsorgen for sine barn? Og hvilke trekk ved familiens situasjon og hjelpeapparatets organisering hemmer og fremmer muligheten for at foreldrene får offentlig hjelp og støtte til å mestre barneomsorgen.

Doktorgradsinstitusjon og veileder

- Halså er tatt opp til doktorgradsprogram ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Institutt for sosiologi og statsvitenskap.
- Hovedveileder: Professor Kari Moxnes, NTNU.

Øyvind Kalnes

Fagområde
Komparativ politikk

Avhandlingens arbeidstitel

Small states, big institutions, huge markets

Problemstilling/sammendrag

In 1942 Theodore Geiger formulated the national politics' dilemma as balancing between the goals of political autonomy and economic welfare. The

globalisation processes of the latter half of the century have led to hypotheses that while the nation state may have maintained much of its formal sovereignty, it seems to have lost in terms of autonomy. The power of national political institutions would vanish over time, and especially so in sectors tightly interwoven in the global economy. This should apply for small states in particular, as they tend to be more dependent on foreign trade than larger nation states and hold little weight in international bargaining. Consequently, we would expect that the eroding autonomy of political institutions would appear earlier and more visibly in the open sectors of the economy in small states. The project explores upon this theme in an analysis of the political institutions and policies of the maritime sector of the three Scandinavian countries. These are small states with traditions of strong political institutions and policies oriented towards regulation and redistribution. On the other hand, shipping has been one of the most globalised sectors for at least 150 years. What appears is a powerful test of pitting the tradition of strong political institutions against the pressure from strong globalisation.

Doktorgradsinstitusjon og veileder

- Kalnes er tatt opp til doktorgradsprogram ved Universitetet i Bergen, Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Tine Blom

Fagområde
Komparativ politikk

Avhandlingens arbeidstittel

Nasjonale politiske partier og europeisk integrasjon. En analyse av holdinger til Maastricht-agendaen blant parlamentariske ledere i Danmark, Irland, Norge og Island.

Problemstilling/sammendrag

Prosjektet søker å finne fellestrekk og variasjon i nasjonale politiske partiers oppfatningen av europeisk integrasjon, og hvordan disse kan forklares. Oppfatninger av Maastricht-agendaens sikkerhetspolitikk, økonomiske og politisk integrasjon blir analysert. Datagrunnlaget er intervjuer med parlamentariske ledere i fire land.

Fellestrekk og variasjon kan forklares ved strukturelle rammebetingelser, strategiske valg og/eller politisk kultur. En type forklaring kan være nasjonalstatenes internasjonale og europeiske rammebetingelser, og/eller nasjonale institusjonelle rammebetingelser. En annen type forklaring kan ligge i partiets posisjon i det nasjonale partisystem, for eksempel deres posisjon i den tradisjonelle nasjonale konfliktstrukturen, og om de har potensial for regjeringssamarbeid eller om de er i permanent opposisjon. En tredje type forklaring kan være partiets tilhørighet til

ideologiske partifamilier med en felles europeiske politisk kultur.

Doktorgradsinstitusjon og veileder

- Blom er tatt opp til doktorgradsprogram ved Universitetet i Bergen, Institutt for sammenliknende politikk.
- Veileder: Professor Lars Svåsand, Universitetet i Bergen.
- Blom tar sikte på å levere avhandling til bedømmelse i 2007.

Søren Birkvad

Fagområde
Film- og fjernsynsvidenskap

Avhandlingens arbeidstittel

At ofre sig eller være offer. Nærlæsninger i den internasjonale dokumentarfilms historie.

Problemstilling/sammendrag

I denne filmhistoriske afhandling centrerer tolkningen sig om et gradvist, men markant skifte i dokumentarfilmens ideologiske grundholdninger, sådan som disse lader sig aflæse i en række hoved- og standardværker. Den dokumentariske fremstilling af individ og samfund står i centrum: frem for at være dén, som ofrer sig for samfundet, fremstår det enkelte menneske i toneangivende dele af den dokumentariske diskurs som ofret af samfundet. Der opereres med et tidsskille før og efter 1945. I den samfundsbevidste dokumentarfilms første hovedfase i 1930'erne og begyndelsen af 40'erne lægger tidens kollektivistiske ideologier, de akutte opdrag for offentlige organer og den teknologiske omstændelighed grunden for dokumentar-genrens omdømme som tung propaganda og folkeoplysning. Holdningen i disse film er ovenfra-ned: mennesker anskues på afstand, uden individuelle særtræk, typisk idealiseret som repræsentanter for samfundsgrupper og samfunnsfunktioner. I den anden hovedfase, inkarnert i 1960'ernes fluen-på-væggen-dokumentarer og den nutidige tendens til kritisk og afslørende (tv)dokumentarisme, bliver dokumentarfilmen både kreativt allemandseje og intim. I kraft af ny, lethåndterlig teknologi og en ny, politisk-kommerciel frimodighed kommer dokumentarismen langt om længe tæt på enkeltmennesket - nedenfra-op og gerne i det øjeblik, hvor ofret bryder sammen i tårer eller hvor overgriberen tages på fersk gerning. Fremstillingen samler sig om kulturhistoriske, ideologiske og æstetiske særtræk i dokumentarfilmens udvikling i perioden 1930-70, men skitserer afslutningsvist et aktuelt perspektiv: fremvæksten af de kommercielt amoralske reality-koncepter i tv, der yder offer-dokumentarismen konkurrence.

Doktorgradsinstitusjon og veileder

- Birkvad er tatt opp til doktorgradsprogram ved

- Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Institutt for kunst- og medievitenskap
- Veileder: Professor Bjørn Sørensen, NTNU.

Sveinung Berild

Fagområde
Pedagogisk psykologi

Avhandlingens arbeidstittel

Voksne studenters læring i høyere utdanning. Hvilken rolle spiller studentenes erfaring fra og relasjoner til arbeidslivet i læreprosessen ved studier i høyere utdanning?

Problemstilling/sammendrag

Dette er en empirisk studie av læreprosessen hos voksne studenter (25-55 år) ved to studier i organisasjons- og ledelsesfag (ved HiL). Det generelle fokuset er betingelser for læring hos studenter med praktisk yrkeserfaring, enten før studiestart (heltidsstudenter), eller gjennom deltakelse i jobb parallelt med studiet (deltidsstudenter). Det blir dessuten fokusert på hvilken motivasjonell betydning det har for læreprosessen at studentene søker å utvikle kompetanse for spesifikke roller og oppgaver i arbeidslivet.

Flere forhold aktualiserer en studie som dette. De siste 20-30 år har etter- og videreutdanning og livslang læring fått betydelig større interesse i de fleste vestlige land, og institusjonene i høyere utdanning involverer seg i større grad mot denne gruppen studenter. Det er

grunn til å tro at betingelsene for læring er forskjellige hos unge og voksne studenter. Spesielt gjelder dette når tema og innhold i jobb og studium er tilnærmet det samme, som ofte er tilfelle hos voksne studenter. Empiriske studier av slike studenter har derfor teoretisk interesse, og ikke minst praktisk-pedagogisk interesse for planlegging og gjennomføring av studier.

Med utgangspunkt i denne forskningsinteressen er det formulert delproblemstillinger som:

- Hvilken rolle spiller studentenes erfaringer fra arbeidslivet i studiearbeidet?
- Hvilken rolle spiller forestillinger om framtidig jobb for studentenes studiearbeid?
- Hvilke oppfatninger har studentene av læring og kunnskap i studiet?
- Hvordan påvirker og etablerer studenter læringsmiljøet selv?
- Hvordan og hvilke læringsstrategier velger de innenfor det aktuelle studiet?

Det teoretiske utgangspunktet for studien er sosi-alkognitiv teori, og sentrale begreper er selvregulert læring og motivasjon, slik det forstås innenfor denne teoretiske retningen. Den empiriske studien tar utgangspunkt i kvalitative intervjuer med 43 studenter.

Doktorgradsinstitusjon og veileder

- Berild er tatt opp på doktorgradsprogram ved Universitetet i Oslo, Pedagogisk forskningsinstitutt.
- Veiledere: Professor Ivar Bråten, førsteamanuensis Bodil S. Olausen, Ulf Numan.

DIGITAL FILMPRODUKSJON I NOREG, PRAKTISKE OG ESTETISKE KONSEKVENSAER

Frode Nesbø Nordås har i sin avhandling sett på kva overgangen frå analog til digital filmproduksjon fører med seg av endringar, og problemstillinga var: Kva konsekvensar har overgangen til digital film for estetikken og produksjonsprosessane i filmproduksjon i Noreg? Dette vart gjort

med utgangspunkt i ein HD og ein DV-produksjon og ved hjelp av deltakande observasjonar, i tillegg til kvalitative forskingsintervju. Avhandlinga tek også for seg historikken til digital film, både nasjonalt og internasjonalt.

Hovuddelen av avhandlinga er casestudier av to norske spelefilmar: *Pelle Politibil* og *Villmark*. Desse produksjonane viser mekanismene til teknologiutvikling i praksis. Den teknologiske utviklinga er ikkje berre styrt av teknologar, men i høg grad av dei som skal bruka denne teknologien, og desse kan fungera både som bremser eller vera med å pressa fram ny teknologi og bruk av denne. Dette vert drøfta i avhandlinga, mellom anna med utgangspunkt i Brian Winstons teoriar om teknologiutvikling. Både *Pelle Politibil* og *Villmark* er pionerprosjekt innan digital film og filmproduksjon og bruk av digital video i samband med spelefilm i Noreg. *Pelle Politibil* som den første norske spelefilmen på High Definition video (HD) og *Villmark* som ein av dei første norske spelefilmene på standard definisjon digital video (DV). Ved å ta i bruk digitale opptaksformat gjev dette produksjonsmessige og estetiske konsekvensar. Det rimelege DV-formatet er med på å senka terskelen for kva filmar som vert produsert. Med lettare kamera, mindre teknisk rigg og mindre kamerateam kan spelefilmar gjerast raskare og rimelegare med lite budsjett og liten stab. Slik sett er det snakk om ei demokratisering, og det vert laga filmar som elles ikkje ville vorte produsert. Estetisk legg DV-filmene seg tettare opp mot dokumentarfilmen, enn mot klassisk filmspråk. Dette betyr bl.a. meir handholdt filming, liten lysrigg, mindre kontrastar i bilda og lågt lysnivå på lyssette opptak.

HD-formatet følgjer opp meir av den klassiske måten å produsera film på, men også meir av det klassiske filmspråket, estetisk sett. I starten vart HD først nytta til filmar med mange digitale effektar, noko

Pelle Politibil er eit døme på. HD fungerer også i filmar utan særleg bruk av digitale effektar og har dermed byrja å konkurrera med 35mm analog film som opptaks- og produksjonsformat.

Digitale opptaksformat fungerer best om ein brukar dei som digital video, lyssett med tanke på det og ikkje prøver å etterlikne analog film. Dermed bør ein del av dei analoge konvensjonane erstattast med nye. Det er ikkje dermed sagt at digitale opptaksformat er betre eller dårlegare enn analog 35mm film, men det er eit anna medium.

Frode Nesbø Nordås forsvarte avhandlinga for Dr.Art.-graden den 24. november 2006 ved Institutt for Kunst- og medievitenskap, NTNU. Nordås var stipendiat ved Høgskolen i Lillehammer, men er no tilsett som førsteamanuensis ved Avdeling for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag, Høgskolen i Oslo.

DEN ANDRE SKOLEPORTEN. - OM INSTITUSJONALISERING AV DEN PEDAGOGISKE HANDLING, ET MØTE MED JACQUES DERRIDAS SPRÅKKRITISKE PERSPEKTIVER

Jenny Steinnes avhandling er basert i pedagogisk grunnlagtenking ut fra språkkritisk filosofi. Den fremstår som en artikkelsamling med til sammen ni artikler/essays.

Avhandlinga tar utgangspunkt i en poststrukturalistisk vitenskapskritikk, og forsøker å vise hvilke konsekvenser en slik kritikk kan

ha for pedagogikk, både som akademisk disiplin og som praksis. Fagfeltet pedagogikk kan sies å være et ektefødt barn av opplysningstidens vitenskapsideal og en kritikk av disse idealene må derfor, i følge argumentasjonen i avhandlinga, få konsekvenser for faget. Det blir pekt på hvilke konsekvenser det kan være snakk om. Tatt i betraktning pedagogikkens nære forbindelse mellom teori og praksis, akademi og politikk, vil dette fagområdet måtte ha særleg behov for den mulighet for etisk refleksjon som en poststrukturalistisk vitenskapskritikk kan bidra med.

Sentralt i avhandlinga står en identifisering og en problematisering av et institusjonaliseringsprinsipp som grunnlag for konstituering av kulturelle strukturer på et generelt plan. I denne sammenheng blir dette

prinsippet identifisert både som konkrete utdanningsinstitusjoner og som et grunnleggende prinsipp i språket som institusjon. Avhandlingen presenterer og representerer en dekonstruktiv tilnærming til feltet pedagogikk forstått som en faglig institusjon. Det blir argumentert for at en dekonstruktiv tilnærming til faget vil kunne gi pedagoger, både som forskere og som praktikere, mulighet til en konstruktiv problematisering av de meningsstrukturene som konstituerer faget. Dette innebærer også en mulighet til intensivt etisk refleksjon, der det blir lagt vekt på et individuelt ansvar for praksis samt for de meningsstrukturer vi lar gjelde. I følge filosofen Jacques Derrida er dette ansvaret totalt og ureduserbart.

Pedagogikkfaget har historisk hatt en sentral stilling i samfunnsbygging og samfunnsutforming. Det blir derfor argumentert for at pedagogikk som handling fordrer en spesiell årvåkenhet i forhold til vitenskapsteoretiske spørsmål samt i forhold til alle interesseinstanser som vil foreskrive et pedagogisk innhold. Denne fordringen må også gå på å kunne innta en konstruktiv kritisk holdning til de politiske føringene som til en hver tid gjør seg gjeldende overfor pedagogisk forskning og praksis.

Ut fra Jacques Derridas begreper *dekonstruksjon*, *différance* og *skrivning* blir en alternativ pedagogikkforståelse antydnet, både i form og innhold. Det er bevisst lagt vekt på, og argumentert for, å utfordre en mer tradisjonell akademiske genre. I tillegg til å handle om pedagogikkfaget intenderer avhandlingen derfor å forsøke å være pedagogikk. To artikler er publisert i internasjonale vitenskapelige tidsskrift, en artikkel i et nasjonalt vitenskapelig tidsskrift og en artikkel i en antologi i pedagogisk idéhistorie.

Jenny Steinnes forsvarte sin avhandling for Dr. Polit graden den 16. juni 2006 ved Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse. NTNU. Hun er tilsatt som førsteamanuensis i pedagogikk/spesialpedagogikk ved Avdeling for samfunnsvitenskap, Høgskolen i Lillehammer.

PRAKSIS SØKER FORSTÅELSE. STUDIE AV FYLKESPLANLEGGING I OPPLAND 1974 - 1996

Aksel Hagens avhandling dreier seg om fylkesplanlegging i Oppland 1974-1996: Hva har den vært, og hvordan kan ulike planleggingsteori brukes til å forstå denne planleggingsaktiviteten?

Fylkesplanlegging i Oppland i perioden 1974-1996 er studert på grunnlag av fylkesplantelekter og annet

skriftlig materiale, og ved å samtale med nøkkelpersoner i fylkesplanarbeidet. Sentrale spørsmål er hvilket innhold, hvilke deltakere, hvilken form og hvilken mening har planleggingsaktiviteten hatt. Dette empiriske materialet er sammenholdt med både fylkesplanleggingas idealer og noen sentrale planteoretiske posisjoner.

Praksisidealene er lest ut av lovverk, stortingsmeldinger, rundskriv og lærebøker, med hovedvekt på Byggningsloven av 1965 og Plan- og bygningsloven av 1985.

De teoretiske posisjonene er hentet fra planleggingsteoridebatten fra 1960-tallet og utover med størst fokus på henholdsvis den inkrementelle, den kommunikative og den humanvitenskapelige handlingsteoretiske posisjonen. Gjennomgangen av sentrale planleggingsteoretiske posisjoner munner ut i en presentasjon av, og begrunnelse for den humanvitenskapelige handlingsteoretiske posisjonen anvendt på planlegging. Mye av diskusjonen kretser omkring hvilke planleggingsidealer som planleggingsteoretikerne bør utvikle for praksis.

Sentrale poeng i avhandlingen er at

- Avstanden mellom praksisidealene og det praktisk mulige er blitt for stor til at idealene gir mening for de fleste av intervjupersonene mine. De fleste hevder at idealene neppe kan ha blitt skrevet for å bli tatt bokstavelig på alvor. Dermed gir de lite konkret veiledning og hjelp for praktikere.
- De normative teoriposisjonene er enda mer "In the range of impossibilities", for å låne et uttrykk fra planteoretikeren Charles E. Lindblom (1979). De representerer tankeflukt vekk fra praksis mer enn nyttig inspirasjon for praksis.

To klare unntak fra denne teorikritikken er den inkrementelle og den humanvitenskapelige posisjonen. Disse er til god hjelp, ikke minst for å tolke meningsinnholdet i intervjumaterialet og plantelekstene. Disse to teoriposisjonene både beskriver og foreskriver planlegging på en meningsfull måte.

Et hovedelement i den humanvitenskapelige handlingsteoretiske posisjonen er å betrakte planleg-

ging som språkpraksis, som en retorisk aktivitet. Ved å bli oss bevisst den kraft som ligger i retorikken, vil vi kunne lykkes bedre som politikere, planleggere og deltakere i planleggingsprosesser. Det ligger en stor og undervurdert kraft i den gode formulering, både den muntlige og den skriftlige. Alt i alt vil dette kunne gi hele planleggingsprosjektet et løft.

Fylkesplanlegging har i særlig grad kunnet trenge et slikt løft fordi planleggerene i fylkeskommunen har i liten grad kunnet sette direkte styringskraft bak sine mål, strategier og tiltak. Fylkesplanlegginga har først og fremst kunne lykkes ved at den implementeres av og gjennom andre aktører som statlige organer, kommuner, næringsliv og samfunnsliv for øvrig. I slike retoriske prosesser må det skapes tillit som igjen skaper et godt utgangspunkt for handlinger inspirert av fylkesplanens situasjonsbeskrivelser, mål og strategier.

Politikere og andre kan ikke tvinges til å følge en fylkesplan. De må sjøl gjennom deltakelse i prosessen og lesing av plandokumentet finne det meningsfullt å følge den, der og da i de øyeblikk hvor beslutninger skal fattes. Bare på dette viset vil fylkesplanlegginga få betydning for det som skjer av planlegging, beslutninger og disposisjoner i og av betydning for fylkeskommunen og fylkessamfunnet.

Aksel Hagen forsvarte sin avhandling for Dr. scient-graden ved Universitetet for miljø- og biovitenskap, Institutt for landskapsplanlegging, 15. desember 2006.

APPENDIKS

FORSKNINGSKONFERANSER

HIL 2006

LILLEHAMMERKONFERANSEN 2006

Lillehammer-konferansen er en nasjonal møteplass hvor sentrale temaer rundt kultur- og opplevelsesbasert verdiskaping blir satt på dagsorden. Konferansen ble arrangert 5. og 6. april og samlet 120 deltakere og bidragsyttere. Temaene denne gang var "Hvordan vinne kampen om kunden?" og "Intellectual Property Rights". Konferansen ble arrangert i samarbeid med Lillehammer Kunnskaps-park og ble støttet av KONVEKST, Oppland fylkeskommune, Innovasjon Norge, Handels og næringsdepartementet og Kultur- og kirke departementet.

UNISKA KONFERANSE 2006

Høgskolen i Lillehammer var vertskap for den årlige UNISKA-konferansen i 2006. Konferansen ble arrangert 17. og 18. oktober, som en kombinasjon av fagkonferanse og nettverksmøter. Tema for konferansen var "Etikk i forskning og undervisning". Det deltok 80 ledere, vitenskaplig- og administrativt ansatte fra samtlige av de 7 samarbeidende høgskolene og universitet som utgjør UNISKA-nettverket.

2. NASJONALE KONFERANSE OM FORSKNING OM FUNKSJONSHEMMEDE

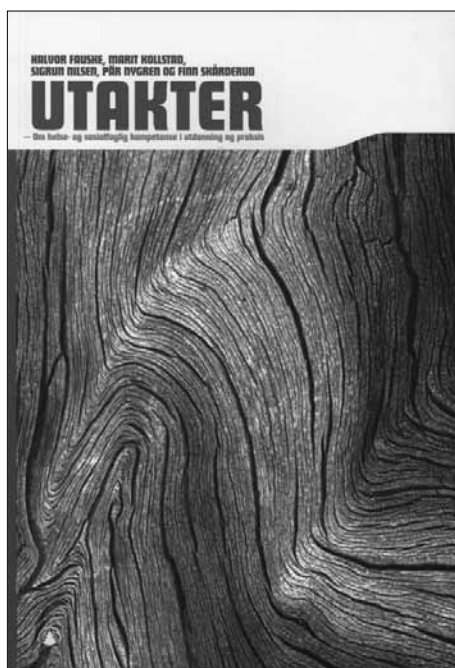
Norsk nettverk for forskning om funksjonshemming, som ledes og administreres fra HiL, arrangerte sin 2. nasjonale forskningskonferanse den 30. og 31. oktober på Radisson SAS Royal Garden Hotell i Trondheim. Konferansen samlet 175 deltakere fra Norge og Sverige, og det ble holdt 50 foredrag og paperpresentasjoner. Tema for årets konferanse var "Et samfunn for alle - status og strategier". Konferansen, som ble støttet økonomisk av Norges forskningsråd, ble arrangert i samarbeid med NTNU.

Program og presentasjoner fra disse konferansene er å finne på nettsiden

<http://sell.hil.no/konferanser/>
under arrangerte konferanser.

UTVALG AV BØKER FRA HIL-ANSATTE 2006

Forskere ved Høgskolen i Lillehammer publiserer en rekke bøker også på eksterne forlag. Her er et utvalg fra 2006

**Halvor Fauske, Marit Kollstad, Sigrun Nilsen,
Pär Nygren og Finn Skårderud:
Utakter**

Om helse- og sosialfaglig kompetanse i utdanning og praksis

Gyldendal Akademisk ISBN 82-05-32630-4

Bokens tema er utakter mellom utdanning og praktisk yrkesutøvelse. Forfatterne presenterer nye og oppsiktsvekkende resultater fra omfattende vitenskapelige undersøkelser av sosionomers, barnevernpedagogers og vernepleieres utdannelser og arbeidsliv. Hvem er egentlig i utakt med hvem? Fungerer dagens profesjonsutdannelser som halvfabrikata, uten at dette egentlig er erkjent av de politisk ansvarlige? Hvilke konsekvenser har dette for brukerne?

Forfatterne viser hvordan studentene befinner seg i en kryssild mellom utdannelsenes og praksisfeltets krav, og foreslår radikalt nye profesjonsutdannelser på tvers av arbeidsliv og utdannelse-institusjon. Samtidig er boken et konkret verktøy for læring, utvikling og forandringer.

**Hans Fredrik Dahl og Tore Helseth:
To knurrende løver**

Kulturpolitikken historie 1814-2014

Universitetsforlaget ISBN 82-15-00819

To knurrende løver møter den besøkende som våger seg opp bakken til Stortinget på Eidsvolds Plass i Oslo. På hver side av inngangen vokter de den pengesekken stortingsrepresentantene forvalter. Hvor mye av disse bevilgningene har gjennom historien tilfalt kulturen? Det er nærmest opplest og vedtatt i Norge at den statlige kulturpolitikken har vært knipen, for ikke å si gjerrig, i lange perioder av nasjonenes historie, og at det er først i de siste tiår at vi har fått en egentlig kulturpolitikk her i landet. Er dette riktig? Denne boka gir innsikt og kunnskap om en viktig del av norsk historie fra 1814 og fram til våre dager, levende og engasjerende fortalt.

To Knurrende løver er den første brede framstillingen av norsk kulturpolitikks historie, og en uunnværlig bakgrunn for dagens kulturpolitiske debatter.

Ole Petter Askheim:

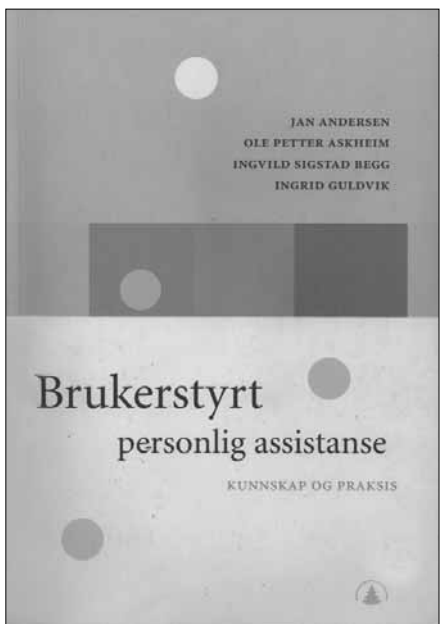
Å leve er mer enn å overleve

Funksjonshemmede med brukerstyrt personlig assistanse forteller

Gyldendal Akademisk ISBN 82-05-35857-5

Brugerstyrt personlig assistanse (BPA) er en forholdsvis ny ordning for funksjonshemmede der brukerne får et arbeidslederansvar for sine assistenter. Boken er basert på intervjuer både med personer som har mottatt BPA over mange år og forholdsvis nye arbeisledere. Ved at intervjuene er skrevet om til fortellinger, kommer brukerne direkte til orde. Deres historier og refleksjoner lager en god forståelsesramme for en faglig tilnærming til ordningen.

Dette er en annerledes fagbok som henvender seg til nåværende og potensielle BPA-brukere, tjenesteytere, studenter og andre som er interessert i sosialpolitiske spørsmål og funksjonshemmedes rettigheter.

**Jan Andersen, Ole Petter Askheim,
Ingvild Sigstad Begg og Ingrid Guldvik:**

Brugerstyrt personlig Assistanse

Kunnskap og praksis

Gyldendal ISBN 82-05-36214-9

Etter å ha hatt forsøksstatus ble Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) i 2000 hjemlet i sosialtjenesteloven. Forfatterne plasserer ordningen i en velferdspolitisk kontekst, og redegjør for framveksten av ordningen i Norge. De sentrale aktørenes erfaringer med og vurderinger av ordningen blir presentert (brukerne, assistentene og kommunene), og boken viser hvilke nye utfordringer BPA står overfor ettersom ordningen blir alminneliggjort. Boken oppsummerer nesten 10 års forskning med BPA som forfatterne står bak. Den henvender seg til nåværende og potensielle BPA-brukere, tjenesteytere, studenter og andre som er interessert i sosialpolitiske spørsmål og funksjonshemmedes rettigheter.

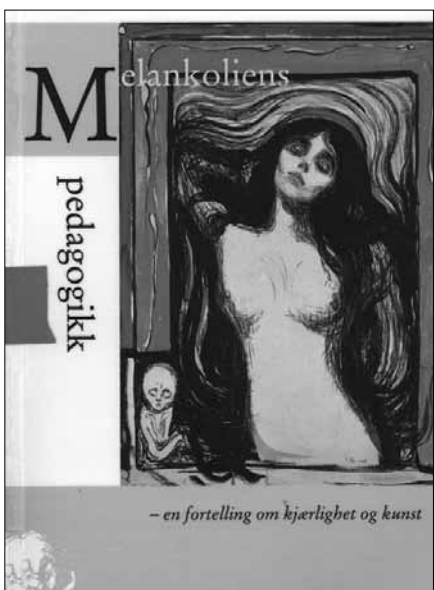
Øivind Haaland:

Melankoliens pedagogikk

En fortelling om kjærlighet og kunst

Oplandske bokforlag ISBN 82-7518-135-6

Denne boka analyserer og sammenlikner Vygotskys estetiske teori, Kristevas melankoli teori og Munchs Livsfrise. Boka stiller spørsmål ved de forhold og former som pedagogikkfaget er underkastet. Det blir formulert et alternativt fokus der kroppen trekkes inn i betydningsproduksjonens arbeid. Om pedagogikk skal ha noe å bidra med i retning av den motmakt som "melankoliens pedagogikk" representerer, så bør pedagoger skaffe seg andre interesser enn å utvikle kontrollprosedyrer. Pedagogikk bør i større grad konsentreres om temaene kjærlighet og vold enn om temaene belønning og kontroll. Boka trekker fram "det ny - melankolske forholdningssettet", der eksistensen av en prosess må anerkjennes slik at subjektet kan betraktes som et åpent system, mottakelig for den "andre" – både i og utenfor en selv. En praksis uten hvilken nyskaping ikke vil finne sted, som bærer med seg muligheter for identitetsutforming og –omforming.

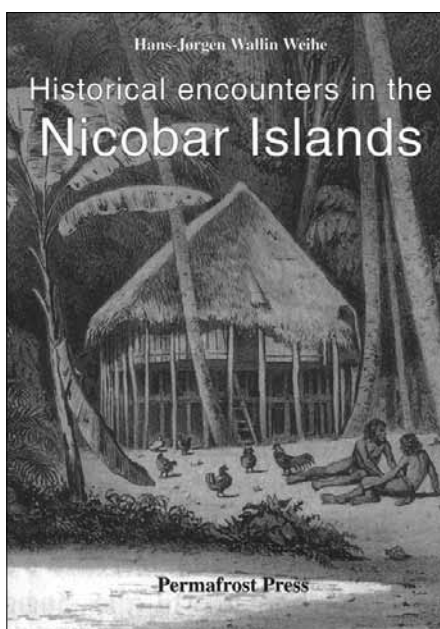

Øivind Haaland:
Oskar Braatens Plass

Et sted mellom to permer

Oplandske Bokforlag ISBN 82-7518-136-4

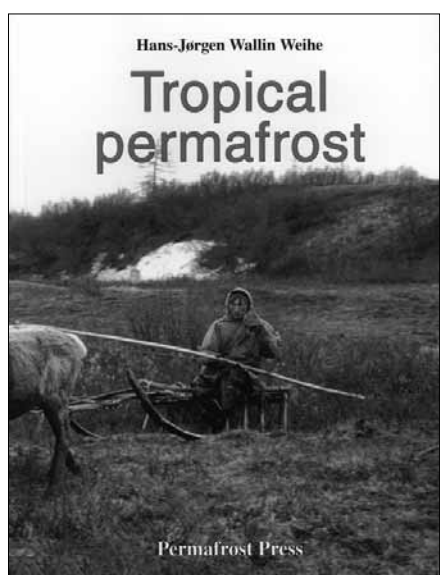
”Oskar Braatens plass - et sted mellom to permer” er ei bok om stedet, by-rommet, identitet, selvoppfatning og forvandling. Oskar Braatens Plass kan betraktes som eksempel på ei postmoderne heimstadelære. Er heimstadelære mulig? Under hvilke vilkår kan et pensum som rommer sannheten om et sted, utvikles? Hva må karakterisere den lærerrollen som skal formidle dette pensum? Oskar Braatens plass kan leses, erfares og betraktes som et sted mellom to permer; et sted der propagandist, forteller og leser møtes for at meningsdannelsen skal finne sted; i det kritiske spørsmål rettes mot gjengivelsens mulighet – forventningen om å reprodusere noe vi kaller virkelighet. Oskar Braatens plass gjengis som det som er oppfattet, det som er levd og det som er sett; m.a.o. kap. 1) Om stedet, kap. 2) Til stede og kap. 3) Fra stedet.

Hans-Jørgen Wallin Weihe:
Historical encounters in the Nicobar Islands

Permafrost Press ISBN 82-92764-05-4

The book gives a history of trade, missions, visitors, bucaners and colonists coming to the Nicobar Islands, but the author admits that this is a very difficult undertaking. There is a history full of distorted information and with several of those interacting with the islanders leaving no or limited information. This history concentrates on the situation until the end of the last Danish colonial attempt (1848). The history can be understood from many perspectives. The Nicobars have been part of the discourse in many countries and have represented everything from an idea or image to economical and strategic interests. For those living on the Islands, the discourse and interests of outsiders have often been something they have not even known about. At other times it has dramatically influenced them. The Islands were declared British in 1868 after Denmark formally declared that they had no sovereignty over the Islands. In 1947 they became a part of India.

Hans-Jørgen Wallin Weihe:
Tropical permafrost

Melting roots

Permafrost Press ISBN 82-92764-00-3

The book is a result of two lectures and an art exhibition in November 2005 at the Masaryk University in Brno in the Czech Republic. Both the lectures and the art exhibition focused upon man and his relationship to nature. In the lectures, the examples were from the Arctic and from the Nicobar Islands. Topics covered in this book include:

- Landscape identity and the mythology of the swamp
- Symbolic dimensions of the forest
- Cultural patterns - reflections from Northern Arctic Communities - language, landscape and identity
- Words on snow and ice
- The Nicobar Islands and their history
- The Moravian missionaries and the Nicobar Islands.

Serviceboks, 2626 Lillehammer
Besøksadresse: Gudbrandsdalsveien 350
e-post: mjosbok@sopp.no

Tlf.: 61 28 74 10 / 61 28 74 11
Faks: 61 28 74 12

Mjøsbok er SOPPs fagbokhandel på Lillehammer. Mjøsboks hovedoppgave er å betjene hele høgskolemiljøet med faglitteratur. Hvis du har spesielle behov innen faglitteratur, vil vi hjelpe deg så langt det er mulig.

Mjøsbok er Lillehammers største innen faglitteratur, og har også et stort utvalg i skjønnlitteratur, lyrikk, praktbøker og DVD-film.

Ønsker du bøker tilsendt, sender vi faktfritt ved kjøp over kr. 1000,-, men vi anbefaler alle å oppleve Mjøsbok «live».

For bestilling av bøker, fyll ut skjemaet nedenfor:

Navn: .....

Adr.: .....

Postnr./sted: .....

Tlf.: ..... Faks: .....

E-post: .....

Din bestilling: .....

.....

Returadresse

Høgskolen i Lillehammer

2626 Lillehammer, Norway

Tel.: (+47) 61 28 80 00

Faks: (+47) 61 26 07 50